

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes

Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12

E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no

www.svk.no

Innkalling

Utvalg: Utvalg for levekår
Møtedato: 22.05.2017
Møtested: Møterom Ellenvatn, Rådhuset
Møtetid: 10.00

Ved eventuelt forfall, er representantene selv ansvarlig for å innkalle vara.

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Kirkenes, 15.05.2017

Mikkola, Anders
utvalgsleder

SAKSLISTE:

Saksnr.:	Sakstittel:	Arkivsak:	U. off : :
	ÅRSMØTE SØR-VARANGER FRIVILLIG SENTRALEN 2016 Referatsak	14/1084	
023/17	PRIKKBELASTNING I MEDHOLD AV ALKOHOLLOVEN - PUB 1 AS Saksordfører: Tor Kristian Pettersen, tpettersen@mil.no , tlf. 45404195	16/1165	
024/17	KRITERIER FOR TILDELING AV BRUKERSTYRT PERSONLIG ASSISTANSE Saksordfører: Sandra Asmyhr, ka-asmyr@online.no , tlf. 91766624	14/1327	
025/17	OVERSIKTSBILDE HELSETILSTAND OG PÅVIRKNINGSFAKTORER Saksordfører: Anders Mikkola, amikkola74@gmail.com , tlf. 40413496	17/145	
026/17	NEIDEN OPPVEKSTSENTER, FOSSHEIM SKOLE Saksordfører: Cecilie Hansen, cha-ns@hotmail.com , tlf. 90634702	17/1336	
027/17	SAMARBEIDSAVTALE IDRETTSRÅDET OG SØR-VARANGER KOMMUNE Saksordfører: Sandra Asmyhr, ka-asmyr@online.no , tlf. 91766624	15/505	
028/17	TILSKUDD TIL OPPKJØRING AV LYSLØYPER OG TURLØYPER Saksordfører: Anita Brekken, anita.brekken@helse-finnmark.no , tlf. 93487154	17/39	
029/17	KULTURMIDLER KULTURORGANISASJONER 2017 Saksordfører: Anita Brekken, anita.brekken@helse-finnmark.no , tlf. 93487154	17/36	
030/17	TILSKUDD KULTURARRANGEMENT 2017 Saksordfører: Cecilie Hansen, cha-ns@hotmail.com , tlf. 90634702	17/40	

031/17	TILSKUDD TIL LAGSEIDE IDRETTSANLEGG OG GRENDEHUS Saksordfører: Anders Mikkola, amikkola74@gmail.com , tlf. 40413496	17/38	
032/17	KULTUR-FRI DISPOSISJON TIL UTVALGET FOR LEVEKÅR Saksordfører: Tor Kristian Pettersen, tpettersen@mil.no , tlf. 45404195	17/42	

SØR-VARANGER KOMMUNE

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Sari Aikio, tlf. 78 97 76 02 Enhetsleder: tlf.	Dato: 06.04.2017
Arkivsak: 14/1084	

Kode	Utvalg	Saksnummer	Møtedato
UFLE	Utvalg for levekår		

ÅRSMØTE SØR-VARANGER FRIVILLIG SENTRALEN 2016

Vedlagte dokumenter:

Dokumenter i saken:

ÅRSMØTE TIL FRIVILLIG SENTRALEN, UTVALG FOR LEVEKÅR

Kort sammendrag:

Sør-Varanger kommune er eier av Sør-Varanger Frivillig sentralen. Utvalg for levekår er årsmøte organ for Frivillig sentralen.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Utvalg for levekår har hatt årsmøte for Sør-Varanger Frivillig Sentralen. Regnskap og budsjett 2016, regnskap og budsjett 2017, regnskap eldrekafe 2016, årsplan 2017 og årsrapport 2016 for Frivillig Sentralen i Sør-Varanger godkjennes.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

Fra: Sandra Asmyhr
Sendt: fredag 17. februar 2017 09.03
Til: Postmottak
Kopi: Hanne Kalliainen Kyrrø
Emne: Årsmøte til Frivillig sentralen, utvalg for levekår

Hei.

Styret i Sør-Varanger Frivillig Sentral har i går hatt styremøte og ber om at årsmøtet for Frivillig Sentralen settes opp i sakliste for utvalg for levekårs møte som skal være den 3. april.

Årsmøtepapirer ettersendes så snart de er klar.

Med vennlig hilsen

Frivillig Sentralen, Sør-Varanger

Sandra Asmyhr
daglig leder

www.svk.no/frivillig <<http://www.svk.no/frivillig>>

E-post: frivillig@svk.no <<mailto:frivillig@svk.no>>

Tlf: 78 97 18 57

Stedsbrosjyra for Kirkenes/ Sør-Varanger: www.svk.no/brosjyremail <<http://www.svk.no/brosjyremail>>

Regnskap Eldrekafe 2016

Bilagsnr	Dato		Inntekter					Utgifter							
			Kasse	Bank 4930.12.70355	Åresalg	Kafesalg	Div inntekter	Til gode FS	Utestående	Salgsvarer	Musikk	Gaver lotteri	Kjøring	Andre kostnader	Sosiale tiltak
		Inngående saldo	1500,00	24976,19				1475,34		-12680,64					
1	05.01.2016	Kafe	725,00			-725,00									
1	05.01.2016	Åresalg	1565,00		-1565,00										
1	05.01.2016	Busskort	-680,00											680,00	
1	05.01.2016	Gaver	-171,00								171,00				
1	05.01.2016	Musikk	-400,00								400,00				
1	05.01.2016	Varer Joker						-1279,71		1279,71					
2	08.01.2016	Ribago		-797,00						567,00		230,00			
3	08.01.2016	Ribago		-720,00						450,00		270,00			
4	11.01.2016	Gaver	-322,00									322,00			
5	12.01.2016	Kafe	582,00			-582,00									
5	12.01.2016	Åresalg	1482,00		-1482,00										
5	12.01.2016	Musikk	-400,00								400,00				
6	18.01.2016	Vaffelmiks		-1990,65						1990,65					
7	18.01.2016	Frimerker	-1100,00											1100,00	
8	18.01.2016	Varekjøp Joker						-551,70		551,70					
8	19.01.2016	Kafe	740,00			-740,00									
8	19.01.2016	Åresalg	2540,00		-2540,00										
8	19.01.2016	Musikk	-400,00								400,00				
9	25.01.2016	Gaver	-1002,00									1002,00			
10	26.01.2016	Kafe	720,00			-720,00									
10	26.01.2016	Åresalg	2545,00		-2545,00										
10	26.01.2016	Musikk	-400,00								400,00				
10	26.01.2016	Varer Rema						-29,80		29,80					
11	01.02.2016	Varer Joker						-136,40		136,40					
11	02.02.2016	Varer Rema						-185,30		185,30					
11	02.02.2016	Kafe	990,00			-990,00									
11	02.02.2016	Åresalg	2500,00		-2500,00										
11	02.02.2016	Musikk	-400,00								400,00				
12	08.02.2016	Busskort	-680,00											680,00	
13	09.02.2016	Kafe	730,00			-730,00									
13	09.02.2016	Åresalg	1879,00		-1879,00										
13	09.02.2016	Musikk	-400,00								400,00				
13	09.02.2016	Tolk	-500,00											500,00	
13	09.02.2016	Kjøp av kanelsnurrer	-500,00							500,00					
13	09.02.2016	Kjøp av piroger	-250,00							250,00					
13	09.02.2016	Transport gjester	-3000,00											3000,00	
13	09.02.2016	Varer Rema						-199,99		199,99					
14	10.02.2016	FreteX- fruktkurver		-471,50									471,50		
15	15.02.2016	Gaver	-458,00										458,00		
16	16.02.2016	Kafe	950,00			-950,00									
16	16.02.2016	Åresalg	1923,00		-1923,00										
16	16.02.2016	Musikk	-400,00								400,00				
16	11.02.2016	Varer Rema						-726,00		726,00					
16	16.02.2016	Varer Rema						-276,18		276,18					
17	18.02.2016	Innskudd bank	-8333,00	8333,00											
18	20.02.2016	Ribago		-2896,00						1746,00		1150,00			
19	25.02.2016	Bet giro		-12680,50					12680,64						
20	23.02.2016	Kafe	885,00			-885,00									
20	23.02.2016	Åresalg	2981,00		-2981,00										
20	23.02.2016	Musikk	-400,00								400,00				

20	22.02.2016	Varer Rema					-522,78		522,78				
21	23.02.2016	Faktura Barents eldrekafe					-9300,81		9300,81				
22	24.02.2016	Kjøp av vaffeljern	-1396,00										1396,00
23	26.02.2016	Sjåførkort	-960,00					960,00					
24	29.02.2016	Gaver	-500,00								500,00		
25	01.03.2016	Kafe	900,00			-900,00							
25	01.03.2016	Åresalg	2132,00			-2132,00							
25	01.03.2016	Musikk	-400,00							400,00			
26	07.03.2016	Gaver	-643,00									643,00	
27	08.03.2016	Kafe	1196,00			-1196,00							
27	08.03.2016	Åresalg	925,00			-925,00							
27	08.03.2016	Musikk	-400,00							400,00			
27	02.03.2016	Varer Rema					-726,00		726,00				
27	07.03.2016	Varer Rema					-59,40		59,40				
28	14.03.2016	Busskort	-680,00										680,00
28	14.03.2016	Gaver	-1001,00								1001,00		
29	15.03.2016	Utlegg servering frivillig møte				-4375,00		4375,00					
30	15.03.2016	Kafe	1200,00			-1200,00							
30	15.03.2016	Åresalg	2690,00			-2690,00							
30	15.03.2016	Musikk	-400,00							400,00			
30	14.03.2016	Varer Rema					-420,69		420,69				
31	15.03.2016	Utlegg kjøp av sag	-1000,00				1000,00						
32	17.03.2016	Innskudd bank	-6399,00		6399,00								
33	18.03.2016	Ribago			-1590,00				900,00		690,00		
34	29.03.2016	Kafe	575,00			-575,00							
34	29.03.2017	Åresalg	2165,00			-2165,00							
34	29.03.2016	Musikk	-400,00							400,00			
34	29.03.2016	Gaver	-67,00									67,00	
34	29.03.2016	Varer Rema					-165,12		165,12				
35	30.03.2016	Innbet fra SVK Barents e.k.			9300,81				-9300,81				
36	04.04.2016	Vaffelmiks			-1725,00				1725,00				
37	06.04.2016	Ribago			-680,00				450,00		230,00		
38	06.04.2016	Ribago			-1360,00				900,00		460,00		
39	05.04.2016	Kafe	1212,00			-1212,00							
39	05.04.2016	Åresalg	2285,00			-2285,00							
39	05.04.2016	Musikk	-400,00							400,00			
39	30.03.2016	Varer Rema					-726,00		726,00				
39	05.04.2016	Varer Rema					-441,60		441,60				
40	11.04.2016	Differanse	-400,00										400,00
41	11.04.2016	Kafe	650,00			-650,00							
41	11.04.2016	Åresalg	1490,00			-1490,00							
41	11.04.2016	Musikk	-400,00							400,00			
41	11.04.2016	Varer Joker					-365,80				365,80		
41	11.05.2016	Varer Rema					-281,29		281,29				
42	19.04.2016	Kafe	900,00			-900,00							
42	19.04.2016	Åresalg	2080,00			-2080,00							
42	19.04.2016	Musikk	-400,00							400,00			
42	18.04.2016	Varer Joker					-392,00					392,00	
43	25.04.2016	Kafe	1157,00			-1157,00							
43	25.04.2016	Åresalg	1690,00			-1690,00							
43	25.04.2016	Musikk	-400,00							400,00			
43	25.04.2016	Busskort	-100,00										100,00
43	25.04.2016	Varer Joker					-343,80				343,80		
43	26.04.2016	Varer Rema					-25,40		25,40				

71	23.08.2016	Musikk	-400,00							400,00			
71	23.08.2016	Gaver	-353,00								353,00		
71	22.08.2016	Varer Rema						-81,20	81,20				
72	17.08.2016	Varer Rema						-726,00	726,00				
72	24.07.2016	Busskort	-100,00									100,00	
73	29.08.2016	Varer Rema						-311,89	311,89				
73	29.08.2016	Gaver	-713,00								713,00		
74	30.08.2016	Kafe	616,00				-616,00						
74	30.08.2016	Åresalg	2055,00		-2055,00								
74	30.08.2016	Musikk	-200,00							200,00			
75	06.09.2016	Kafe	919,00				-919,00						
75	06.09.2016	Åresalg	2243,00		-2243,00								
75	06.09.2016	Musikk	-400,00							400,00			
75	06.09.2016	Varer Rema						-779,70	779,70				
75	05.09.2016	Varer Rema						-268,29	268,29				
75	05.09.2016	Gaver	-72,00								72,00		
76	08.09.2016	Fretex- fruktkurver			-1178,75						1178,75		
77	12.09.2016	Gaver	-768,00								768,00		
77	12.09.2016	Varer Joker	-185,00								185,00		
78	13.09.2016	Kafe	980,00				-980,00						
78	13.09.2016	Åresalg	2392,00		-2392,00								
78	13.09.2016	Musikk	-400,00							400,00			
78	12.09.2016	Varer Rema						-88,80	88,80				
79	15.09.2016	Innskudd bank	-10829,00		10829,00								
80	15.09.2016	Ribago			-1980,00					1290,00		690,00	
81	20.09.2016	Kafe	1111,00				-1111,00						
81	20.09.2016	Åresalg	2165,00		-2165,00								
81	20.09.2016	Musikk	-400,00							400,00			
81	20.09.2016	Varer Rema						-313,59	313,59				
82	27.09.2016	Kafe	848,00				-848,00						
82	27.09.2016	Åresalg	2280,00		-2280,00								
82	27.09.2016	Musikk	-400,00							400,00			
82	27.09.2016	Varer Rema						-204,39	204,39				
83	03.10.2016	Utlegg RK buss			-192,50							192,50	
84	03.10.2016	Vaffelmiks			-1630,70					1630,70			
85	03.10.2016	Fretex- fruktkurver			-943,00					943,00			
86	26.09.2016	Busskort	-100,00									100,00	
86	01.10.2016	Utlegg FS hyssing	-59,00					59,00					
86	03.10.2016	Gaver	-1476,00								1476,00		
87	04.10.2016	Kafe	840,00				-840,00						
87	04.10.2016	Åresalg	1915,00		-1915,00								
87	04.10.2016	Musikk	-400,00							400,00			
87	04.10.2016	Varer Rema						-433,19	433,19				
88	11.10.2016	Kafe	1040,00				-1040,00						
88	11.10.2016	Åresalg	2590,00		-2590,00								
88	11.10.2016	Musikk	-400,00							400,00			
88	10.10.2016	Varer Rema						-239,69	239,69				
89	18.10.2016	Kafe	760,00				-760,00						
89	18.10.2016	Åresalg	1840,00		-1840,00								
89	18.10.2016	Musikk	-400,00							400,00			
89	17.10.2016	Varer Rema						-121,20	121,20				
90	24.10.2016	Kafe	770,00				-770,00						
90	24.10.2016	Åresalg	1737,00		-1737,00								
90	24.10.2016	Musikk	-400,00							400,00			

90	24.10.2016	Varer Rema						-787,59		787,59									
91	31.10.2016	Busskort	-350,00																350,00
91	31.10.2016	Gaver	-425,00									425,00							
92	31.10.2016	Kafe	955,00				-955,00												
92	31.10.2016	Åresalg	2350,00			-2350,00													
92	31.10.2016	Musikk	-400,00									400,00							
92	31.10.2016	Varer Rema						-132,79		132,79									
93	02.11.2016	Ribago				-5845,00				2730,00		920,00						2195,00	
94	02.11.2016	Ribago				-730,00				500,00		230,00							
95	02.11.2016	Fretex- fruktkurver				-1178,75						1178,75							
96	07.11.2016	Innskudd bank	-16000,00			16000,00													
97	08.11.2016	Kafe	930,00				-930,00												
97	08.11.2016	Åresalg	1700,00				-1700,00												
97	08.11.2016	Musikk	-400,00									400,00							
97	07.11.2016	Varer Rema						-454,59		454,59									
98	14.11.2016	Gaver	-55,00									55,00							
98	14.11.2016	Gaver	-541,00									541,00							
99	14.11.2016	Kafe	608,00				-608,00												
99	14.11.2016	Åresalg	1505,00				-1505,00												
99	14.11.2016	Musikk	-400,00									400,00							
99	14.11.2016	Varer Rema						-748,60		748,60									
100	22.11.2016	Faktura RK utlegg ribago				2195,00		-2195,00											
101	22.11.2016	Kafe	990,00				-990,00												
101	22.11.2016	Åresalg	2235,00				-2235,00												
101	22.11.2016	Musikk	-400,00									400,00							
102	29.11.2016	Kafe	925,00				-925,00												
102	29.11.2016	Åresalg	2348,00				-2348,00												
102	29.11.2016	Musikk	-400,00									400,00							
102	28.11.2016	Gaver	-444,00										444,00						
103	30.11.2016	Fretex- fruktkurver				-1012,00							1012,00						
104	30.11.2016	Busskort	-350,00																350,00
105	01.12.2016	Utlegg FS servering	-3200,00							3200,00									
106	06.12.2016	Kafe	560,00				-560,00												
106	06.12.2016	Åresalg	2630,00				-2630,00												
106	06.12.2016	Musikk	-400,00									400,00							
107	14.12.2016	Vaffelmiks				-1630,70				1630,70									
108	14.12.2016	Ribago				-1460,00				1000,00		460,00							
109	15.12.2016	Innskudd bank	-6628,00			6628,00													
110	27.12.2016	Faktura FS				-11765,81				5470,01								6295,80	
111	30.12.2016	Fretex- fruktkurver								-1012,00		1012,00							
112	30.12.2016	Ribago								-2920,00	2000,00	920,00							
113	30.12.2016	Ribago								-2138,00	1678,00	460,00							
114	30.12.2016	Faktura RK utlegg ribago						-678,00		678,00									
115	31.12.2016	Renter				10,00		-10,00											
			1500,00		15773,94	-82392,00	-34607,00	-12183,81	4675,20	-5392,00	49676,10	15400,00	32563,10	16006,00			11973,36		2278,00

Regnskap Eldrekafe 2016

Inntekter

Åresalg	-82392
Kafesalg	-34607
Andre inntekter	-12183,81
Sum inntekter	-129182,81

Utgifter

Matvarer	49676,1
Musikk	15400
Gaver lotteri	32563,1
Kjøring	16006
Andre kostnader	11973,36
Sosiale tiltak	2278
Sum utgifter	127896,56

Overskudd **-1286,25**

Kasse	1500	Egenkapital	16557,14
Bank	15773,94		
Til gode FS	4675,2		
Utestående	-5392,00		
	16557,14		16557,14

Art

10100 FAST LØNN
10102 VIKAR I FASTE STILLINGER
10202 FERIEVIKARER
10512 KILOMETERGODTGJØRING (TR.PL)
10515 KOSTGODTGJ. v/PRIV. OVERNATTING (TR.PL)
11000 KONTORMATERIELL,(MOMS KOMP/AVG FRI)
11151 BEVERTNING, KURS, MØTER OPP OPPLÆRING,(MOMS KOMP/AVG FRI)
11200 ANNET FORBRUKSMATERIELL,(MOMS KOMP/AVG FRI)
11211 VELFERDSTILTAK BRUKERE,(MOMS KOMP/AVG FRI)
11302 TELEFONTJENESTER,(MOMS KOMP/AVG FRI)
11401 ANNONSER (MOMS KOMP/AVG FRI)
11402 INFORMASJON/REKLAME(MOMS KOMP/AVG FRI)
11500 KURSAVGIFTER/VEILEDNING/OPPLÆRING (MOMS KOMP/AVG FRI)
11502 REISE- OG OPPHOLDSUTGIFTER, (MOMS KOMP/AVG FRI)
11600 KOSTGODTGJØRELSE OPPGAVEPLIKTIG
11601 KJØREGODTGJØRELSE OPPGAVEPLIKTIG
11701 DRIFTSUTGIFTER EGNE TRANSPORTMIDLER (MOMS KOMP/AVG FRI)
11702 ÅRSAVGIFTER/FORSIKRING EGNE TRANSPORTMID (MOMS KOMP/AVG FRI)
11703 KJØP TRANSPORTTJENESTER (MOMS KOMP/AVG FRI)
11705 DRIVSTOFF-OLJE (MOMS KOMP/AVG FRI)
11851 FORSIKRINGER PERSONER
12000 INVENTAR OG UTSTYR (MOMS KOMP/AVG FRI)
12100 LEASING/LEIE TRANSPORTMIDLER(MOMS KOMP/AVG FRI)
13700 KJØP AV TJENESTER FRA PRIVATE(MOMS KOMP/AVG FRI)
14290 MVA PÅ VEDERLAG, MVA-PLIKTIGE ANSKAFFELSER (DRIFT)
14700 OVERFØRING TIL ANDRE
15500 AVSETNING TIL BUNDNE FOND
16000 BRUKERBETALINGER
16225 DIVERSE INNTEKTER (TILFELDIG)
17001 REFUSJON FRA NAV STAT
17290 KOMP. FOR MVA PÅ ANSKAFFELSER - UTGIFTER I DRIFT
17300 REFUSJON FRA FYLKESKOMMUNEN
17700 REFUSJON FRA ANDRE
18100 ANDRE STATLIGE OVERFØRINGER
18903 PROSJEKTINNTEKTER
19500 BRUK AV BUNDNE FOND

Utgifter

Inntekter

Totalt

DKSS= Den kulturelle spaserstokken

NRGBK= Norsk russisk grenseboer klubb

AVFD= Aktivitetsvenn for demens syke

Budsjett inkl. endring	Regnskap 2016	Avvik i NOK
443 800	443 022	-778
0	29 998	29 998
19 000	0	-19 000
0	507	507
0	765	765
5 000	8 724	3 724
0	21 110	21 110 NRGBK
60 000	68 832	8 832
122 000	55 000	-67 000 DKSS
5 000	1 901	-3 099
13 000	8 900	-4 100
2 000	2 000	0
0	1 200	1 200
10 000	31 222	21 222 AVFD
1 000	2 938	1 938
5 000	7 162	2 162
35 000	36 252	1 252
11 000	3 655	-7 345
0	5 000	5 000 NRGBK
25 000	20 592	-4 408
0	422	422
10 000	27 936	17 936
0	6 829	6 829 NRGBK
0	6 000	6 000 DKSS
40 000	28 538	-11 462
0	23 000	23 000 DKSS
0	9 605	9 605 DKSS
0	-5 430	-5 430 NRGBK
0	-2 400	-2 400
0	-46 425	-46 425
-40 000	-28 538	11 462
-95 000	-95 000	0 DKSS
-35 000	-119 139	-84 139 AVFD bl.a
-310 000	-310 000	0
0	-75 000	-75 000 NRGBK
-30 000	0	30 000 DKSS
806 800	851 111	44 311
-510 000	-681 932	-171 932
296 800	169 179	-127 621

Art	Budsjett 2017
10100 FAST LØNN	447 000
10202 FERIEVIKARER	19 000
10512 KILOMETERGODTGJØRING (TR.PL)	0
11000 KONTORMATERIELL,(MOMS KOMP/AVG FRI)	5 000
11200 ANNET FORBRUKSMATERIELL,(MOMS KOMP/AVG FRI)	60 000
11211 VELFERDSTILTAK BRUKERE,(MOMS KOMP/AVG FRI)	0
11302 TELEFONTJENESTER,(MOMS KOMP/AVG FRI)	5 000
11401 ANNONSER (MOMS KOMP/AVG FRI)	10 000
11402 INFORMASJON/REKLAME(MOMS KOMP/AVG FRI)	5 000
11502 REISE- OG OPPHOLDSUTGIFTER, (MOMS KOMP/AVG FRI)	10 000
11600 KOSTGODTGJØRELSE OPPGAVEPLIKTIG	1 000
11601 KJØREGODTGJØRELSE OPPGAVEPLIKTIG	5 000
11701 DRIFTSUTGIFTER EGNE TRANSPORTMIDLER (MOMS KOMP/AVG FRI)	35 000
11702 ÅRSVIGIFTER/FORSIKRING EGNE TRANSPORTMID (MOMS KOMP/AVG FRI)	11 000
11705 DRIVSTOFF-OLJE (MOMS KOMP/AVG FRI)	25 000
12000 INVENTAR OG UTSTYR (MOMS KOMP/AVG FRI)	10 000
14290 MVA PÅ VEDERLAG, MVA-PLIKTIGE ANSKAFFELSER (DRIFT)	40 000
14700 OVERFØRING TIL ANDRE	0
17290 KOMP. FOR MVA PÅ ANSKAFFELSER - UTGIFTER I DRIFT	-40 000
17700 REFUSJON FRA ANDRE	-35 000
<hr/>	
Utgifter	688 000
Inntekter	-75 000
<hr/>	
Totalt	613 000

Periodisert budsjett 2017	Regnskap 2017	Avvik i NOK
123 640	121 548	-2 092
4 750	0	-4 750
0	61	61
1 250	4 632	3 382
15 000	9 698	-5 302
0	21 000	21 000 DKSS
1 250	455	-795
2 500	0	-2 500
1 250	0	-1 250
2 500	0	-2 500
250	0	-250
1 250	877	-373
8 750	7 154	-1 596
2 750	3 290	540
6 250	3 225	-3 025
2 500	1 999	-501
10 000	4 582	-5 418
0	5 000	5 000 DKSS
-10 000	-4 582	5 418
-8 750	0	8 750
<hr/>	<hr/>	<hr/>
183 890	183 521	-369
-18 750	-4 582	14 168
<hr/>	<hr/>	<hr/>
165 140	178 939	13 799

	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni
1			Kurs aktivitetsvenn	NRGBK- jubileum	A	Språkhjelp/ kioskvogn
2		Språkhjelp	Språkhjelp		L Eldrekafel	
3				Årsmøte	I	
4				Eldrekafe	C Språkhjelp/ kioskvogn	
5					A	
6				Språkhjelp/ kioskvogn	N	Eldrekafe
7		Barents eldrekafe	Eldrekafe		T	
8		NRGBK- åpning BS		P	E Aktivitetsvenn nettverk	Språkhjelp
9		Kioskvogn	Språkhjelp/ kioskvogn	Å	Eldrekafe	
10	Eldrekafe			S		NRGBK russisk nasjonaldag
11		Internasjonal solfest	NRGBK- Barentsskirenn	K	Ryddedag / Språkhjelp	
12	Språkhjelp			E		
13				F		Sommeravslutning Eldrekafe
14		Eldrekafe	Eldrekafe	E Påskearr Sandnesdalen		
15				R		Språkhjelp/ kioskvogn
16		Språkhjelp	Språkhjelp	I	Eldrekafe	
17	Eldrekafe			E	17. mai arrangement/ NRGBK	
18				Eldrekafe	Språkhjelp/ kioskvogn	
19	Språkhjelp					
20				Språkhjelp/ kioskvogn		Verdens flyktningedag
21		Barents eldrefest	Eldrekafe			
22						Sommeravslutning språkhjelp
23		Språkhjelp/ kioskvogn	Språkhjelp/ kioskvogn	S	Eldrekafe	
24	Eldrekafe			Y		
25				D Eldrekafe		
26	Språkhjelp/ kioskvogn			E		
27				N Språkhjelp		
28		Eldrekafe	Eldrekafe	T		
29				U		
30			Frivillighetsmøte/ Språkhjelp	R	Eldrekafe	
31	Eldrekafe					

	Juli	August	September	Oktober	November	Desember
1						
2					Språkhjelp	
3		Kirkenes dagene		Eldrekafe		
4		"				
5		"	Eldrekafe	Språkhjelp		Eldrekafe
6						
7			Språkhjelp	Jubileumsfest frivillige	Eldrekafe	Språkhjelp
8						
9			Naturens spiskammer Loken		Språkhjelp	
10				Eldrekafe		
11						
12			Eldrekafe	Språkhjelp		Eldrekafe
13						
14			Språkhjelp		Eldrekafe	Språkhjelp
15		Eldrekafe				
16			Jubileumsmarkering torget		Språkhjelp	
17		Språkhjelp		Eldrekafe		
18						
19		Til topps Bugøynesfjellet	Eldrekafe	Språkhjelp		
20						
21			Språkhjelp		Eldrekafe	
22		Eldrekafe		TV aksjonen		
23					Språkhjelp	
24		Språkhjelp		Eldrekafe		
25						
26			Eldrekafe	Språkhjelp		
27		Til topps Øretoppen				
28			Språkhjelp		Eldrekafe	
29		Eldrekafe				
30					Språkhjelp	

ÅRSRAPPORT FOR FRIVILLIG SENTRALEN I SØR-VARANGER 2016

Innledning

Sentralen i Sør-Varanger har vært i drift siden 1992, og er eid av Sør-Varanger Kommune. Sentralen er vel etablert i lokalsamfunnet og tilbakemeldingene fra brukerne er ensidig positive. Aktivitetene ved sentralen har tidligere i hovedsak vært praktisk hjelp, som snømåking, plenklipp og andre "vaktmesteroppgaver". Vi har de senere årene utviklet nye aktiviteter som har blitt en betydelig del av vår virksomhet. Samtidig skal vi ikke glemme den praktiske hjelpa som blir utført av en kjerne med frivillige som er ved sentralen daglig. Disse er med på å opprettholde sentralens varemerke som er å hjelpe folk.

Sentralen er lokalisert i det gamle biblioteket (Kongensgt. 10B) som er eid av Sør-Varanger kommune. Her deler vi lokalene med dagsenteret for psykiatri; "Møteplassen".

I 2016 utløste sentralen 6139 timer frivillig arbeid, tilsvarende 3,48 årsverk. Dette er en nedgang på 334 timer fra året før. Dette er fordelt på enkeltoppdrag, eldrekafeen, språkhjelp, turer, frivillig administrativt arbeid og vedlikeholdsarbeid mm. Dette er et resultat vi er svært fornøyd med. Noe av disse timene er timer som de frivillige er tilgjengelige på sentralen, men det ikke er "arbeid" til dem. Da er det sosiale i fokus. Vi må ikke i iver etter å gjøre mest mulig jobb, glemme å sette fokus på det sosiale. Trivsel er den eneste "lønn" vi kan tilby de frivillige. Vi har i 2016 fortsatt arbeidet med å styrke det sosiale miljøet på «huset», sammen med Møteplassen og de ansatte der.

Etter kommunevalget høsten 2015 ble Hanne Kalliainen valgt som styreleder, med Steffen Mong som nestleder. Det har vært avholdt 3 styremøter i 2016. Frivillig møtet ble avholdt 3. mars der ca 20 av de frivillig stilte. Årsmøtet til Frivillig Sentralen i Sør-Varanger ble avholdt 14. mars.

Frivillig innsats

Aktivitet ved Sentralen

	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Antall frivillige som gjorde en aktiv innsats ved sentralen i perioden	136	110	98
Antall frivillige arbeidstimer som ble utført i perioden	6139	6473	6414
<p>Av dette er 545 timer en til en tjenester (vaktmestertjenester), Fordelt på ca 330 enkeltoppdrag. Ca 3619 timer er frivillig arbeid i forhold til arrangement.(eldrekafe, turer, solfest, språkhjelp, syden etc) Rundt 1975 frivillige timer er brukt på busskjøring, administrativt og vedlikeholdsarbeid.</p>			
Antall brukere som fikk hjelp fra sentralen i perioden	129	106	117
Antall brukere som ble formidlet videre til andre i perioden	15	10	26
Antall deltakere/ besøkende på internasjonale akt. (toppturer, temadag, språkhjelp, solfest, suppekafe mm)	1917	1673	708
Antall besøkende på eldrekafé	2600	2665	2665
Antall besøkende på 17. mai arrangement	0	135	169
Antall deltakere på Sydentur	48	38	35
Sum deltakere på aktiviteter	4565	4511	3647
Brukere som fikk praktisk hjelp	129	106	117
Sum deltakere på tilbud gitt av frivillig sentralen	4694	4617	3764

Vaktmestertjenester/praktisk hjelp

Tradisjonelt har dette vært sentralens viktigste arbeidsområde. Det er også denne aktiviteten som har vært sentralens ansikt utad. Sentralen eier egen bil, snøfreser, plenklippere, motorsag m.m. som gjør oss i stand til å yte et bredt spekter av praktisk hjelp.

Vaktmestertjenestene er ikke lenger den største aktiviteten vår, men en viktig aktivitet. De frivillige som er ved sentralen daglig, legger ned masse av sin fritid her hos oss. Denne innsatsen er uvurderlig for Frivillig Sentralens drift, og all honnør til dem for det. Det har tidligere vært vanskelig å rekruttere nye frivillige til dette arbeidet, men det siste året har vi hatt godt med folk. Det har imidlertid vært mye mindre forespørsler om hjelp enn før.

Eldrekafé

Frivillig Sentralen og Sør-Varanger Røde kors startet i samarbeid "Eldrekafe" i 2004. Vi har aktivitet en gang i uken, hver tirsdags formiddag. Tilbudet er lokalisert til Kongensgate 10A (eldresenteret). Målgruppen er spesielt eldre som ellers ikke kommer seg ut. Kafeen hadde åpent 40 tirsdager i 2016. Kafeen har et gjennomsnittlig besøkstall på ca 60-70 personer.

Det er 35 damer og herrer som er registrert som frivillige hjelpere på kafeen. De går i fire lag hver sin tirsdag. Oppgaven deres er å servere kaffe og vafler samt prate med de besøkende. Vi har et eget "husband" som stiller opp og underholder. I løpet av året får vi også besøk av andre grupper som opptrer med sang. De frivillige ved eldrekafeen er svært stabile og de fleste har vært med siden oppstarten. Vi har også hatt introdeltakere gjennom flyktningetjenesten som har arbeidspraksis på eldrekafeen, i tillegg til at vi har hatt en person på varig tilrettelagt arbeid her gjennom NAV.

En viktig del av jobben med kafeen er transport. Røde Kors minibuss brukes hver tirsdag til å hente bevegelseshemmede på institusjoner og i hjemmene. I transportdelen er det engasjert 2 sjåfører/ hjelpere.

13. desember ble hele eldrekafeen og de frivillige der invitert på juleavslutning på Thon hotellet med rømmegrøt, saft og spekemat til. Det var en barnehage som kom å delte ut lussekatter og sang for oss.

Barents dagene

Barents eldrekafe

Dette året arrangerte vi også Barents eldrekafe ifbm Barentsdagene. Det ble arrangert på vår eldrekafe der vi inviterte gjester fra Finland og Russland. I år var det bare gjester fra Russland som hadde anledning til å komme. Vi hadde husbandet som underholdt, og de russiske gjestene sang også. Det ble servert norske vafler, russiske piroger og finske kanelnurrer.

Internasjonal solfest

Solfest ble arrangert på samfunnshuset ifbm Barents dagene. Det var masse mat og kaker fra forskjellige land. Ca 700 personer var inno. Vi hadde ca 25 frivillige totalt + de som hadde bakt og laget mat. Underholdningen bestod av husbandet fra eldrekafeen som spilte og sang, kulturskolen i Sør-Varanger, Andre Melsbø, Borderline, Høyde 140 (Nikel), Sydvaranger Groove, 1/2 orchestra (Pikene) og Timur Mizinov/ Svetlana Matveeva (Pikene). I tillegg var det åresalg. Vi fikk også kjempehjelp av Kirkenes Soroptimistforening med kakebaking.

Barents eldrefest

I samarbeid med eldrerådet, Pasvikdalen, Kirkenes og Neiden pensjonistforening har vi vært med på å arrangerer Barents eldrefest. Arrangementet var på Samfunnshuset. Det ble servert snitter, kaffe og kake, og det var underholdning fra Norge, Finland og Russland på scenen. Det var ca 130 besøkende og et vellykket arrangement.

Friluftsskolen

Frivillig sentralen var med på planleggingen av Friluftsskolen som var et tilbud for barn i alderen 10-13 år. Det var program med diverse friluftaktiviteter over hele første uka etter at skoleferien starta. Frivillig sentralen bisto i planleggingsfasen, med transport, samt annonsering.

Bussturer

Tilbudet er hovedsakelig brukt som en sosial aktivitet for de frivillige på Frivillig Sentralen/ Eldrekafeen i tillegg til at vi fortsatt kjører en del turer for andre institusjoner/ avdelinger i kommunen.

Vi har i 2016 arrangert to turer til Nourgam og Vadsø for våre kafedamer og de frivillige på sentralen. I tillegg var de frivillige i daglig drift en tur til Vadsø før jul, der vi spanderte middag på alle.

Andre kjøreoppdrag

I 2016 hadde vi ca 42 kjøreoppdrag fordelt på ca 2733 km. Vi har hatt turer for Flyktningetjenesten, Møteplassen, og brukerne deres, et av dagsentrene for eldre i kommunen og andre institusjoner og barnehager. Det har vært turer til Pasvik, Neiden, Jarfjord, Finland og byturer med mer.

Ryddedag

I år var det Frivillig Sentralen som organiserte den kommunale ryddedagen, 12. mai. Vi fordelte roder og sendte ut frivillige rundt i gatene for å rydde søppel. Dagen ble planlagt i samarbeid med Flyktningetjenesten. Det var ca 30 frivillige som deltok, med deltakere fra flyktningtjenesten, Møteplassen, de faste på Frivillig Sentralen og andre frivillige. Alle fikk servert kaffe og vaffel når de kom inn.

17. Mai

Dessverre ble det ikke noe av vårt arrangement på 17. mai pga mangel på lokale da Thon hotellet drev med oppussing.

Sydentur

I 2016 var det 48 stk med på turen, som gikk til Casas Heddy på Lanzarote i april. Det var to reiseledere fra Røde Kors med i tillegg til to av de frivillige og daglig leder med følge fra Frivillig Sentralen. Reiselederne var tenkt brukt til avlastning for de brukere som hadde egne ledsagere med, og til å gjøre ferien til de andre lettere. Det være seg koffertbæring, hjelp i bank, butikk osv. Turen gikk bra, og er en videreføring av et samarbeid mellom Frivillig Sentralen og Sør-Varanger Røde Kors. I år hadde vi også inngått et samarbeid med Frivillig Sentralen i Tana og de deltok med reiseleder og 5 av de reisende.

Adventsgudstjeneste/ Eldres kirkedag

Adventsgudstjenesten/ Eldres kirkedag er også blitt en tradisjon. Frivillig Sentralen har ansvar for transporten.

Røde Kors buss

Frivillig Sentralen har et nært samarbeid med Sør-Varanger Røde Kors. Vi har det daglige ansvaret for deres minibuss som er tilrettelagt for handikaptransport. Bussen fungerer kjempegodt i drift og vi er glade for det. Bussen har kortleser for sjåførene, noe det følger forpliktelser med. Her er Steinar Andreassen ansvarlig.

Til Topps

I samarbeid med Sør-Varanger Røde Kors og Flyktingtjenesten arrangerte vi tur til Øretoppen den 28. august. Det var 18 personer som deltok og 4 frivillige som sto for organiseringen

I samarbeid med Flyktingtjenesten, Finnmark Røde Kors og Sør-Varanger Røde Kors var vi med på årets "Til Topps 2016" 20. august til Bugøynesfjellet. Totalt var det ca 60 personer som deltok totalt. Vi stilte med 10 frivillige her, i tillegg til 1 fra Båtsfjord, 4 (8) fra Kjøllefjord og 3 fra Vadsø.

I forbindelse med toppturen til Bugøynesfjellet arrangerte vi natursti i leirområdet.

Språkhjelp

Frivillig Sentralen har i samarbeid med Flyktingtjenesten videreutviklet arbeidet med språkhjelp til voksne som holder på å lære seg norsk. Aktiviteten foregår på biblioteket i Kirkenes en gang i uka. De frivillige er en blanding av pensjonerte lærere og andre voksne. Språkhjelpa organiseres i dag av to frivillige ledere som tar seg av den daglige driften. Språkhjelpa er svært sosialt og det er ingen undervisning, men mye språktrening. Vi har hatt ca 15 frivillige i 2016, og oppmøtet har vært på rundt 25 brukere hver gang. Det har vært 35 dager med språkhjelp.

Temadag Loken

I samarbeid med Pasvikdalen Jeger og Fisk har vi arrangert «Naturens spiskammer» - tema fisk søndag 4. september 2016. Vi satte opp buss t/r Kirkenes-Svanvik/Loken for de som hadde behov for transport. I år var det ca 50 personer som deltok på arrangementet og vi traff godt på målgruppen som er småbarnsfamilier, flyktinger og nytilflyttere. Aldersgruppen på de som deltok var fra 0-80 år. Vi la til rette for en dag ute i nydelig høstvær, med bål, litt matservering, kaffe og saft. Jeger og Fiskeforeningen hadde satt og trekt opp garn på forhånd. Fangsten ble presentert, sløyd og tilberedt på bålet. Alle fikk smake. Flyktingene som deltok ville gjerne dele mat fra sin kultur som de hadde tatt med. Vi hadde også med fiskestenger slik at alle som ville fikk prøve fiskelykken. Pga at selve anlegget på Loken var brent ned, var årets arrangement på parkeringsplass siden.

Besøktjeneste/ Kioskvogn

Frivillig Sentralen har hjulpet Røde Kors med å starte opp besøktjeneste igjen. Dette har vært et felles mål siden eldrekafeen startet opp for 10 år siden. Besøktjenesten ved leder Joseph Bantolo har nå tatt over ansvaret for den daglige driften. Frivillig sentralen er fortsatt en støttespiller og organiserer det praktiske for kioskvogna. Det ble gjennomført ca 30 besøk med kioskvogna på institusjonene; Wesselborgen og Prestøyhemmet.

Pasvikgruppa

I samarbeid med Pasvikdalen pensjonistforening har vi en egen "avdeling" i Pasvik. Der har vi nå 10 personer som er klar for å gjøre en innsats.

Kirkenesdagene

Vi hadde ingen markedsføring under Kirkenes dagene.

Norsk Russisk Grenseboerklubb Dialog

Frivillig sentralen i Sør-Varanger kommune har sammen med representant fra Petchenga kommune og frivillige fra både norsk og russisk side startet opp med Norsk-Russisk grenseboer klubb "Dialog". Klubben er åpen for alle som har interesse av å lære mer om naboen på andre sida av grensa. Målet med klubben er språk, kommunikasjon og kultur. Det arrangeres møter/arrangementer flere ganger i året vekselvis på norsk og russisk side.

I 2016 har vi hatt;

Deltakelse under åpningen av Barents Spektakel

Turist i Kirkenes arrangement

Damenes SPA tur til Nikel

Interessen for grenseboer klubben har vært stor både fra media og fra lokalbefolkning. Men vi sliter litt med å få med norske medlemmer på arrangementene våre. Det er opprettet en egen side på facebook og på russiske vkontakte. Ved årsskifte hadde facebookside ca 550 medlemmer.

Til klubben har vi søkt og fått pengestøtte fra Barentssekretariatet.

Aktivitetsvenn for demente

Sør-Varanger kommune har inngått partnerskapsavtale med Nasjonalforeningen for folkehelse/ Sør-Varanger demensforening. Daglig leder på frivillig sentralen er prosjektleder i kommunen. Vi har hatt flere møter i arbeidsgruppa, med de frivillige og i koblingsgruppa. Vi har arrangert kurs for nye aktivitetsvenner i Kirkenes 22. september og på Bugøynes 9. november. Deler av arbeidsgruppa har deltatt på nettverkssamling i Tromsø månedsskifte mars-april.

Den kulturelle spaserstokken

Sør-Varanger kommune søker om penger for å gjennomføre kulturtiltak for eldre gjennom den kulturelle spaserstokken. Daglig leder er sekretær for arbeidsgruppa. I 2016 ble det tildelt kr 95.000,- og det ble gjennomført 42 arrangementer/ konserter i vår regi.

Juleverksted

Vi har i samarbeid med Møteplassen arrangert juleverksted tirsdager og torsdager i måneden før jul. Det har vært aktiviteter nede på snekkerverkstedet og oppe, med både snekring, baking, maling og små håndarbeid. Det har vært varierende deltakelse, men alle synes det har vært et positivt tiltak. Vi avsluttet med julemesse 9. desember

Småbarnstreff

Fra 2. mai og ut året har Frivillig sentralen hatt ansvaret for gjennomføringen av småbarnstreffet. På slutten av året var det et evalueringsmøte og det ble avtalt at småbarnstreffet framover skal være et samarbeid mellom Psykisk helsetjeneste, Helsestasjonen og Frivillig Sentralen. Jordmor Vera skal ha hovedansvaret.

TV aksjonen

Dette året ble Frivillig Sentralen invitert med inn i komiteen for den årlige TV aksjonen. Årets aksjon gikk til Røde Kors og temaet var «Sammen får vi hjelpen helt fram». Vi hadde

arrangement rettet mot næringslivet på Tivoli North, der det ikke kom noen. Vi hadde Innsamlingskonsert på Ofelas arena der det var ca 200 deltakere. Dette arrangementet ble bygget rundt samme lest som «internasjonal solfest». Daglig leder på sentralen fikk ansvaret for å kontakte og skaffe rodeledere, samt å være «nettansvarlig» for info på facebook og oppdatering av sida der bøssebærere kunne melde seg. Det var litt problemer med å skaffe rodeledere i alle distriktene, men vi fikk tilslutt alt på plass. Når dagen kom viste det seg at vi også hadde en del flere bøssebærere enn det var behov for.

Tiltettelagt arbeidsplass/ andre samarbeidspartnere

Vi har tilbud om tiltettelagt arbeidsplass en dag i uka for en funksjonshemmet gutt. Han deltar og hjelper til på eldrekafeen. Vi får støtte til dette fra Nav.

I tillegg har vi samarbeid med flyktningetjenesten om arbeidspraksis for deltakere i intro/ jobbfunn, vi har i perioder personer som er hos oss gjennom Kriminalomsorgen og vi har utprøving av arbeidsevne for personer gjennom Nav.

Daglig leder har vært mentor for en ungdomsbedrift på videregående skole 2015/2016.

Investeringer/ innkjøp

Snekkerverksted. Vi har lenge jobbet med å få til et skikkelig snekkerverksted i kjelleren. Dette året er snekkerverkstedet omsider komplett og tatt i bruk.

Nettverk med frivillig sentraler

Daglig leder har deltatt på nettverksmøte i Karasjok i juni. I tillegg har daglig leder vært på regionkonferansen i Trondheim i september. Daglig leder har også deltatt på Frivillighetskonferanse i Oslo i regi av KS.

Annet

I løpet av 2016 har daglig leder hatt besøk av to forskjellige forskere som forsket på frivillighet, en russisk og en norsk.

7.-10. juni var de faste frivillige og daglig leder på tur til Budapest. Turen ble finansiert med «tipskassa».

Regnskap

Regnskapet for 2016 er inne til revidering. Frivillig Sentralen benytter seg av Sør-Varanger kommunes økonomiavdeling og regnskapet blir revidert sammen med kommunens regnskap. Utskrift følger vedlagt.

Avslutning

Frivillig Sentralen i Sør-Varanger har hatt gleden av å ha vært med fra starten da de første sentralene ble opprettet. Aktiviteten ved sentralen har tidligere gått i bølger. De siste årene har vi opplevd økende etterspørsel.

De utfordringene vi nå står ovenfor er som det hele tiden har vært å ta vare på de frivillige og aktiviteten vi har, samtidig som vi ser fremover mot nye og spennende aktiviteter. Noe av det som vi ser er at sentralene er inne i en endring i forhold til innhold og aktivitet, dette vil bli særdeles spennende fremover.

Sandra Asmyhr
Daglig leder

Hanne K. Kyrro
Styreleder

Vedlegg: Årsregnskap 2016
Kopi : Rådmannen Sør-Varanger Kommune

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Aud Rushfeldt Enhetsleder: Aud Rushfeldt, tlf. 78 97 76 05	Dato: 14.03.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Pettersen, Tor Kristian	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for levekår	023/17	22.05.2017
Kommunestyret	047/17	07.06.2017

PRIKKBELASTNING I MEDHOLD AV ALKOHOLLOVEN - PUB 1 AS

Vedlagte dokumenter:

BEFARINGRAPPORT ETTER KONTROLL 11.02.17 - FORHÅNDSVARSEL OM
PRIKKTILDELING
KONTROLLRAPPORT - SKJENKEBEVILLING
TILLEGGSRAPPORT
BILDER TIL TILLEGGSRAPPORT

Dokumenter i saken:

2017003619 BEFARINGRAPPORT ETTER KONTROLL 11.02.17 - FORHÅNDSVARSEL
OM PRIKKTILDELING
2017003228 KONTROLLRAPPORT - SKJENKEBEVILLING

Kort sammendrag:

Det ble gjennomført skjenkekontroll ved Pub 1 AS den 11.02.2017.

Faktiske opplysninger:

Det ble gjennomført skjenkekontroll ved Pub 1 AS den 11.02.2017 av kommunens kontrollfirma.

I forbindelse med kontrollen ble det gitt anmerkninger på bakgrunn av brudd på alkoholforskriften og Sør-Varanger kommunes Alkoholpolitiske retningslinjer, punkt 4 knyttet til skjenkebevillinger.

- Åpenbart påvirket personer gitt adgang til lokalet.
- Det finnes reklame for alkoholholdig drikke på skjenkestedet.

Sør-Varanger kommune sendte den 16.02.17 brev med befaringsrapport etter kontroll og forhåndsvarsel om prikktildeling til Pub 1 AS. Det var i tillegg gitt orientering om bevillingshavers rett til å komme med sitt synspunkt innen 2 uker fra mottatt brev.

Pub 1 AS har ikke kommet med synspunkter i forbindelse med kontroll eller rapport.

I henhold til Alkoholforskriften § 10-3 medfører brudd på alkoholloven til tildeling av prikk.

Åpenbart påvirket personer gitt adgang til lokalet, jf. Alkoholforskriften § 4-1 gir 2 prikker. Det finnes reklame for alkoholholdig drikke på skjenkestedet, jf. Alkoholloven § 9.1 – gir 1 prikk.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling: Ikke vurdert.

Infrastruktur: Ikke vurdert.

Barn og ungdom: Ikke vurdert.

Folkehelse: Ikke vurdert.

Kompetansebygging: Ikke vurdert.

Økonomi: Ikke vurdert.

Forslag til innstilling:

Med hjemmel i kommunelovens § 23 nr. 4, jfr. delegasjonsvedtak av 16.10.95, og i medhold av alkoholforskriftens § 10-3, vedtas følgende:

Åpenbart påvirkede personer gitt adgang til lokalet medfører jf. Alkoholforskriften § 4-1 til 2 prikker.

Reklame for alkoholholdig drikke på skjenkestedet medfører jf. Alkoholloven § 9.1, jf. Alkoholforskriften § 10-3 til 1 prikk.

Pub 1 AS tildeles totalt 3 prikker etter kontroll 11.02.17.

Ved 12 tildelte prikker i løpet av en to års periode vil inndragning av bevillingen iverksettes.

I h.h.t. forvaltningsloven §§ 28 og 29 er det adgang til å klage på vedtaket. Fristen for å klage er 3 uker fra tidspunktet underretning om vedtaket er kommet fram til vedkommende part. Det klageretten ikke benyttes, kan tildelingen av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på senere vedtak om inndragning, hvor tildelingen av prikker inngår som grunnlag. Klagen skal sendes den instans som har truffet vedtaket.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE
SERVICEKONTORET

Pub 1 AS
Dr wesselsgate 16

9900 KIRKENES

Vår ref.: Saksnr.: 16/1165/27	Deres ref.:	Dato: 16.02.2017
Saksbehandler: Aud Rushfeldt	Telefonnr.: 78 97 76 05	Epostadresse: postmottak@svk.no

BEFARINGRAPPORT ETTER KONTROLL 11.02.17 - FORHÅNDSVARSEL OM PRIKKTILDELING

Med hjemmel i lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. § 1-9, forskrift til loven § 9-1, samt lov om vern mot tobakkskader § 29, er det gjennomført kontroll med skjenking av alkohol og røykeforbud ved Pub 1 AS. Kontrollen ble gjennomført 11.02.17 i tidsrommet kl. 00.37 – 01.19.

Skjenkestedet v/LinnSchiegel er informert ved endt kontroll.

Kontrollen legger bl.a. vekt på:

- om aldersgrensereglene overholdes
- om det i tvilstilfeller blir avkrevd legitimasjon
- om det foregår salg til berusede personer
- om hamstring blir tillatt
- om skjenketider overholdes
- om det nytes medbragt, eller medbringes alkoholholdig drikk ut av lokalet
- om alkoholreklameforbudet overholdes
- om internkontrollperm er oppdatert og tilgjengelig
- om bestemmelsene i tobakkskadeloven § 25 overholdes

Kontrollørene hadde følgende merknader:
Se kontrollrapport, tilleggsrapport og bilder.

I hht. Alkoholforskriftens § 10-3 medfører brudd på alkoholloven til tildeling av prikk. Åpenbart påvirket personer gitt adgang til lokalet, jf. Alkoholforskriften § 4-1 gir 2 prikker. Det finnes reklame for alkoholholdig drikke på skjenkestedet, jf. Alkoholholloven § 9.1 – 2 gir 1 prikk.

Pub 1 varsles med dette om at det fremmes sak til politisk behandling med iverksettelse av slik prikktildeling, 3 prikker.

Vedrørende alkoholreklame som ble avdekket under kontroll den 02.12.16 som ikke er fjernet fra lokalet viser vi til vårt brev av 08.12.16 Befaringsrapport etter kontroll 02.12.16 – Forhåndsvarsel om prikktildeling til Pub 1, Dr. Wesselsgate 16, 9900 Kirkenes. I dette forhåndsvarslet, varsles Pub 1 om at det fremmes sak til politisk behandling på grunn av overtredelse av bestemmelser i alkoholloven. Det framkommer at alkoholreklame gir 1 prikk. Sør-Varanger kommune anser dette som en god nok begrunnelse for at skjenkestedet må forstå at alkoholreklame i lokalet må fjernes.

Bevillingshaver har i medhold av alkoholforskriften § 9-6 adgang til å komme med sitt synspunkt på denne rapporten, innen 2 uker fra mottatt brev.

Med vennlig hilsen

Aud Rushfeldt
Konstituert fagleder Servicekontoret

Aud Rushfeldt
Konstituert fagleder Servicekontoret

Kontrollrapport - skjenkebevilling

13 FEB 2017

Objekt:	Pub 1	Saksnr:	Dok.nr:	Off.vurdering:	Skjenked gn:	11.02.2017
Bevillingshaver:	Pub 1 AS	141165 -		Kopi til:	Kontroll nr 1:	6480
Org.nr.:	917095671				Kontroll nr 2:	5166
Adresse:	Dr Wesselsgt 16, Kirkenes				Starttidspunkt:	00:37
Styrer:	Roald Arne Erlandsen				Sluttidspunkt:	01:19
Stedfortreder:	Ann Brith Nilsen				Kontrolltype:	Anonym kontroll
E-post Adresse:	n/a					

Rapporten gjennomgått med ansvarshavende:	Linn Schiegel
Org.nr. iht. bevillingsdokumenter:	Ukjent, bevilling ikke fremlagt.
Bevillingshaver/styrer/stedfortreder iht. bevilling:	Ukjent, bevilling ikke fremlagt.
Karakteristikk av stedet/gjester:	Utsted
Skjenked gn:	11.02.2017
Antall gjester (ca.):	90
Aldersgrense:	20
Inngangspenger:	Ingen
Åpningstider:	13-02
Sitteplasser inne/ute:	125
Alkoholgruppe:	1, 2, 3
Avvik avdekket:	Ja
Tilleggsrapport:	Ja
Finnes merking for 'Røyking forbudt'?	Ja
Røykes det inne i lokalet?	Nei
Har det blitt røyket i lokalet (Askebeger, røykfull luft mm.)?	Nei
IK-Alkohol tilgjengelig for inspeksjon?	Nei
IK-permen har mangler?	Ukjent
Hvilke mangler:	Ukjent

Kommentarer:

Kontrollørene la merke til reklame montert på bardisken av Corona øl og diverse andre øl-sorter. I tillegg fantes plakater/skilt av Mack øl og Jack Daniels (se bilder). Skjenkestedet har også to klokker med logo til Heineken og logo til Corona øl (bilder tatt). Ansvarshavende forklarte at disse skiltene/klokkene ikke var fjernet fordi de ikke hadde fått beskjed om dette. Kontrollørene ble oppmerksomme på en person som var åpenbart påvirket av rusmidler (se tilleggsrapport).

Nr.	Spørsmål	Svar
1:	§ L:1-5 - Ble det skjenket til for unge?	Nei
2:	§ L:1-5 - Ble det avkrevd legitimasjon ved tvil om alder?	Ikke aktuelt
3:	§ F:4-1 - Befinner det seg personer åpenbart påvirket av rusmidler i lokalene?	Ja
4:	§ F:4-1 - Ble personer åpenbart påvirket av rusmidler fjernet fra lokalene?	Nei
5:	§ F:4-2 - Ble det skjenket til personer åpenbart påvirket av rusmidler?	Nei

6 :	§ F:4-3 - Påses det at for unge personer ikke drikker alkohol som skjenkes andre?	Ikke aktuelt
7 :	§ F:4-4 - Nytes medbrakt eller medtas alkoholholdig drikke ut av skjenkeområdet?	Nei
8 :	§ F:4-5 - Ble volumbegrensningene for alkoholgruppe 3 overholdt?	Ja
9 :	§ L:4-4 - Ble skjenketiden overholdt?	Ikke aktuelt
10 :	§ F:4-6 - Er det rimelig utvalg av alkoholfrie drikke i sortimentet?	Ja
11 :	§ F:4-7 - Er det et rimelig utvalg av halvflasker?	Ja
12 :	§ L:9,1-2 - Er reklameforbudet overholdt?	Nei

ELVIS
ROCK
ROLL
ELVIS

Mack

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Kurthi, Anita Enhetsleder: Kurthi, Anita, tlf. 78 97 74 24	Dato: 24.11.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Asmyhr, Sandra K.	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for levekår	017/17	03.04.2017
Utvalg for levekår	024/17	22.05.2017
Formannskapet	021/17	29.03.2017
Eldrerådet	002/17	28.03.2017
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	008/17	03.04.2017
Kommunestyret	046/17	07.06.2017

KRITERIER FOR TILDELING AV BRUKERSTYRT PERSONLIG ASSISTANSE

Vedlagte dokumenter:

Kriterier for tildeling av Brukerstyrt personlig assistanse
FORSLAG FRA AP, ANDERS MIKKOLA UFLE03042017
Forslag fra RFFH

Kort sammendrag: Kommunestyret vedtok i sak 011/25 at det skulle utarbeides kriterier for tildeling av brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

01.01.2015 tråde § 2-1d i pasient og brukerrettighetsloven om rett til brukerstyrt personlig assistanse i kraft.

Brukerstyrt personlig assistanse er en alternativ organisering av praktisk og personlig hjelp,

samt avlastning til foreldre med barn under 18 år, som på grunn av funksjonsnedsettelse har behov for bistand i dagliglivet, både i og utenfor hjemmet.

Målet er at brukeren får ett aktivt og mest mulig uavhengig liv til tross for sterk funksjonshemming.

Faktiske opplysninger:

Ett av målene til Sør-Varanger kommunes helse- og omsorgstjeneste er å yte tjenester etter BEON- prinsippet (Beste Effetive Omsorgs Nivå), også kalt omsorgstrapp. Dette innebærer økt satsning på forebyggende tiltak og sikre at ressursinnsatsen primært rettes mot omsorgstrengende med størst behov for tjenester.

BEON- baserte omsorgstjenester betyr at brukerne gis tilbud på riktig nivå. Det forutsetter at tjenestespektret har ett innhold som er tilfredsstillende ved økt omsorgsbehov. BEON medfører også en vridning av ressurser fra langtidsplasser i sykehjem til korttidsplasser, heldøgns omsorgsplasser i omsorgsboliger og hjemmebaserte tjenester. Manglede trinn mellom sykehjem og hjemmebasert omsorg vil føre til økt behov for langtidsplasser i sykehjem og økte kostnader i omsorgstjenestene.

De nederste trinne i omsorgstrappen som trygghetsalarm og dagsenter er lavterskeltilbud som gis for å opprettholde funksjoner og som forebyggende tiltak. Hjemmesykepleie er en rettighetstjeneste, som innebærer at alle som har behov skal innvilges dette. De øverste trinnene i omsorgstrappen er høyterskeltilbud. Det er mange søkere til disse tjenestene og det er derfor viktig å gi rett tilbud på rett nivå. Kriterier på tjenester øverst i omsorgstrappen vil dermed skille ut de som har behov på et lavere nivå.

Fravær av kriterier kan bidra til å stenge ute mennesker med stort bistandsbehov, for eksempel hvis sykehjemsplassene er opptatt av mennesker med lite bistandsbehov. Det kan også føre til at det gis omsorgstjenester for grupper som strengt tatt ville hatt muligheten for å klare seg med tjenester på ett lavere nivå.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er en rettighetstjeneste som gir rett til BPA for personer under 67 år med langvarig og stort behov for personlig assistanse etter helse- og omsorgstjenesteloven. Retten omfatter også avlastningstiltak etter samme lov for personer med foreldreansvar for hjemmeboende barn under 18 år med nedsatt funksjonsevne. Med en slik rett kan brukeren selv kreve å få styre tildelte tjenesteressurser til personlig assistanse og til avlastning for foreldre til barn med store funksjonsnedsettelse.

En forutsetning for rett til BPA er at brukeren har rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a andre ledd. Begrepet «nødvendige helse- og omsorgstjenester» er å forstå som nødvendig hjelp med en forsvarlig standard, basert på en individuell helse- og sosialfaglig vurdering av behov.

Personlig assistanse etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav b er bistand av både praktisk og personlig art. Bestemmelsen omfatter hjelp til alminnelig egenomsorg og personlig stell, også kalt personrettet praktisk bistand. Videre omfattes praktisk bistand til nødvendig rengjøring og annen nødvendig hjelp til alle dagliglivets praktiske gjøremål i hjemmet og i tilknytning til husholdningen. Hvis det er hensiktsmessig,

skal tjenesten også innebære opplæring i dagliglivets praktiske gjøremål. For å oppfylle målsettingen om et aktivt liv i samvær med andre, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 1-1, må også tiltak utenfor hjemmet inkluderes. Også støttekontakt omfattes av begrepet personlig assistanse. Disse bestemmelsene er grunnlaget for å beregne omfanget av timer som tildeles den enkelte bruker, men setter ikke en ytre ramme for hva assistentene brukes til.

Helsetjenester er ikke omfattet av rettigheten.

Retten til BPA er knyttet opp til et konkret timebehov. Kommunen skal fastlegge hvor mange timer personlig assistanse, eventuelt avlastning, det er behov for i det enkelte tilfelle. Dersom kommunen vurderer brukerens bistandsbehov til minst 32 timer per uke, og rettighetsbestemmelsens øvrige vilkår er oppfylt, vil vedkommende i utgangspunktet ha en rett til å få den personlige assistansen, eventuelt avlastningen, organisert som BPA.

Brukere med et tjenestebehov på mellom 25 og 32 timer per uke vil også ha rett til BPA, med mindre kommunen kan dokumentere at slik organisering vil være vesentlig mer kostnadskrevenende. Dette vil bero på en konkret helhetsvurdering der størrelsen på kostnaden ved BPA-organisering sammenlignes med de ressurser kommunen ellers ville brukt i den konkrete sak. Det er kostnadene ved et individuelt utformet tjenestetilbud som må legges til grunn ved sammenligningen. Kommunen må gjøre rede for hvordan den har kommet frem til at BPA-organisering vil medføre vesentlig økt kostnad for kommunen.

Organisering av tjenestene:

Arbeidsgiveransvaret i en BPA- ordning kan organiseres på ulike måter og det er opp til kommunen hvordan dette skal løses. Kommunen kan ivareta arbeidsgiver ansvaret selv eller inngå avtale med andre offentlige eller private aktører om å tilby BPA og herunder å ivareta arbeidsgiveransvaret.

Arbeidsgiveransvaret er i BPA- ordninger det samme som i andre virksomheter. Arbeidsgiver har ansvar for at lov- og avtaleverk følges, ansvar for assistentene, lønnsutbetalinger, pensjon, feriepenger, kontrakter, opplæring av assistentene, tilsetninger mv.

Kommunene har valgt forskjellige løsninger på organiseringen av BPA- ordningen. Noen kommuner organiserer dette selv og noen kjøper tjenestene fra private leverandører. Enkelte kommuner, spesielt de store by kommunene, har valgt å gi brukeren valgfrihet om kommunen eller leverandører med avtale med kommunen, skal organisere tjenestene og arbeidsgiveransvaret.

Rundskriv nr.1-9/2015 Rettighetsfesting av brukerstyrt personlig assistanse (BPA), anbefales det at kommunen legger stor vekt på hva brukeren mener i spørsmålet om hvem som skal være arbeidsgiver. Dette samsvarer med bestemmelsene i pasient og brukerrettighetsloven § 3-1 førsteledd og helse- og omsorgstjenesteloven § 3-10 som slår fast at kommunen skal sørge for at representanter for pasienter og brukere blir hørt ved utformingen av kommunens helse- og omsorgstjeneste.

Per i dag er det en todelt ordning i Sør-Varanger kommune. Det kjøpes tjenester til en bruker

og kommunen ved enhet for koordinering- fag og forvaltning organiserer dette for tre brukere med til sammen 10 assistent stillinger. Kommunen bruker rundt 0,5 årsverk til arbeidsgiveransvaret per i dag, men det forventes en økning når rettighetsfestingen av BPA blir mer kjent.

Det bør tas stilling til som det er ønskelig å gi valgfrihet til brukeren om hvem som skal organisere arbeidsgiveransvaret, eller om kommunen skal drifte dette selv.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret vedtar kriteriene for bruker styrt personlig assistanse.

Kommunestyret vedtar valgfrihet hos bruker på hvem som skal organisere tjenesten og arbeidsgiveransvaret. Det inngås avtale med 5 private leverandører til dette formålet.

Behandling 28.03.2017 Eldrerådet

Saksordfører: Kristiansen, Karstein

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Eldrerådet sitt vedtak i sak 002/17:

Kommunestyret vedtar kriteriene for bruker styrt personlig assistanse.

Kommunestyret vedtar valgfrihet hos bruker på hvem som skal organisere tjenesten og arbeidsgiveransvaret. Det inngås avtale med 5 private leverandører til dette formålet.

Behandling 29.03.2017 Formannskapet

Saksordfører: Stiansen, Monica Hauge

Forslag Fra Arbeiderpartiet: Forslag til innstilling foreslått av Stunes, Odne Harald:

Kommunestyret vedtar kriteriene for brukerstyrt personlig assistanse.

Sør-Varanger kommune skal selv organisere tjenesten og arbeidsgiveransvaret.

Arbeiderpartiet

Forslag Brukerstyrt personlig assistanse Forslag fra Senterpartiet foreslått av Mortensen, Knut R.:

Kommunestyret vedtar kriteriene for brukerstyrt personlig assistanse. Kommunestyret vedtar valgfrihet hos bruker på hvem som skal organisere tjenesten og arbeidsgiveransvaret. I utgangspunktet skal kommunen tilby en god bpa-tjeneste , organiseres denne og ha arbeidsgiveransvaret. For å ivareta valgfrihet hos bruker inngår kommunen avtale med inntil 5 private leverandører til dette formålet.

Rådmanns forslag til innstilling settes opp mot AP's forslag. AP's forslag ble vedtatt mot 3 stemmer (Hanne Kalliainen, SP; Tove Alstadsæter, H og Monica H. Stiansen, FrP).

AP's forslag til innstilling settes opp mot SP's forslag. AP's forslag ble vedtatt mot 4 stemmer (SP, FrP, H).

Formannskapet sitt vedtak i sak 021/17:

Kommunestyret vedtar kriteriene for brukerstyrt personlig assistanse.
Sør-Varanger kommune skal selv organisere tjenesten og arbeidsgiveransvaret.

Behandling 03.04.2017 Utvalg for levekår

Saksordfører: Hansen, Cecilie

Forslag Forslag foreslått av Mikkola, Anders:

Saken trekkes fra Utvalg for levekår 03.04.2017 i påvente av behandling i Rådet for likestilling av funksjonshemmede.

Enstemmig vedtatt.

Utvalg for levekår sitt vedtak i sak 017/17:

Saken trekkes fra Utvalg for levekår 03.04.2017 i påvente av behandling i Rådet for likestilling av funksjonshemmede.

Behandling 03.04.2017 Rådet for likestilling av funksjonshemmede

Saksordfører:

Forslag SP foreslått av Mortensen, Knut R.:

Kommunestyret vedtar kriteriene for brukerstyrt personlig assistanse.

Helse- og omsorgsdepartementets, Rundskriv I-9/2015 peker på pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1 første ledd som slår fast at det ved utforming av tjenestetilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-2 første ledd nr. 6 og § 3-8 om BPA, skal legges stor vekt på hva pasient og bruker mener. Det vises i denne sammenheng videre til helse- og omsorgstjenesteloven § 3-10 som slår fast at kommunen skal sørge for at representanter for pasienter og brukere blir hørt ved utformingen av kommunens helse- og omsorgstjeneste.

Organisering av tjenesten og arbeidsgiveransvar:

Helse- og omsorgsdepartementets, Rundskriv I-9/2015 sier om arbeidsgiveransvaret: «I samsvar med bestemmelsen i pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1 første ledd bør det legges stor vekt på hva brukeren mener i spørsmålet om hvem som skal være arbeidsgiver. Det vises i denne sammenheng videre til helse- og omsorgstjenesteloven § 3-10 som slår fast at kommunen skal sørge for at representanter for pasienter og brukere blir hørt ved utformingen av kommunens helse- og omsorgstjeneste.»

Kommunestyret vedtar valgfrihet hos bruker på hvem som skal organisere tjenesten og ha arbeidsgiveransvaret. Sør-Varanger kommune skal tilby en god BPA-tjeneste, organisere denne og ha arbeidsgiveransvaret for den kommunale tjenesten. For å ivareta valgfrihet hos bruker inngår kommunen avtale med inntil 5 private leverandører til dette formålet.

Forslag AA foreslått av Johnsen, Veronica:
Tillegg til siste avsnitt:

Og ha arbeidsgiveransvaret for den kommunale tjenesten.

Forslaget fra Knut Mortensen, SP ble enstemmig vedtatt.

Rådet for likestilling av funksjonshemmede sitt vedtak i sak 008/17:

Kommunestyret vedtar kriteriene for brukerstyrt personlig assistanse.

Helse- og omsorgsdepartementets, Rundskriv I-9/2015 peker på pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1 første ledd som slår fast at det ved utforming av tjenestetilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-2 første ledd nr. 6 og § 3-8 om BPA, skal legges stor vekt på hva pasient og bruker mener. Det vises i denne sammenheng videre til helse- og omsorgstjenesteloven § 3-10 som slår fast at kommunen skal sørge for at representanter for pasienter og brukere blir hørt ved utformingen av kommunens helse- og omsorgstjeneste.

Organisering av tjenesten og arbeidsgiveransvar:

Helse- og omsorgsdepartementets, Rundskriv I-9/2015 sier om arbeidsgiveransvaret: «I samsvar med bestemmelsen i pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1 første ledd bør det legges stor vekt på hva brukeren mener i spørsmålet om hvem som skal være arbeidsgiver. Det vises i denne sammenheng videre til helse- og omsorgstjenesteloven § 3-10 som slår fast at kommunen skal sørge for at representanter for pasienter og brukere blir hørt ved utformingen av kommunens helse- og omsorgstjeneste.»

Kommunestyret vedtar valgfrihet hos bruker på hvem som skal organisere tjenesten og ha arbeidsgiveransvaret. Sør-Varanger kommune skal tilby en god BPA-tjeneste, organisere denne og ha arbeidsgiveransvaret for den kommunale tjenesten. For å ivareta valgfrihet hos bruker inngår kommunen avtale med inntil 5 private leverandører til dette formålet.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

Brukerstyrt personlig assistanse - BPA

Generelt

Brukerstyrt personlig assistanse er en alternativ måte å organisere tjenestene praktisk og personlig bistand på eller avlastning til foreldre med barn under 18 år, for personer med nedsatt funksjonsevne og stort behov for bistand i dagliglivet, både i og utenfor hjemmet. Målet er å bidra til at personer med stort bistandsbehov får et aktivt og mest mulig uavhengig liv til tross for funksjonsnedsettelsen.

Beskrivelse

Med en BPA-ordning skal man i størst mulig grad kunne ivareta plikter, interesser, behov og ønsker som alle andre samfunnsborgere. Når tjenestene organiseres som BPA er det brukeren selv, eventuelt med bistand, som organiserer og leder arbeidet med assistentene. Det innebærer at brukeren har rollen som arbeidsleder og påtar seg ansvar for organisering og innhold ut fra egne behov. Innen de timerammer som kommunens vedtak angir, kan brukeren styre hva assistentene skal gjøre og til hvilke tider assistanse skal gis. Arbeidslederrollen kan også ivaretas av noen som kjenner brukeren godt. Kommunen eventuelt privat aktør ivaretar arbeidsgiveransvaret.

Målgruppe og kriterier

Brukere som oppfyller kriteriene i pasient og brukerrettighetsloven § 2-1 bokstav d har krav på å få tjenestene organisert som BPA.

Rettigheten til å få tjenester organisert som BPA-ordning gjelder personer under 67 år som har et langvarig (over 2 år) og stort behov for personlig assistanse, og avlastning for barn, i minst 32 timer pr uke. Rettigheten gjelder også hvis behovet er mellom 25 og 32 timer pr uke hvis det ikke medfører vesentlig økt kostnad for kommunen.

Kommunen kan også velge å organisere tjenestene som BPA for de som ikke oppfyller rettigheten.

Momenter som tas i betraktning ved behandling av søknad, er:

- Om bistandsbehovet er så omfattende og av en slik art at det er mest hensiktsmessig å ivareta dette ved hjelp av brukerstyrt personlig assistanse
- Om BPA kan bidra til et mer aktivt og uavhengig liv
- Om BPA kan bidra til å legge til rette for deltakelse i utdanning/opplæring og arbeid, og til å ivareta foreldreoppgaver
- Om BPA kan bidra til å legge til rette for andre former for deltakelse i samfunnslivet og i familielivet
- Om BPA kan bidra til økt stabilitet og forutsigbarhet
- Om bruker ønsker og har forutsetninger for å påta seg det ansvaret arbeidslederrollen innebærer på en forsvarlig måte eller har noen nærstående som kan ivare ta dette
- Brukermedvirkning

Pris for tjenesten

Det kan kreves egenandel for tjenesten praktisk bistand og opplæring i BPA som ikke er til personlig stell og egenomsorg jf forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester kap. 2 § 8.

Brosjyrer, dokumenter, kart og lignende

[Håndbok om helse- og omsorgstjenesten i kommunen](#)

[Opplæringshåndbok brukerstyrt personlig assistanse BPA, IS-](#)

[2313](#)

[Rundskriv I-9/2015 Rettighetsfesting av brukerstyrt](#)

[personlig assistanse \(BPA\)](#)

Samarbeidspartnere

Det finnes en rekke private leverandører av BPA-tjenester som har spesialisert seg på organisering av BPA, herunder både arbeidsgiveransvaret og tjenestetilbudet.

Lover

Kommunen plikter ha tilbud om at tjenestene skal kunne organiseres som BPA.

[Lov om pasient- og brukerrettigheter § 2-1 d og § 3-](#)

[1](#)

[Lov om](#)

[kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-8](#)

[Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\)](#)

Veiledning - hvordan få utført eller motta tjenesten

Du kan kontakte kommunen for å få hjelp til å søke om brukerstyrt personlig assistanse, eller du kan be andre hjelpe deg hvis du har behov for det. Hvis en annen søker på vegne av deg, må vedkommende ha fullmakt.

Søknadsskjema og hjelp til å fylle ut skjemaet fås ved henvendelse til Servicekontoret tlf 78 97 76 00, Koordinerings- og tildelingsenheten eller ansatte i hjemmebasert omsorg. Søknadsskjema kan du også finne på kommunens hjemmeside svk.no.

Utfylt søknad sendes til Sør-Varanger kommune, Servicekontoret, Boks 406, 9915 Kirkenes.

Vedlegg

Du må legge ved fullmakt hvis det er noen som søker for deg.

Saksbehandling

Kommunen skal innhente de opplysningene som er nødvendige for å avgjøre saken. Normalt vil kommunen komme på hjemmebesøk. Deretter fattes det et vedtak. Vanligvis får du en begrunnelse samtidig med vedtaket. Du får alltid en begrunnelse når vedtaket er til ugunst. Hvis begrunnelsen ikke følger med, kan du få den ved å henvende deg til kommunen innen klagefristen for vedtaket utløper.

Det vil bli tatt kontakt og gjort avtale om et hjemmebesøk etter mottatt søknad. Hjemmebesøket danner grunnlaget for en helhetlig og faglig vurdering av søknaden. Saksbehandlingstiden er vanligvis tre uker, og søker får skriftlig svar.

Ved akutt behov for hjelp, blir det iverksatt midlertidige tiltak.

Kommunen skal behandle saken så snart som mulig. Hvis saken ikke kan avgjøres innen én måned, skal du ha skriftlig beskjed om grunnen til dette. Du skal samtidig få opplyst når det antas at vedtaket blir fattet.

Klagemulighet

Hvis du er misfornøyd med vedtaket, kan du klage til kommunen innen en frist på fire uker fra du mottok det. Forklar hva du er misfornøyd med og hvorfor du mener vedtaket bør endres. Hvis du trenger veiledning, kan du henvende deg til kommunen. Opprettholder kommunen sin avgjørelse, sendes klagen videre til Fylkesmannen, som avgjør om klagen skal tas til følge.

Du kan også klage på selve utførelsen av tjenesten. Klagen sender du til kommunen eller direkte til tjenesteyteren.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Kjerstin Møllebakken Enhetsleder: Kjerstin Møllebakken, tlf.	Dato: 19.01.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Mikkola, Anders	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Kommunestyret	031/17	22.03.2017
Kommunestyret	045/17	07.06.2017
Utvalg for levekår	011/17	13.03.2017
Utvalg for levekår	016/17	03.04.2017
Utvalg for levekår	025/17	22.05.2017
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	007/17	03.04.2017
Eldrerådet	004/17	28.03.2017

OVERSIKTSBILDE HELSETILSTAND OG PÅVIRKNINGSFAKTORER

Vedlagte dokumenter:

Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer 2016
Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer 2016.Kortversjon.
FORSLAG FRA SP, KNUT MORTENSEN UFLE13032017
FORSLAG FRA AP, ANDERS MIKKOLA UFLE03042017
Forslag fra RFFH

Kort sammendrag:

Å fremme befolkningens helse, skaper mer velferd og livskvalitet for den enkelte og for kommunen som helhet. I tillegg er befolkningens helse av samfunnets viktigste ressurser.

God oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer er en forutsetning for å beskrive folkehelseutfordringer og ressurser, og nødvendig for å kunne planlegge og gjennomføre tiltak. Oversikten skal være grunnlag for beslutninger i folkehelsearbeidet som utøves «fra dag til dag» og skal også utgjøre grunnlaget for beslutninger i forbindelse med langsiktig planlegging av folkehelsearbeidet, knyttet opp mot prosessene i plan- og bygningsloven. Folkehelseloven med forskrift stiller krav til kommuners og fylkeskommuners oversikt. Det er et krav at oversikten skal inngå som grunnlag for planstrategien, og ved fastsetting av mål og strategier. Videre skal kommunen i sitt arbeid med kommuneplaner og andre strategiske dokumenter, fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet som er egnet til å møte de utfordringer kommunen står overfor med utgangspunkt i oversiktsbildet.

Med oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer menes oversikt over helse på befolkningsnivå og de positive og negative faktorer som kan virke inn på befolkningen og grupper i området. Med helsetilstand menes befolkningens helse målt ved ulike indikatorer, for eksempel risikofaktorer, forebyggbare sykdommer, trivsels og mestringsressurser eller mer indirekte mål som sykefravær o.l.

Faktiske opplysninger:

Kommunen skal lage en samlet og skriftlig oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer hvert 4. år, der hovedutfordringer er årsaks- og konsekvensvurdert. Dokumentet skal foreligge når arbeidet med planstrategien starter opp. Kommunen skal i tillegg ha løpende oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i mellomperiodene.

Dette oversiktsdokumentet er Sør-Varanger kommunes første samlede dokument og kunnskapsgrunnlag for langsiktig planlegging og valg av innsatsområder i folkehelsearbeidet.

Av den grunn ligger oversiktsdokumentet denne gang ikke som grunnlag for kommunens planstrategi for 2016-2019 slik folkehelseloven §6. krever. Det vedtatte oversiktsbildet vil inngå ved revidering av planstrategien. I periodene mellom planlovgivningens fireårsintervaller vil et løpende oversiktsarbeid fange opp forhold av betydning for det langsiktige folkehelsearbeidet. Det er altså en nær sammenheng mellom løpende oversiktsarbeid og oversiktsdokumentet som skal utarbeides hvert fjerde år.

Sør-Varanger kommunes oversiktsdokument baserer seg på nasjonale og fylkeskommunale statistikker og opplysninger samt rapporteringer fra de kommunale fagenhetene. Ungdata undersøkelsene på 8.,9., og 10. klassetrinn som ble gjennomført for første gang i Sør-Varanger i 2016, har likeså gitt oss viktig kunnskap. Det er på bakgrunn av oversiktsbildet foretatt en vurdering av hva som er de viktigste folkehelseutfordringene for Sør-Varanger kommune å ta tak i for kommende planperiode.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Oversiktsbildet er særdeles viktig i forhold til barn og unge, deres helse, oppvekst og livsgrunnlag. Barn og unge er ett av Sør-Varanger kommunes særskilt prioriterte områder og i tråd med kommuneplanens samfunnsdel.

Folkehelse:

Oversiktsbildet er svært viktig i en folkehelsesammenheng og gir oss et bakgrunnsbilde og en oversikt over befolkningen og de faktorer, positivt og negativt, som påvirker kommunebefolkningens helse.

Kompetansebygging:

Økonomi:

Kjennskap til utfordringsbilde og påvirkningsfaktorer i befolkningen gir god oversikt som bidrar til at riktige prioriteringer vil kunne bli tatt og forebyggende tiltak iverksatt.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret vedtar vedlagte oversiktsdokumentet «Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer» datert 19.01.17. Jfr. Folkehelseloven §5.

Behandling 13.03.2017 Utvalg for levekår

Saksordfører: Mikkola, Anders

Forslag SP foreslått av Mortensen, Knut R.:

Vold i nære relasjoner vurderes som folkehelseproblem i Sør-Varanger kommune. Saken sendes til rådet for likestilling av funksjonshemmede før behandling i utvalg for levekår og kommunestyret.

Forslaget enstemmig vedtatt.

Utvalg for levekår sitt vedtak i sak 011/17:

Vold i nære relasjoner vurderes som folkehelseproblem i Sør-Varanger kommune. Saken sendes til rådet for likestilling av funksjonshemmede før behandling i utvalg for levekår og kommunestyret.

Behandling 22.03.2017 Kommunestyret

Saksordfører: Mikkola, Anders

Saken ble utsatt grunnet manglende behandling i rådet for likestilling av funksjonshemmede og utvalg for levekår.

Kommunestyret sitt vedtak i sak 031/17:

Behandling 28.03.2017 Eldrerådet

Saksordfører: Nilsen, Nina Gudrun

Forslag AP foreslått av Nilsen, Nina Gudrun:

Vold i nære relasjoner vurderes som folkehelseproblem i Sør-Varanger kommune.

I arbeidet med vold i nære relasjon innen eldreomsorgen, finnes ikke i dag vedtatte retningslinjer for håndteringen av disse utfordringer innen tjenestene. Dette må utarbeides og inkluderes i handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Ingen i Ressursteamet fra eldreomsorgen har vært med.

Forslaget fra AP enstemmig vedtatt.

Eldrerådet sitt vedtak i sak 004/17:

Vold i nære relasjoner vurderes som folkehelseproblem i Sør-Varanger kommune.

I arbeidet med vold i nære relasjon innen eldreomsorgen, finnes ikke i dag vedtatte retningslinjer for håndteringen av disse utfordringer innen tjenestene. Dette må utarbeides og inkluderes i denne planen. Ingen i Ressursteamet fra eldreomsorgen har vært med.

Behandling 03.04.2017 Utvalg for levekår

Saksordfører: Mikkola, Anders

Forslag Forslag foreslått av Mikkola, Anders:

Saken trekkes fra behandling i utvalgsmøte 03.04.2017 i på vente av behandling i Rådet for

likestilling av funksjonshemmede.

Det bees om at saken sendes til Rådet for likestilling av funksjonshemmede før det behandles i Utvalg for levekår.

Enstemmig vedtatt.

Utvalg for levekår sitt vedtak i sak 016/17:

Saken trekkes fra behandling i utvalgsmøte 03.04.2017 i på vente av behandling i Rådet for likestilling av funksjonshemmede.

Det bees om at saken sendes til Rådet for likestilling av funksjonshemmede før det behandles i Utvalg for levekår.

Behandling 03.04.2017 Rådet for likestilling av funksjonshemmede

Saksordfører:

Forslag SP foreslått av Mortensen, Knut R.:

Kommunestyret vedtar vedlagte oversiktsdokumentet «Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer» datert 19.01.17. Jfr. Folkehelseloven §5.

Kommunestyret vedtar at de 4 hovedutfordringer som er pekt ut i dokumentet skal prioriteres i folkehelsearbeidet i kommende planperiode (utfordringsbildets rekkefølge er ikke prioritert):

1. Lave skoleprestasjoner i lesing og regning i grunnskolen og frafall i videregående skole
2. Helse og levevaner
3. Psykisk helse hos barn og unge
4. Høy arbeidsledighet 15-29 år

I folkehelsearbeidet skal det være et ekstra fokus på personer med nedsatt funksjonsevne, da disse har særlige utfordringer i forhold til alle de nevnte punkter.

I tillegg er vold i nære relasjoner ansett som et folkehelseproblem. Det er laget en egen handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2017 – 2021.

Folkehelsekoordinatør Kjerstin Møllebakken orienterte til saken.

Enstemmig vedtatt.

Rådet for likestilling av funksjonshemmede sitt vedtak i sak 007/17:

Kommunestyret vedtar vedlagte oversiktsdokumentet «Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer» datert 19.01.17. Jfr. Folkehelseloven §5.

Kommunestyret vedtar at de 4 hovedutfordringer som er pekt ut i dokumentet skal prioriteres i folkehelsearbeidet i kommende planperiode (utfordringsbildets rekkefølge er ikke prioritert):

1. Lave skoleprestasjoner i lesing og regning i grunnskolen og frafall i videregående skole
2. Helse og levevaner
3. Psykisk helse hos barn og unge
4. Høy arbeidsledighet 15-29 år

I folkehelsearbeidet skal det være et ekstra fokus på personer med nedsatt funksjonsevne, da disse har særlige utfordringer i forhold til alle de nevnte punkter.

I tillegg er vold i nære relasjoner ansett som et folkehelseproblem. Det er laget en egen handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2017 – 2021.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer

Sør-Varanger kommune 2016

Vedtatt i kommunestyre xxxx

Innhold

1. Bakgrunn og lovgrunnlag	3
2. Sammendrag	3
3. Informasjon om kilder og statistikk	4
4. De viktigste folkehelseutfordringene i Sør-Varanger kommune	5
5. Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer	6
5.1. Befolknings sammensetning	7
5.1.1. Innbyggere.....	7
5.1.2. Framskrevet befolkning og alderssammensetning	8
5.1.3. Utsatte grupper	10
5.2. Oppvekst og levekår	13
5.2.1. Inntekt, økonomi	13
5.2.2. Arbeidsforhold.....	14
5.2.3. Andre arbeidsrelaterte forhold.....	16
5.2.4. Boligforhold	17
5.2.5. Barnehage	18
5.2.6. Grunnskole	21
5.2.7. Utdanning	25
5.3. Sosiale ulikheter i helse	29
5.3.1. Integrering	29
5.3.2. Levealder etter utdanningsnivå.....	32
5.4. Levevaner	32
5.4.1. Fysisk aktivitet	32
5.4.2. Stillesitting.....	35
5.4.3. Kosthold	36
5.4.4. Overvekt og fedme	36
5.4.5. Tobakk.....	38
5.4.6. Alkohol og andre rusmidler.....	40
5.5. Miljøfaktorer	42
5.5.1. Sosiale miljøfaktorer	42

5.5.2. Friluftsliv og naturkontakt	46
4.5.3. Luftkvalitet og svevestøv	47
5.5.4. Støy og støv	47
5.5.5. Andre miljøfaktorer	47
5.6. Helsetilstand	48
5.6.1. Forventet levealder	49
5.6.2. Psykisk helse	49
5.6.3. Diabetes type 2	53
5.6.4. Hjerte-karsykdom	53
5.6.5. KOLS/lungesykdom	54
5.6.6 Kreft.....	55
5.6.7. Muskel og skjelett.....	56
5.7. Skader og ulykker	56
5.7.1. Trafikksikkerhet i Sør-Varanger kommune.....	58
6. De viktigste folkehelseutfordringene i Sør-Varanger kommune	59
6. Kilder	63

1. Bakgrunn og lovgrunnlag

Valg av satsingsområder, strategier og tiltak knyttet til det systematiske folkehelsearbeidet må være basert på kunnskap om helsetilstand, påvirkningsfaktorer og de folkehelseutfordringer kommunen står overfor. Kommunens plikt til å ha oversikt over helsetilstand og faktorer som kan påvirke befolkningens helse er todelt og hjemlet i Lov av 24. juni 2011 om folkehelsearbeid. Forskrift av 28. juni 2012 om oversikt over folkehelsen regulerer nærmere oversiktsarbeidet etter folkehelselovens § 5. Kommunen skal:

1. Ha løpende oversikt over helsetilstand og faktorer som kan bidra positivt eller negativt på befolkningens helse. Det løpende oversiktsarbeidet skal danne grunnlag for arbeidet med den samlede oversikten som skal utarbeides med 4-års intervaller.
2. Lage en samlet og skriftlig oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer hvert 4. år, der hovedutfordringer er årsaks- og konsekvensvurdert. Dokumentet skal foreligge når arbeidet med planstrategien starter opp.

Dette oversiktsdokumentet er Sør-Varanger kommunes første samlede dokument og kunnskapsgrunnlag for langsiktig planlegging og valg av innsatsområder i folkehelsearbeidet. Av den grunn ligger oversiktsdokumentet denne gang ikke som grunnlag for kommunens planstrategi for 2016-2019 slik folkehelseloven §6. krever. Det vedtatte oversiktsbildet vil inngå ved revidering av planstrategien. I periodene mellom planlovgivningens fireårsintervaller vil et løpende oversiktsarbeid fange opp forhold av betydning for det langsiktige folkehelsearbeidet. Det er altså en nær sammenheng mellom løpende oversiktsarbeid og oversiktsdokumentet som skal utarbeides hvert fjerde år. Sør-Varanger kommunes oversiktsdokument baserer seg på statlige og fylkeskommunale statistikker og opplysninger samt at det er innhentet kunnskaper ikke bare fra helse og omsorgssektoren men også fra andre kommunale fagenheter. Det er på bakgrunn av oversiktsbildet foretatt en vurdering av hva som er de viktigste folkehelseutfordringene for Sør-Varanger kommune å ta tak i for kommende planperiode.

2. Sammendrag

Sør-Varanger kommune har iverksatt mange viktige prosjekter, strategier og tiltak for å møte folkehelseutfordringer som kommunen står overfor. Men selv om kommunen er kommet langt og det er stor aktivitet i alle sektorer, er det å definere hvilke utfordringer kommunen har i et folkehelseøyet, en viktig oppgave. Dernest å målrettet få satt inn samlede tiltak i flere tjenester med det for øyet å redusere negative faktorer som påvirker folkehelsen.

Oversiktsbildet på helsetilstand og påvirkningsfaktorer skal nettopp gi oss denne oversikten, samt bistå kommunale enheter og politisk ledelse i sine prioriteringer og tiltakskjeder. Gjennom tverrsektoriell innsats og kommunens plansystem skal folkehelseovens mål om å redusere sosiale helseforskjeller omsettes til kommunale styringsdokumenter og forpliktende handling.

Som en rød tråd i alt folkehelsearbeid, skal det å redusere sosiale ulikheter stå sentralt. Sosiale ulikheter i helse er systematiske variasjoner i befolkningens helse som følger utdanning, yrke og inntekt. For hvert steg man beveger seg oppover den sosioøkonomiske stigen, jo bedre levevaner og helse, og jo høyere levealder. Sosiale ulikheter i helse er både et rettferdighetsproblem og et folkehelseproblem, og kommunene har en lovfestet plikt til å påvirke denne utviklingen med de virkemidler kommunen er tillagt.

Årsakene til sosiale ulikheter i helse er sammensatte og det finnes ingen entydige svar på hvordan denne utfordringen skal møtes. Men kommunene har gjennom sine tjenester store muligheter til å påvirke utviklingen i positiv retning.

Et annet sentralt moment i folkehelsearbeidet er medvirkning. Medvirkning betegnes som et bærende prinsipp i folkehelsearbeidet både når det gjelder medvirkning fra befolkningen i folkehelsearbeidet, i planprosesser og i ulike aktiviteter og tiltak.

Mange har vært medvirkende i arbeidet med oversiktsdokumentet; ressursgruppen for folkehelse, de enkelte fagenhetene i kommunen, nasjonale statistikker og lokale og fylkeskommunale rapporteringer.

3. Informasjon om kilder og statistikk

Folkehelseoven angir noen bestemte kilder til kunnskap som skal benyttes i oversikten:

- a) Opplysninger som statlige helsemyndigheter og fylkeskommunen gjør tilgjengelig.
- b) Kunnskap fra de kommunale helse- og omsorgstjenestene.
- c) Kunnskap om faktorer og utviklingstrekk i miljø og samfunn som kan ha innvirkning på befolkningens helse.

Nasjonalt folkehelseinstitutt (FHI) sender årlig ut folkehelseprofiler til alle kommunene som skal inngå som en del av den lovpålagte oversikten. I tillegg er KommuneHelse statistikkbank en viktig kilde til oversiktsarbeidet.

I tillegg til nevnte kilder er det gjennom møtevirksomhet og via fagenhetenes folkehelseberapportering innhentet erfaringsbasert kunnskap fra kommunens helse- og omsorgstjenester, fra kultursektoren, foretaket Barentshallene, skoler, barnehager, teknisk drift, havnevesen og kommuneplanens samfunnsdel. Samlet sett har kommunen en omfattende kunnskap om barn, familier, oppvekstforhold og nærmiljø, og om fysiske miljøfaktorer som arealdisponering, infrastruktur og bebyggelse.

Også utenom kommunal forvaltning finnes viktige kilder til kunnskap, for eksempel frivillige organisasjoner og institusjoner som sykehus, politi, lokalt mattilsyn og næringsliv. Både offentlige og private organisasjoner og institusjoner er ikke bare viktige kilder til kunnskap, men også viktige medaktører på tiltakssiden.

Statistikk og helseoversikter kan ha stor nytteverdi i folkehelsearbeidet, men det er viktig å være oppmerksom på utfordringer knyttet til bruk og tolkning av statistikk. Opplysninger fra statlige helsemyndigheter sier ikke noe konkret om landsgjennomsnittet, og det er heller ikke definert konkrete nasjonale mål for ønsket nivå på helseutfall knyttet til forebyggbare sykdommer eller påvirkningsfaktorer. På noen områder har landet som helhet store utfordringer og negativ utvikling. Det understrekes at selv om Sør-Varanger kommune ligger bedre an enn landsgjennomsnittet på et område, kan det likevel innebære en viktig folkehelseutfordring for kommunen fordi landnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Det er også viktig å være oppmerksom på at statlige helsemyndigheter av og til bruker statistikk som viser gjennomsnitt over flere år. Videre mangler det i stor grad statistikk som gjør at kommunen klarer å ivareta følge-med-ansvaret når det gjelder det nasjonale målet om å redusere sosiale ulikheter i helse. Ofte mangler det bakgrunnsvariabler som utdanningsnivå/foreldrenes utdanningsnivå eller familieøkonomi, og det blir vanskelig å vite om valgte innsatsområder og tiltak i folkehelsearbeidet har effekt. Indikatorer som grunnleggende ferdigheter, deltakelse i ulike aktiviteter og frafall i videregående skoler er eksempel på statistikkområder der det er vanskelig å ivareta følge-med-ansvaret når det gjelder sosiale ulikheter.

4. De viktigste folkehelseutfordringene i Sør-Varanger kommune

Oversikten over helsetilstand og påvirkningsfaktorer skal identifisere de viktigste folkehelseutfordringene i kommunen, herunder samfunnsmedisinske vurderinger av konsekvenser og årsaksforhold. Dette innebærer at kommunen skal vurdere hvilke utfordringer som skal prioriteres i folkehelsearbeidet i kommende planperiode. I henhold til folkehelseovens § 7 er kommunen forpliktet til å iverksette nødvendige og tverrsektorielle tiltak for å møte folkehelseutfordringene.

Sør-Varanger kommune har i dette dokumentet pekt ut 4 hovedutfordringer som bør prioriteres i folkehelsearbeidet i kommende planperiode (utfordringsbildets rekkefølge er ikke prioritert):

1. Lave skoleprestasjoner i lesing og regning i grunnskolen og frafall i videregående skole.

Sør-Varanger kommune har stort frafall i videregående skole og lave lese og regneferdigheter i 5.klasse. Elevenes karakterer fra grunnskolen har stor betydning for gjennomstrømningen i videregående opplæring.

2. Helse og levevaner

Folkehelseprofiler for Sør-Varanger kommune viser at overvekt er et større problem enn hos landet som helhet. Resultater fra Ungdataundersøkelsen 2016 viser at barn og unge i Sør-Varanger har en hverdag preget av for mye stillesitting og er inaktive. Dette gir seg også utslag i livsstilssykdommer over landsgjennomsnittet på diabetes type 2, hjerte karsykdommer og muskel og skjelettlidelser.

3. Psykisk helse hos barn og unge

Resultater fra folkehelseprofiler og Ungdata undersøkelser viser at flere unge enn landet for øvrig sliter med psykiske problemstillinger som ensomhet, press eller deprimert, enn landet for øvrig. Dette gjelder i størst grad jenter.

4. Høy arbeidsledighet 15-29 år

Sør-Varanger kommune har høyere arbeidsledighet (4,1 %) enn resten av landet (2,1%) og fylket som helhet med 3,6 % arbeidsledighet. Den største gruppen av unge arbeidsledige i Sør-Varanger har ofte problemstillinger rundt psykisk helse, rus og mangel på initiativ. For mange ungdommer forblir i denne gruppen for lenge uten hjelpetiltak fordi det er vanskelig å fange de opp, med det resultat at negative helsefaktorer får manifestere seg.

5. Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer

Med oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer menes oversikt over helsen på befolkningsnivå, samt positive og negative faktorer som kan virke inn på helsen til kommunens befolkning.

Oversikten omfatter opplysninger om og vurderinger av befolkningssammensetning, oppvekst- og levekårsforhold, sosiale ulikheter i helse, miljøfaktorer, skader og ulykker, helserelatert atferd og helsetilstand.

Helsetilstand måles med ulike indikatorer, for eksempel forebyggbare sykdommer, trivsel eller mer indirekte mål som sykefravær, trygdeytelser o.l. Positive og negative påvirkningsfaktorer representerer en stor bredde, og er ofte knyttet til samfunnsforhold, levekår og miljø.

Følgende kan trekkes frem som eksempel på positive påvirkningsfaktorer i Sør-Varanger:

- Sør-Varanger er en kommune som preges av vekst, muligheter og positiv utvikling både gjennom økning i reiselivsbedrifter og flere nyetableringer av andre næringer.
- Etablering av Sør-Varanger utvikling med ansvar for omstillingsprosess og mål om 300 nye private arbeidsplasser
- Stor bredde, høy aktivitet og stor dugnadsånd i frivillige lag og organisasjoner
- Tilgang til videregående skole og etablering av Campus Kirkenes / UIT. Etablering av lærerutdanning i 2017 og sykepleierutdanning i 2018
- Nærhet og lett tilgang til natur og friluftsliv, idretts- og aktivitetsanlegg
- Kulturtilbud med stort mangfold og gode muligheter for kulturopplevelser
- Helsefremmende fokus i kommunale tjenester
- Høyt inntektsnivå, over landsgjennomsnittet og høyt i Finnmarkssammenheng

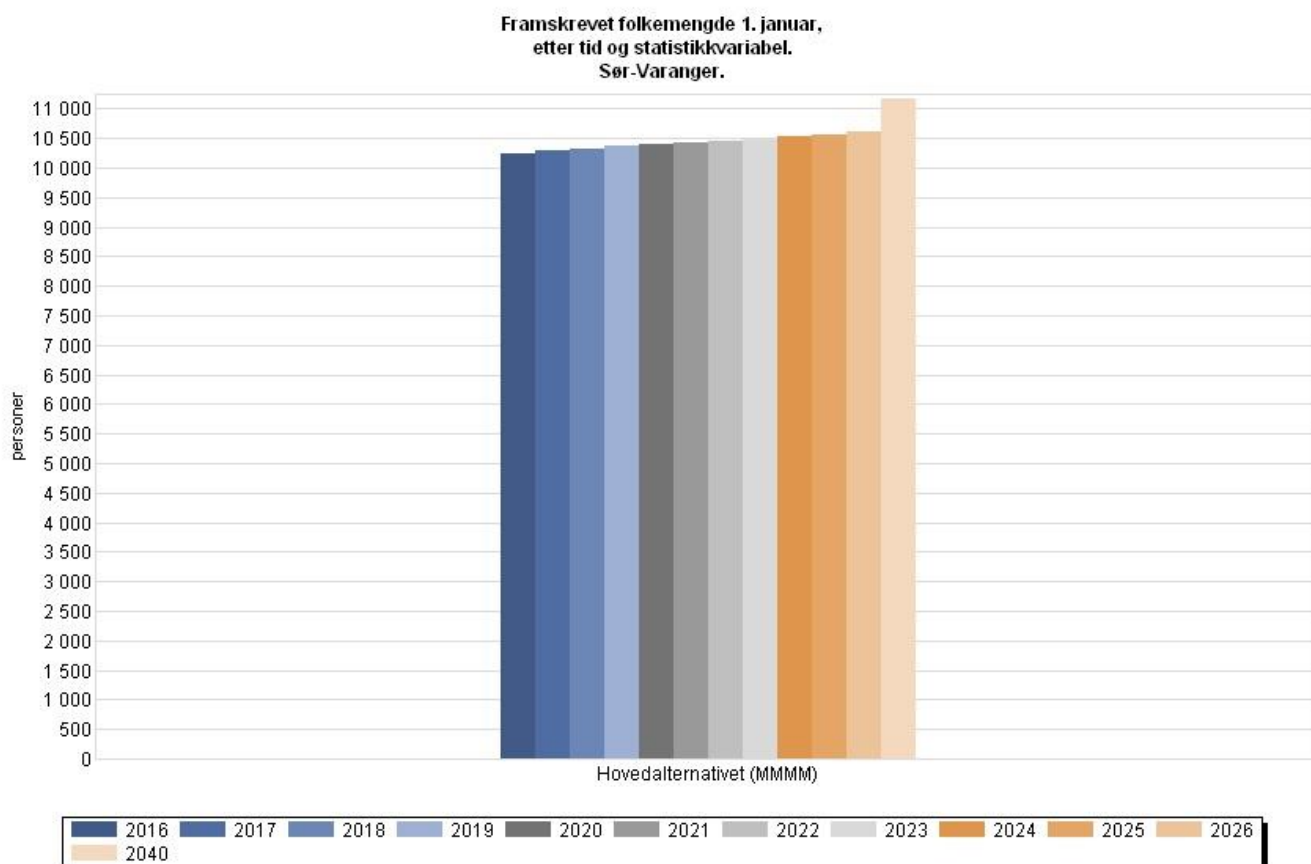
5.1. Befolkningssammensetning

Befolkningens sammensetning og fordeling i forhold til alder, kjønn, befolkningsgrupper og bosetning vil danne grunnlag for planlegging av framtidige tjenestebehov og hvilke hensyn som skal ivaretas. For eksempel vil andelen eldre øke i befolkningen. Dette har betydning for planlegging av framtidige helsetilbud- og omsorgstilbud, men også for øvrige tjenester som skal bidra til at fremtidens eldrebefolkning har god helse. På samme måte vil andelen flyktninger og innvandrere øke, og kommunal kompetanse om tiltak som fremmer helse og bidrar til å utjevne helse mellom ulike befolkningsgrupper er en forutsetning for god integrering.

5.1.1. Innbyggere

Pr. 1. januar 2016 hadde Sør-Varanger kommune 10 227 innbyggere. Innbyggertallet i Sør-Varanger har vært nokså stabilt siste tiårene, med en svak tilvekst de senere årene. Se figur 1.

Figur 1: Framskrevet folkemengde 1. januar 2016 Sør-Varanger. Kilde: SSB

Kilde: Statistisk sentralbyrå

5.1.2. Framskrevet befolkning og alderssammensetning

Befolkningsframskrivninger viser fremtidig utvikling av strukturen i befolkningen. Figur 2 viser befolkningsframskriving for utvalgte år frem til 2040. Sør-Varanger får en nedgang i aldersgruppen 0-64 år frem mot 2040, og en økning i aldersgruppen 65 år og oppover. Sammenlignet med landsgjennomsnittet ligger Sør-Varanger noe høyere i aldersgruppene over 65 år.

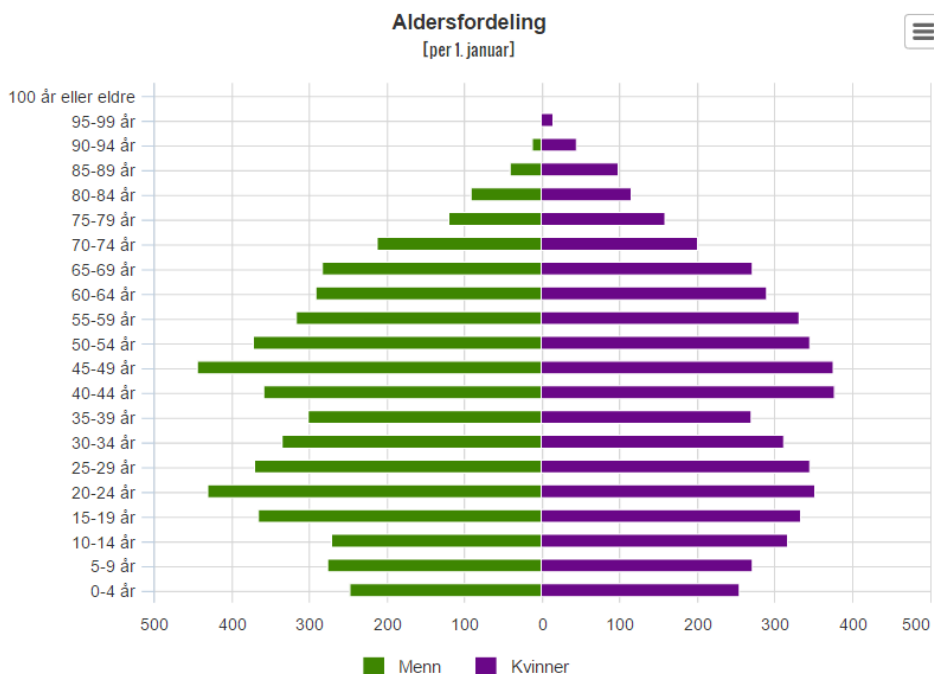
Økningen av eldre skjer parallelt med at andelen i yrkesaktiv alder avtar. Nedgang i aldersbæreevnen vil trolig bli en utfordring både når det gjelder personellsituasjonen innen helse- og omsorgssektoren, samt for øvrig verdiskapning og velferdsutvikling. Med at vi lever lenger krever det likevel mer ressurser, selv om vi har god helse. Det brukes stadig mer ressurser på å holde den eldre befolkningen hjemme, noe som krever flere ansatte og større ressursbruk av kommunene på pleie- og omsorgstjenester.

Årstall			2020	2025	2030	2040
Geografi	Alder	Måltall				
hele landet	alle aldre	andel (prosent)	100,00	100,00	100,00	100,00
	0-14 år	andel (prosent)	17,85	17,65	17,53	16,85
	15-24 år	andel (prosent)	12,25	11,81	11,61	11,58
	25-44 år	andel (prosent)	27,19	27,20	26,75	25,32
	45-64 år	andel (prosent)	25,54	24,94	24,48	24,08
	65-74 år	andel (prosent)	9,79	9,65	9,86	10,67
	75-79 år	andel (prosent)	3,22	4,08	3,94	4,29
	80 år+	andel (prosent)	4,16	4,68	5,83	7,20
Sør-Varanger	alle aldre	andel (prosent)	100,00	100,00	100,00	100,00
	0-14 år	andel (prosent)	16,09	16,15	16,27	15,46
	15-24 år	andel (prosent)	13,17	11,91	11,45	11,71
	25-44 år	andel (prosent)	26,50	26,77	26,59	25,14
	45-64 år	andel (prosent)	27,07	26,50	25,55	24,59
	65-74 år	andel (prosent)	9,94	10,17	10,43	11,44
	75-79 år	andel (prosent)	3,22	4,06	4,18	4,53
	80 år+	andel (prosent)	4,01	4,45	5,55	7,12

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 2: Framskrevet befolkning etter aldersgrupper. Kilde: Kommunehelsa statistikkbank

Figur 3 viser dagens folkemengde i Sør-Varanger kommune etter alder og kjønn.

Figur 3: Folkemengde etter alder og kjønn i Sør-Varanger. Kilde: SSB (per 3.kvartal 2016)

5.1.3. Utsatte grupper

Innvandrerbefolkningen

Grupper som flytter fra et land til et annet utgjør ofte en minoritet som skiller seg fra majoritetsbefolkningen både fysisk og kulturelt. Disse gruppene vil kunne møte sosiale og økonomiske utfordringer og vanskeligheter uavhengig av årsakene til migrasjon. Mange mangler kunnskaper og ressurser, språklige og kulturelle koder og annet som den etniske befolkningen tar for gitt. Som følge av dette har enkelte innvandrergupper lavere sosioøkonomisk status, spesielt de første årene etter ankomst til nytt land. Det gjør dem spesielt sårbare, også når det gjelder helse.

Den viktigste sosiale forklaringsfaktor synes å være manglende arbeid etter ankomst til Norge, og i mindre grad økonomiske problemer. Viktigste psykososiale forklaringsfaktor er manglende integrasjon i det norske samfunnet, opplevelse av diskriminering, blant annet på boligmarkedet, og en generell opplevelse av maktesløshet. Noen innvandrergupper er generelt lite fysisk aktive (St.meld. nr. 20 Nasjonal strategi for å utjevne sosiale helseforskjeller).

Figur 4 viser andel personer med to utenlands fødte foreldre og fire utenlands fødte besteforeldre registrert bosatt i Norge per 1. januar, i prosent av befolkningen. Asylsøkere og personer på korttidsopphold i Norge er ikke med. Sammenlignet med landsgjennomsnittet, Finnmark fylke og sammenlignbare kommuner i Finnmark, hadde Sør-Varanger en relativt lav andel innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre inntil 2016. Samtidig vet vi at andelen innvandrere og flyktninger vil øke i tiden fremover, og det er viktig at kommunen klarer å håndtere integrering på en god måte. God integrering vil bidra til å redusere sosiale forskjeller, som i neste omgang øker de sosiale helseforskjeller.

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Geografi						
hele landet	11,4	12,2	13,1	14,1	14,9	15,6
Finnmark	7,9	8,8	9,8	11,0	12,0	12,8
Vadsø	11,9	13,0	14,2	15,6	17,4	18,2
Hammerfest	10,9	11,9	13,1	14,3	16,2	17,5
Alta	6,1	6,7	7,5	8,4	8,6	8,9
Sør-Varanger	9,7	11,0	11,7	12,6	14,0	14,8

Figur 4: Andel innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre - kjønn samlet, andel. Kilde: Kommunehelsestatistikkbank

Personer med funksjonshemming

Personer med funksjonshemming og/eller utviklingshemming er generelt en utsatt gruppe og kan ha dårligere helse og større utfordringer knyttet til levevaner enn «normalbefolkningen». Men selv om helsemessige gevinster av fysisk aktivitet er overbevisende, så inviterer samfunnet generelt til fysisk inaktivitet og stillesitting. Dagens samfunn krever derfor at fysisk aktivitet er resultat av bevisst handling og egeninnsats.

Personer med funksjonshemming og/eller utviklingshemming finner ofte glede gjennom nettopp å mestre fysisk aktivitet. Dette understreker viktigheten av gode levevaner og mestringsopplevelser for denne gruppen.

Kommunens tjenester for funksjonshemmede har stort fokus på fysisk aktivitet når det gjelder denne gruppen bruker, men utfordringsbildet er at også rutinebeskrivelser for fysisk aktivitet må nedfelles i planverk og bli del av den daglige drift for brukere og miljøarbeidere. Utfordringsbildet er likeledes å til enhver tid ha nok støttekontakter og treningskompiser for denne gruppen. Tjenesten for funksjonshemmede ser at arbeidet med fysisk aktivitet hos denne brukergruppen også dreier seg om å ha fokus på gode holdninger om fysisk aktivitet i personellgruppen.

Kommunen yter ulike tjenester til personer med funksjonshemming og/eller utviklingshemming, og det er viktig at denne typen tjenester har et helsefremmende perspektiv.

Kommunen samarbeider med frivillige lag og foreninger, foreldre og interesseorganisasjoner for å gi denne gruppen et godt og meningsfylt fritidstilbud og har de siste årene utdannet flere treningskompiser i samarbeid med Finnmark idrettskrets. Kommunen har egne aktivitetslokaler, Basen, med ukentlige tilbud av ulike slag for funksjonshemmede. Det satses på aktiviteter der deltagerne får bruke sine evner/ interesser utfra egne forutsetninger og ferdigheter. Dette utløser en mestringsfølelse som har stor nytteverdi for resten av døgnet aktiviteter.

Eneforsørgere

For noen kan det utgjøre en økonomisk belastning å være eneforsørger. Selv om folketrygden i mange tilfeller dekker inntektstap som følge av tap eller fravær av forsørger, viser analyser at eneforsørgere oftere har lavere inntekt enn husholdninger med flere voksne medlemmer.

Sør-Varanger ligger langt over landsgjennomsnittet når det gjelder antall eneforsørgere. Men sammenlignet med Finnmark fylke og andre store kommuner i Finnmark, ligger vi omtrent på samme nivå. Se figur 5.

År		2007-2009	2008-2010	2009-2011	2010-2012	2011-2013	2012-2014
Geografi	Alder						
hele landet	under 45 år	19,0	19,0	18,9	18,5	18,0	17,5
Finnmark	under 45 år	25,1	25,4	25,5	24,9	24,1	23,7
Sør-Varanger	under 45 år	21,1	21,4	22,2	22,1	22,1	22,1

Figur 5: Eneforsørgere - under 45 år, andel. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Barn av eneforsørgere antas å være en potensielt utsatt gruppe, både økonomisk og sosialt. Tabellen under viser antallet/andelen av barn i alderen 0-17 år med mor eller far som er eneforsørger. Som eneforsørger regnes personer som mottar utvidet barnetrygd.

Figur 6 viser at det i Sør-Varanger er flere barn av eneforsørgere enn landsgjennomsnittet. Men sammenlignet med Finnmark og andre store kommuner i Finnmark, ligger vi omtrent på samme nivå. Statistikken i Sør-Varanger er økende, mens statistikken i Finnmark og landet for øvrig er lik eller svakt synkende.

År	2007-2009	2008-2010	2009-2011	2010-2012	2011-2013	2012-2014
Geografi						
hele landet	15,9	15,9	15,9	15,7	15,5	15,2
Finnmark	20,4	20,7	20,9	20,7	20,4	20,2
Sør-Varanger	17,8	18,1	18,8	18,9	19,0	19,2

Figur 6: Barn av eneforsørgere, andel. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

5.2. Oppvekst og levekår

Oppvekst- og levekårsforhold er viktige påvirkningsfaktorer for helse og livskvalitet i en befolkning. Med oppvekst- og levekårsforhold menes for eksempel økonomiske vilkår, bo- og arbeidsforhold og utdanningsforhold. Levekår kan defineres som tilgang til ulike ressurser og påvirker dermed helseutvikling og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning. Barnehager og skoler er eksempel på viktige arenaer i et oppvekstperspektiv.

5.2.1. Inntekt, økonomi

Inntekt og økonomi er grunnleggende påvirkningsfaktorer for helse, og forskning har vist at det er en sammenheng mellom inntektsnivå og helsetilstand. Lav inntekt øker sannsynligheten for dårlig helse, sykdom og for tidlig død.

Figur 7 viser at andelen personer i husholdninger med lav inntekt er lavere i Sør-Varanger sammenlignet med både landsgjennomsnittet og tall for fylket som helhet. Sør-Varanger kommune kommer altså godt ut.

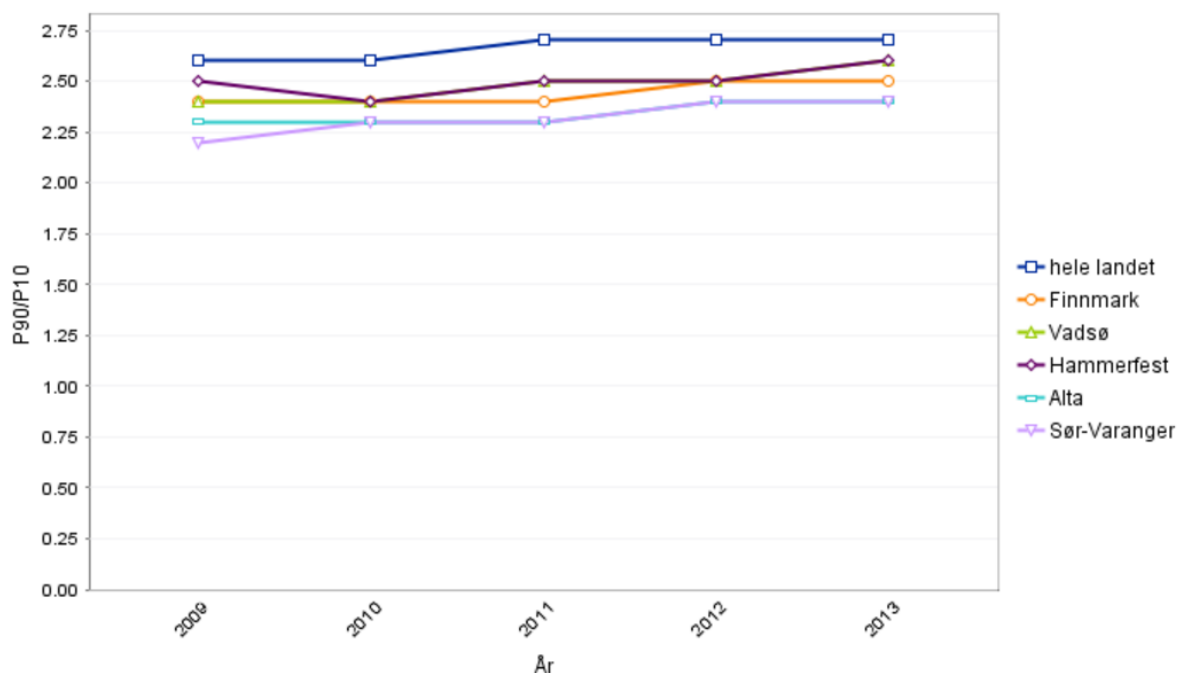
År	2009	2010	2011	2012	2013
Geografi					
hele landet	8,9	9,0	9,5	10,2	11,0
Finnmark	7,2	6,7	6,9	7,8	8,7
Vadsø	8,1	7,6	8,7	11,0	13,0
Hammerfest	6,3	6,7	5,8	7,1	7,9
Alta	6,6	5,7	6,2	5,8	6,9
Sør-Varanger	3,2	3,8	3,8	5,3	6,4

Figur 7: Lavinntekt, personer i husholdninger med inntekt under 60 % av nasjonal medianinntekt, 2009-2013. Kilde: Kommnehelse statistikkbank

Likhet i fordelingen av økonomiske ressurser påvirker antakelig andre samfunnsmessige forhold positivt. Man kan anta at stor økonomisk ulikhet i et samfunn kan lede til økt kriminalitet, kulturelle forskjeller og politiske konflikter mellom ulike grupper i samfunnet. Stor inntektsulikhet i en kommune kan være en pekepinn på at det også er store sosiale helseforskjeller i kommunen.

Figur 8 er et bilde på inntektsulikheter i Sør-Varanger sammenlignet med Norge, Finnmark, Alta, Hammerfest og Vadsø. Gini-koeffisienten som vises varierer mellom 0, som vil si at det ikke er inntektsforskjeller, og 1, som vil si at en person eier all inntekt eller formue i kommunen. Dess større denne koeffisienten er, dess større er også inntektsulikhetene.

Selv om Gini-koeffisienten må tolkes med varsomhet, ser vi at tendensen er økende inntektsulikhet.

Figur 8: Inntektsulikhet - Gini, 2009-2013. Kilde: Kommnehelse statistikkbank

5.2.2. Arbeidsforhold

Deltakelse i arbeidslivet er viktig for levekårene i vårt samfunn. Gjennom arbeid får vi brukt våre ressurser, vi inngår i et sosialt fellesskap og vi er i stand til å forsørge oss selv. Det å være i arbeid er altså bra for helsen i seg selv, og arbeidsplassen er en viktig folkehelsearena for å nå den yrkesaktive delen av befolkningen.

I tillegg til god tilgang på arbeidsplasser, godt arbeidsmiljø og et fungerende helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid ved hver arbeidsplass, så vil systematiske tiltak for å fremme gode levevaner være viktige elementer. Når det gjelder arbeidsplassen som helsefremmende arena finnes det lite statistisk materiale på fylkes- og kommunenivå.

Arbeidsledige antas å være en utsatt gruppe og arbeidsledighet kan virke negativt inn på helsetilstanden (FHI). Figur 9 og 10 viser at Sør-Varanger har lavere arbeidsledighet enn landsgjennomsnittet og gjennomsnittet for Finnmark i 2014. I følge NAV Sør-Varanger har det vært relativt lav arbeidsledighet over lang tid i Sør-Varanger, bortsett fra aldersgruppen 15-29 år. Den store andelen arbeidsledighet hos ungdom 19-29 år, kan være forenlig med stor andel frafall i videregående skole og mangel på lærlingearbeidsplasser.

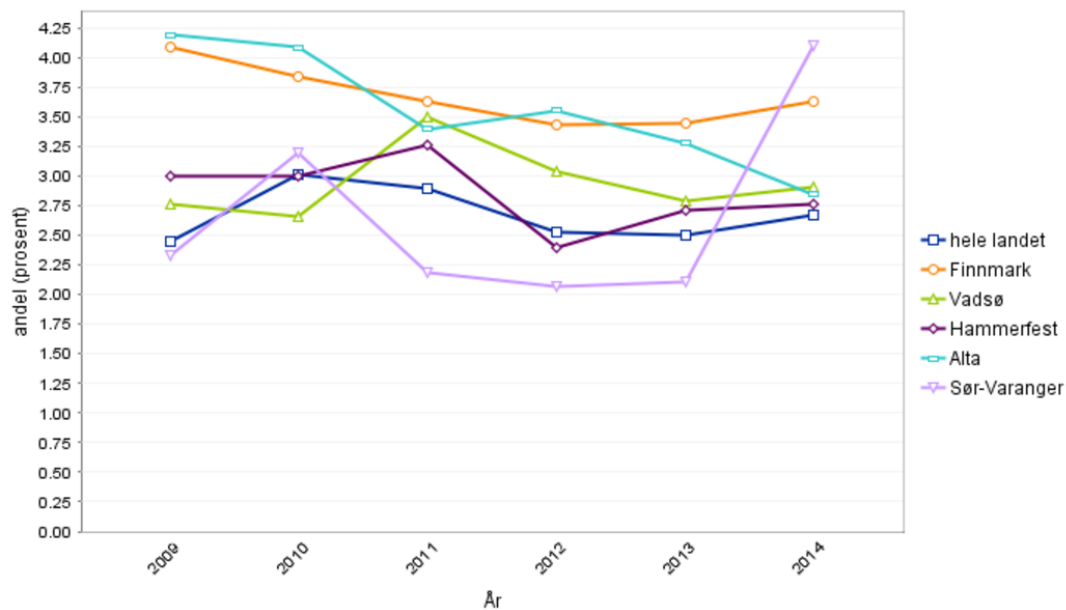
Imidlertid har bildet på arbeidsledighet, totalt sett, endret seg radikalt etter Sydvaranger Gruves konkurs i november 2015. Sommeren 2016 var det registrert 239 helt ledige i Sør-Varanger, de fleste relativt unge og mange småbarnsforeldre. Unge i aldersgruppen under 30 år har høy prioritet i NAV. Det betyr at frafall i videregående opplæring, unge med psykiske helsevansker, vies stor oppmerksomhet i samarbeid med andre berørte instanser.

År	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Geografi						
hele landet	2,4	3,0	2,9	2,5	2,5	2,7
Finnmark	4,1	3,8	3,6	3,4	3,4	3,6
Vadsø	2,8	2,7	3,5	3,0	2,8	2,9
Hammerfest	3,0	3,0	3,3	2,4	2,7	2,8
Alta	4,2	4,1	3,4	3,6	3,3	2,8
Sør-Varanger	2,3	3,2	2,2	2,1	2,1	4,1

Fig.9: Arbeidsledighet 19-24 år, kommunehelse statistikkbank

Andel yrkesaktive	Arbeidsledighet pr. juli 2016	
	Antall	Prosent
2014		
70,0 %	239	4,2 %
67,2 %	1 431	3,6 %

10: Andel arbeidsledige juli 2016. Kilde: NAV Kirkenes

Figur 11: Arbeidsledighet 15-74 år 2009-2014, andel. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Andel av befolkningen i yrkesaktiv alder bidrar til informasjon om befolknings sammensetning. Figur 12 viser at Sør-Varanger har en noe høyere andel yrkesaktive enn landsgjennomsnittet og Finnmark som helhet.

År	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Geografi						
hele landet	67,0	67,0	67,0	66,9	66,7	66,6
Finnmark	67,2	67,5	67,7	67,7	67,5	67,4
Vadsø	67,4	67,3	67,6	67,6	67,3	67,3
Hammerfest	68,5	69,0	69,0	69,1	68,4	68,0
Alta	66,9	67,1	67,2	67,2	67,3	67,2
Sør-Varanger	67,5	68,0	68,2	68,3	68,2	68,6

Figur 12: Befolkning i yrkesaktiv alder 2011-2016, kjønn samlet 16-66 år. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

5.2.3. Andre arbeidsrelaterte forhold

Omfanget av uføreytelser er en indikator på helsetilstand, men må ses i sammenheng med blant annet utdanningsnivå og arbeidsmarked. I Sør-Varanger er det en høyere andel uføreytelser i aldersgruppen 18-66 år sammenlignet med landet og Finnmark. Samtidig har Sør-Varanger en høyere andel kvinner enn menn som får uføreytelser. Andelen som mottar uføreytelser er vesentlig høyere i aldersgruppen 45-66 år enn i aldersgruppen 18-44 år.

År			2007-2009	2008-2010	2009-2011	2010-2012	2011-2013	2012-2014
Geografi	Alder	Ytelse						
hele landet	18-66 år	samlede uføreytelser	14,3	14,1
		varig uførepensjon	9,4	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2
		arbeidsavklaringspenger	5,3	5,1
Finnmark	18-66 år	samlede uføreytelser	17,8	17,3
		varig uførepensjon	12,1	11,9	11,8	11,7	11,6	11,5
		arbeidsavklaringspenger	6,3	6,0
Sør-Varanger	18-66 år	samlede uføreytelser	19,0	18,1
		varig uførepensjon	14,3	14,0	13,8	13,5	13,4	13,0
		arbeidsavklaringspenger	6,0	5,4

Figur 13: Andel uføretrygdede 2007-2014, 18-66 år, kjønn samlet. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

// Sosiale forhold

Ref. SSB Nav	Sosialhjelps- mottakere pr. juni 2015	Nedsatt arbeidsevne pr. des. 2015		Sykefravær - legemeldt	Mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP)	Andel uføre 18 - 68
	% av 20 - 66 år	Antall	Prosent	Pr. 4. kvartal 2014	Andel pr. des. 2015 Antall - prosent	Andel pr. 4. kvartal 2015 ant og %
2030	4,2 %	408	7,5 %	5,9 %	313 - 5,8 %	613 - 11,3 %
Fylke	3,9 %	3551	9,1 %	9,0 %	2763 - 7,1 %	5420 - 12,1 %

Fig 14: Kilde; NAV Sør-Varanger

Mottakere av sosialhjelp har gjennomsnittlig en mer marginal tilknytning til arbeidsmarkedet, kortere utdanning og lavere bostandard enn befolkningen ellers. Det er også vist at det er langt større innslag av helseproblemer blant sosialhjelpsmottakere, og særlig er det en stor andel med psykiske plager og lidelser.

5.2.4. Boligforhold

Å ha en bolig eller et hjem er en grunnleggende forutsetning for god helse, velferd og samfunnsdeltakelse. Både fysiske forhold som inneklime og utemiljø, sosiale faktorer knyttet til boligstandard, levekår og fattigdom, utgjør faktorer som kan bidra til bedre eller dårligere helse. Også eierforhold og størrelse på bolig, samt boligmiljø og geografi, er viktige faktorer i et folkehelseperspektiv. Samtidig er sammenhengen mellom bolig, boligmiljø og helse et lite utforsket område i Norge.

Selv om de fleste i Norge har et sted å bo, viser rapporten ”Bolig, helse og sosial ulikhet” (Hdir, 2011) at utsatte grupper kan ha utfordringer med å skaffe bolig og at dette er sosialt skjevfordelt. I tillegg har prisveksten i seg selv gjort det vanskelig å etablere seg på boligmarkedet.

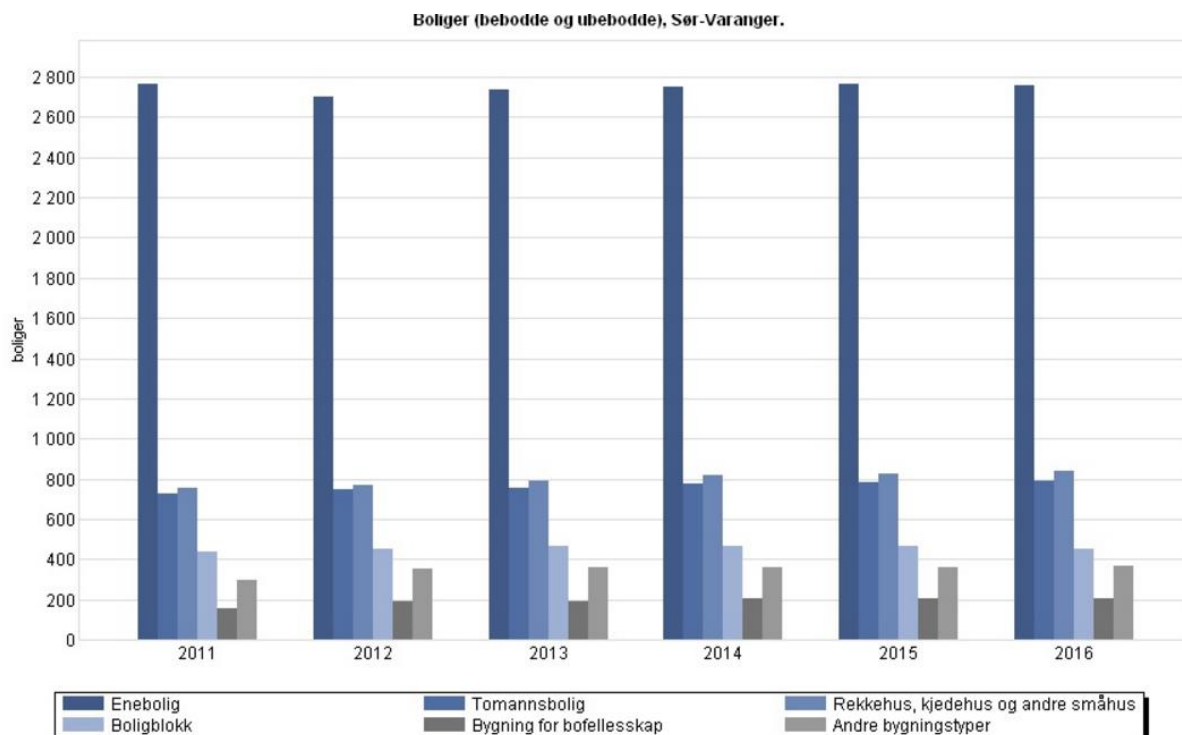
Sør-Varanger kommune har over tid hatt et trangt utleiemarked noe som har ført til høye utleiepriser. Imidlertid kan det nå se ut til at det de siste årene er bedre tilgang på utleieleiligheter.

I Sør-Varanger kommune har vi i svært liten grad bostedsløse, bortsett fra enkeltpersoner som tidvis har problemer og kanskje flytter mye rundt. Disse brukerne har ofte omfattende rus- og psykiske helseplager og er kjent av hjelpeapparatet.

Sør-Varanger kommune er i gang med arbeidet med boligpolitisk handlingsplan som vil synliggjøre strategiske oppgaver på området og gjøre kommunen i stand til systematisk og langsiktig planlegging. Kommunalt utfordringsbilde er mangel på kommunale boliger, dårlig samlet oversikt over utleieboliger for vanskeligstilte og oversikt over behov. Mange av de eksisterende boligene trenger i tillegg renovering og oppussing.

Det finnes ikke eget boligkontor i kommunen og utleieboliger for vanskeligstilte styres av 5 forskjellige instanser; Tildelingskontoret for omsorgssaker, flyktningetjenesten, psykisk helsetjeneste og rustjenesten.

Figur 15 viser boliger etter bygningstype og tid.

Figur 15: Boliger i Sør-Varanger etter bygningstype og tid, bebodde og ubebodde. Kilde: SSB

5.2.5. Barnehage

I et folkehelseperspektiv er barnehagene en viktig arena for integrering/inkludering, helsefremmende levevaner, språklæring og forberedelse til skolegang. Her møter vi barn i en viktig fase i livet. God kvalitet i barnehager vil blant annet bidra til sosial utjevning gjennom mestring, læring, inkludering og levevaner.

Sør-Varanger kommune er i gang med å utarbeide en helhetlig oppvekstplan for kommunen, 2017 – 2027. Planen skal legge føringer for hvordan vi ønsker at oppvekstilbudet for barn og unge skal være i Sør-Varanger kommune. Planen skal favne vidt på alle måter, og ta for seg oppvekst vilkår for barn og unge fra 0 til 18 år. Planen skal videre ta for seg ulike sider ved oppveksten, helt fra det første møtet på helsestasjonen og til man er ferdig som elev i videregående skole. Dette innbefatter ikke bare de kjernetilbud vi som kommune tilbyr i dag, men en oversikt over og en beskrivelse av alle tilbud og tjenester vi som kommune mener er bra for barn og unges oppvekst.

Planen vil på den ene side kunne være et oppslagsverk for foreldre og andre over hva man kan forvente seg av tilbud og tjenester når man vokser opp i Sør-Varanger kommune. På en annen

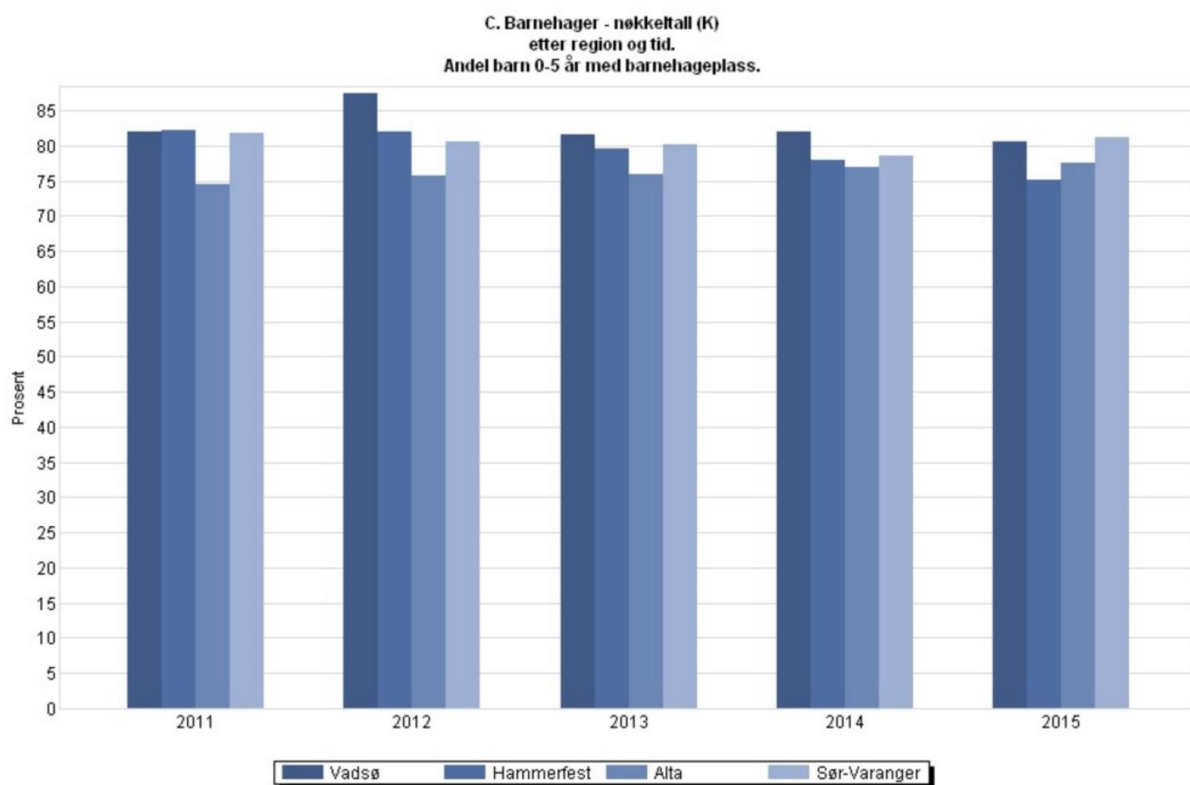
side vil planen også gi en nærmere beskrivelse av innholdet i tilbud og tjenester, hvor disse er tilgjengelig og hvilken målgruppe tilbudet retter seg mot. Planen skal også legge føringer for kvaliteten på disse tilbudene, spesielt innen barnehage og skole. Målet må være at de tilbudene vi gir til barn og unge skal ha samme kvalitet uansett hvor man vokser opp. Samlet skal planen gi en oversikt over, og plan for, de tilbud og tjenester vi mener det er riktig å tilby for at barn og unge skal ha en god oppvekst i Sør-Varanger.

Oppvekstplanen blir også et viktig politisk styringsdokument. Her kan man synliggjøre viktige føringer for hvordan man fra politisk nivå ønsker at man skal tilrettelegge tilbud til barn og unge, enten det gjelder barnehage, skole eller andre tjenestetilbud vi gir i Sør-Varanger kommune. Likeledes vil man her også kunne legge føringer for hvilke andre tilbud vi som kommune skal bidra til i forhold til at barn- og unge skal ha gode oppvekstforhold i Sør-Varanger kommune.

Barnehagene i Sør-Varanger er gode på samspill, relasjon og vennskap, foreldresamarbeid og samarbeid barnehage/skole. I et helsefremmende perspektiv er dette viktig og verdifull kompetanse. Barnehagene i Sør-Varanger har som mål å bli enda bedre på kompetanseutnytting.

I Sør-Varanger kommune drives også ”småbarnstreffet”, et gratis barnehagetilbud en dag i uken for barn i alderen 0 – 6 år i følge med en voksen (foreldre/foresatte, dagmamma etc.).

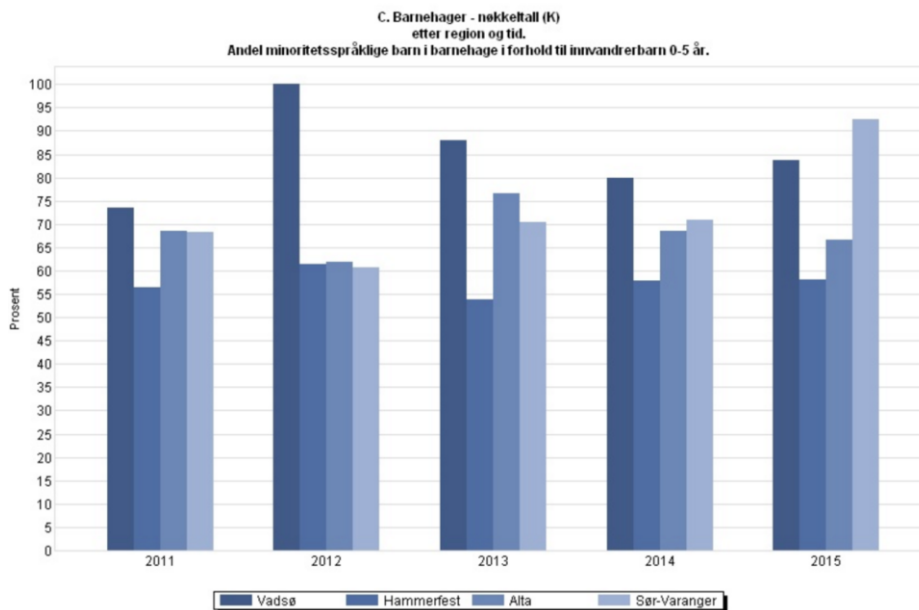
Figur 16: viser at 81,2 % av barn 0-5 år i Sør-Varanger hadde plass i barnehage i 2014. Sør-Varanger kommer godt ut sammenlignet med sammenlignbare kommuner i Finnmark og også på landsbasis. Barnehagedekningen på landsbasis var i 2015 på 76,5 prosent.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 16: Andel barn 0-5 år med barnehageplass. Kilde: SSB

Figur 17 viser andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1 – 5 år (2011 – 2015). I 2015 var det over 82 % av minoritetsspråklige barn i Sør-Varanger som gikk i barnehagen når de var mellom 1 og 5 år.

Figur 17: Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år. Kilde: SSB (Minoritetsspråklige barn i barnehage er antall barn med annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk).

5.2.6. Grunnskole

Sammen med barnehagen, er grunnskole kanskje den viktigste arenaen i folkehelsearbeidet. Der møter vi hele befolkningen i en viktig fase av livet. Skolen er en arena for utjevning av sosiale ulikheter i helse gjennom integrering/inkludering, læring, mestring og gode levevaner.

Barnets rett til å trives på skolen omhandler i dag mye mer enn faglig mestring. Det er stor enighet i fagfeltet på at en i dag ikke kan skille barnets kognitive fungering og barnets psykiske helse, noe man i større grad gjorde tidligere. Elevens hele liv handler i dag om mestring på mange plan. Selvbildebygging handler om relasjoner, sosialt samspill og anerkjennelse for den en er på ene siden, og faglig mestring på andre siden. I dette spenningsfeltet vil det alltid finnes sårbarhet. Sårbare elever har ofte vansker på mange av de nevnte områder, og det får følger for prestasjonene i skolen. Det er derfor nærliggende å tenke at godt forebyggende arbeid i barnehagen og grunnskolen innen disse områdene, vil bidra til å minske frafall i videregående skole.

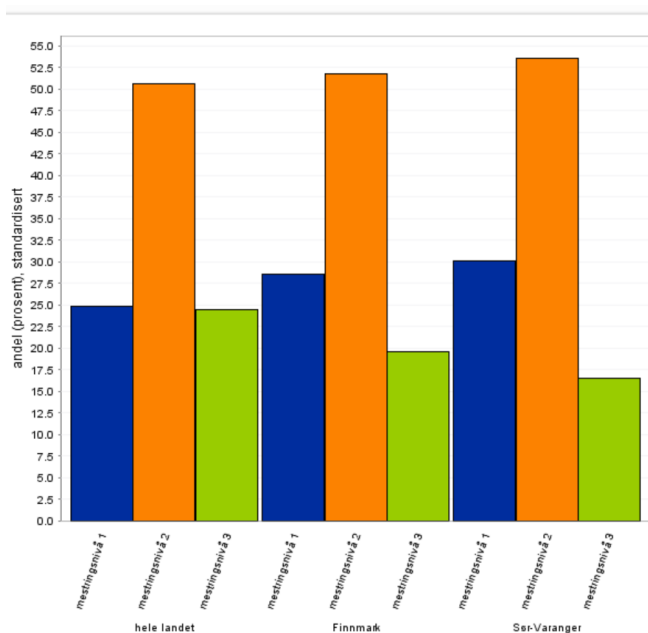
Frafall i videregående skole er en stor utfordring i Norge, og årsakene til høye tall er sammensatte. Manglende opplevelse av mestring i grunnskolen kan være en av grunnene. God språkutvikling og mestring fra barnehage og tidlig skolealder vil forplante seg videre i skoleløpet. På samme måte kan mangel på grunnleggende ferdigheter forplante problemer for videre læring gjennom hele skolegangen.

Formålet med nasjonale prøver er å vurdere i hvilken grad skolen lykkes med å utvikle elevenes ferdigheter i lesing, regning og i deler av faget engelsk. I grunnskolene er det 5. og 8.

trinn som gjennomfører nasjonale prøver. 5. trinn har tre mestringsnivåer der mestringsnivå 1 er lavest. 8. trinn har fem mestringsnivåer der mestringsnivå 1 er lavest. Med utgangspunkt i poengsum, fordeles elevene på ulike mestringsnivåer. Poenggrenser er satt ut ifra resultatene på nasjonalt nivå.

Figur 18 viser gjennomsnittresultater på nasjonale prøver lesing for 5. trinn for Sør-Varanger kommune, sammenlignet med fylket og landet 2013-2014. Sør-Varanger kommer dårligere ut enn landsgjennomsnittet, særlig i lesing.

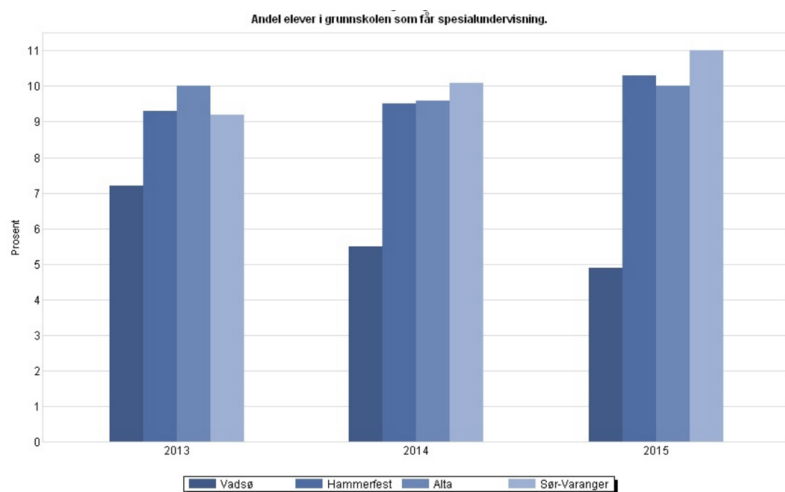
Figur 18: Resultater fra nasjonale prøver lesing 5. trinn Sør-Varanger, 2014-2015. Kilde: FHI, kommunedata

Figur 19 viser gjennomsnittresultater på nasjonale prøver regning 5. trinn for Sør-Varanger kommune, sammenlignet med fylket og landet 2007/8-2014/15. Her kommer 5.klassene dårligere ut i Sør-Varanger kommune sammenliknet med andre kommuner i KOSTRA gruppe 12 og dårligere enn landet for øvrig.

Skoleår		2007/08-2009/10	2008/09-2010/11	2009/10-2011/12	2010/11-2012/13	2011/12-2013/14	2012/13-2014/15
Geografi	Mestringsnivå						
hele landet	mestringsnivå 3	25,4	25,5	25,6	25,6	25,1	25,2
Finnmark	mestringsnivå 3	19,7	18,8	17,5	17,2	16,7	19,3
Vadsø	mestringsnivå 3	27,3	25,5	24,6	23,5	20,3	19,9
Hammerfest	mestringsnivå 3	17,9	18,9	19,5	19,4	22,1	26,4
Alta	mestringsnivå 3	23,1	22,6	21,5	21,1	19,5	22,0
Sør-Varanger	mestringsnivå 3	19,3	20,1	19,1	22,0	17,9	19,5

Figur 19: Resultater fra nasjonale prøver regning 5. trinn Sør-Varanger, 2007-2015. Kilde: FHI kommunedata

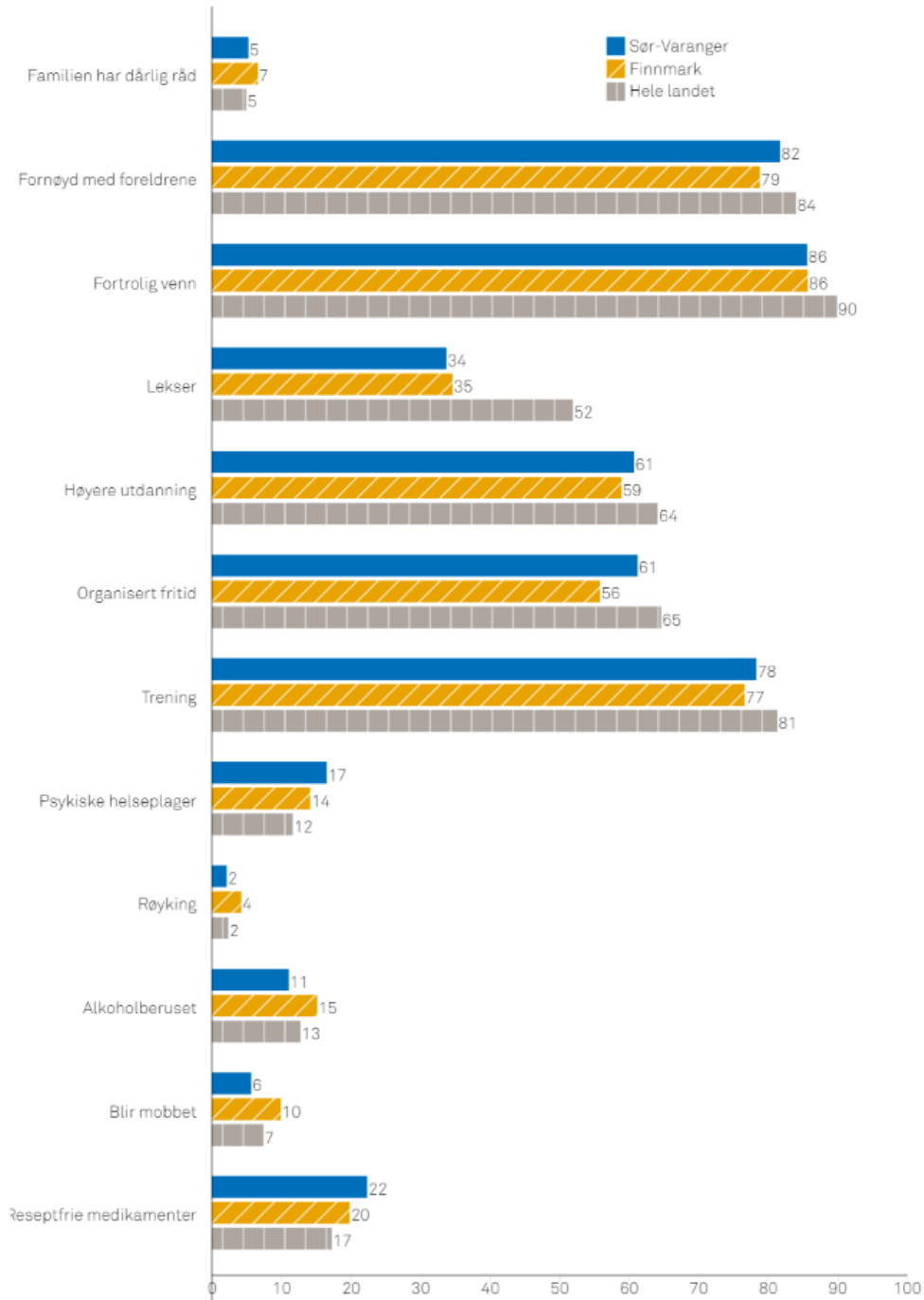
Figur 20 viser andel elever i Sør-Varanger (1-10 trinn samlet) som får spesialundervisning i grunnskolen, sammenlignet med utvalgte kommuner i KOSTRA gruppe 12. Andelen er høy i Sør-Varanger, og ligger på 11,0 % i 2015. Gjennomsnittet er 7,9 % for landet og 9,5 % for KOSTRA gruppe 12 i 2015.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

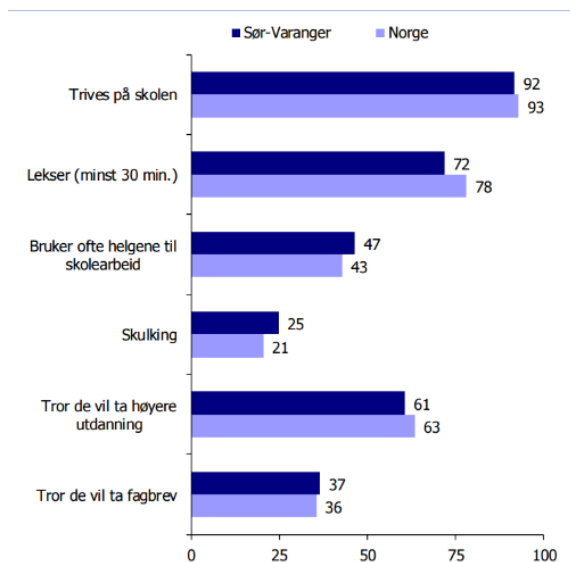
Figur 20: Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning. Kilde: SSB

Samleresultater av ungdomsundersøkelsene i ungdomsskolene i Sør-Varanger viser at Sør-Varanger ungdommene stort sett ligger bedre an enn gjennomsnittet i Finnmark på de fleste områder, med dårligere enn landsgjennomsnittet. Dette gjelder både tilfredshet med foreldre, ønsket om å ville ta høyere utdanning, organisert fritid og det å ha vært beruset. Imidlertid er det et stykke igjen til vi kan sammenlikne oss med landsgjennomsnittet, bortsett fra fornøydhet med foreldre og mobbing der Sør-Varanger ungdommen kommer bedre ut enn landet som helhet. Når det gjelder tidsbruk med lekser bruker ungdom i både Sør-Varanger og Finnmark langt mindre tid på lekser enn resten av landet. Når det gjelder psykisk helse kommer ungdom i Sør-Varanger langt dårligere ut enn både landet som helhet og Finnmark fylke.

Figur21: Tallene viser samleresultater for elever på ungdomsskolen. Kilde: Ungdata u-skolen 2016

I Ungdataundersøkelsen er det en del utfordringer som utmerker seg i Sør-Varanger og som er et større problem enn landet for øvrig; fysisk inaktivitet og mye skjermtid, skulking, leksetid og psykisk helse. Imidlertid skårer elevene i Sør-Varanger bedre på en del indikatorer som forhold til foreldre, rus og organisert trening, enn resten av Finnmark.

Figur 22: Skole og framtid. Kilde: Ungdata u-trinn Sør-Varanger, 2016

5.2.7. Utdanning

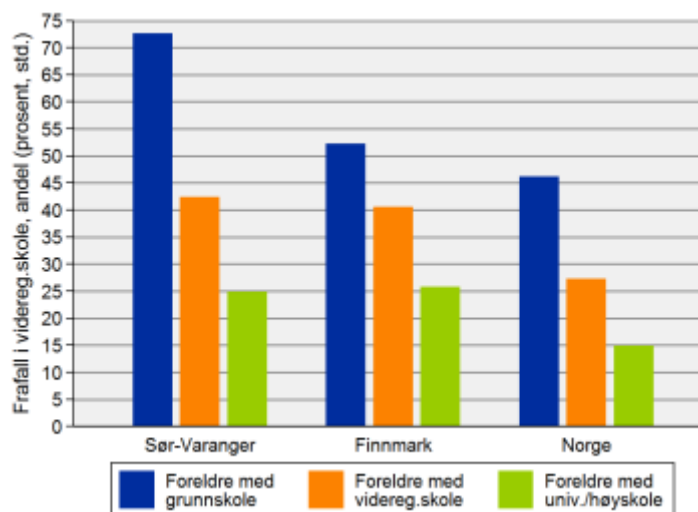
Utdanningsnivå i en befolkning er den mest stabile indikatoren på ulikheter i helse mellom de sosioøkonomiske gruppene. Særlig det å fullføre en grunnutdanning, er en av de viktigste påvirkningsfaktorene for helse. Personer som ikke har fullført videregående opplæring antas å være vel så utsatt for levekårs- og helseproblemer som de som har valgt å ikke ta mer utdanning etter fullført ungdomsskole.

Reduksjon og utjevning av frafall i videregående opplæring er et av de viktigste tiltak i norsk folkehelsepolitikk og i Sør-Varanger har vi hatt et høyt frafall i videregående opplæring siden 2005. De siste tre årene har vi hatt et jevnt fall i frafallet i videregående.

Frafallet inkluderer elever som har gjennomført VG2 eller gått opp til fagprøve, men som ikke har bestått ett eller flere fag og derfor ikke har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse etter 5 år, samt elever som sluttet underveis i samme periode.

Basert på forskningsfunn rundt frafall i videregående skole i Norge, Eifred Markussen m/flere, påpekes viktigheten av at det er mange forhold som har betydning for gjennomføring av videregående opplæring, og det som betyr mest er hva de unge kan når de går ut av tiende klasse. Det framkommer av prosjektet at det er et komplisert og sammensatte mønster av en rekke forhold som forklarer de unges utbytte av videregående opplæring og særlig foreldrenes utdanning. Dette er imidlertid funn som gjelder både i Sør-Varanger, i Finnmark, i Norge og i store deler av verden.

Figur 23 viser frafall i videregående skole etter foreldres utdanning. Frafall regnes med utgangspunkt i egen bostedskommune.

Figur 23: Andel frafall i VG skole etter foreldres utdanning, 2012-2014 Kilde: Folkehelseprofil, FHI

Sammenlignet med landet for øvrig er utdanningsnivået i Sør-Varanger lavere, men ikke dramatisk lavt. På videregående og kort-høyere (bachelor-nivå) er forskjellene til landet små. Det som ser ut til å skape forskjellen er at det er større andel med bare grunnskole og lavere andel med lang høyere (master og phd). Sammenlignet med fylket som helhet er utdanningsnivået høyere og sammenlignet med de andre kommunene i fylket er utdanningsnivået i Sør-V blant de høyeste (i konkurranse med Vadsø, Hammerfest og Alta).

Gjennomsnitt for 3-årsperioden 2013-2015 viser at Sør-Varanger har et frafall på 34 %. Dette er en økning fra 3-årsperioden 2010-2012, som viste et frafall på 43 %. Landsgjennomsnittet viser henholdsvis 23 % og fylkesgjennomsnitt på 34 % for samme 2015. Det er tatt utgangspunkt i elevenes bostedskommune det året eleven startet på grunnkurs i videregående opplæring.

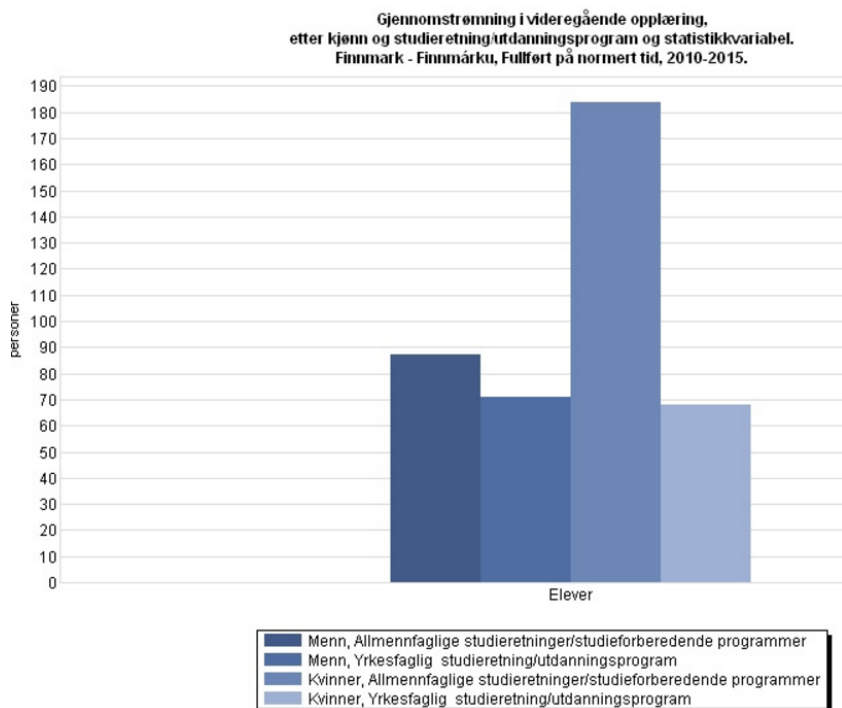
År		2009-2011	2010-2012	2011-2013	2012-2014	2013-2015
Geografi	Foreldrenes utdanningsnivå					
hele landet	Alle utdanningsnivåer	25	25	24	24	23
Finnmark	Alle utdanningsnivåer	38	38	36	35	34
Vadsø	Alle utdanningsnivåer	25	25	26	30	28
Hammerfest	Alle utdanningsnivåer	42	43	41	38	35
Alta	Alle utdanningsnivåer	38	38	37	36	35
Sør-Varanger	Alle utdanningsnivåer	40	43	37	37	34

Figur 24: Frafall i videregående opplæring, andel 2009-2015. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Med reduksjon i frafall de siste tre år kommer Sør-Varanger kommune ganske likt ut med sammenlikningsbare kommuner i Finnmark, selv om tallet på frafall fortsatt er langt høyere enn landsgjennomsnittet. Tabell 24.

Figur 25 viser at det er flere elever i fylket på studieforbereende utdanningsprogram (SF) som fullfører på normert tid enn på yrkesforberedende utdanningsprogram (YF). Frafallet på yrkesforberedende utdanningsprogram er altså høyere, og det er forskjeller mellom kjønnene på gjennomføringsgrad. Flere kvinner enn menn i fylket fullfører i allmenne fag.

Figur 25: Gjennomstrømning i videregående skole etter kjønn og studieretning. Fullført på normert tid 2010-2015.
Kilde: SSB

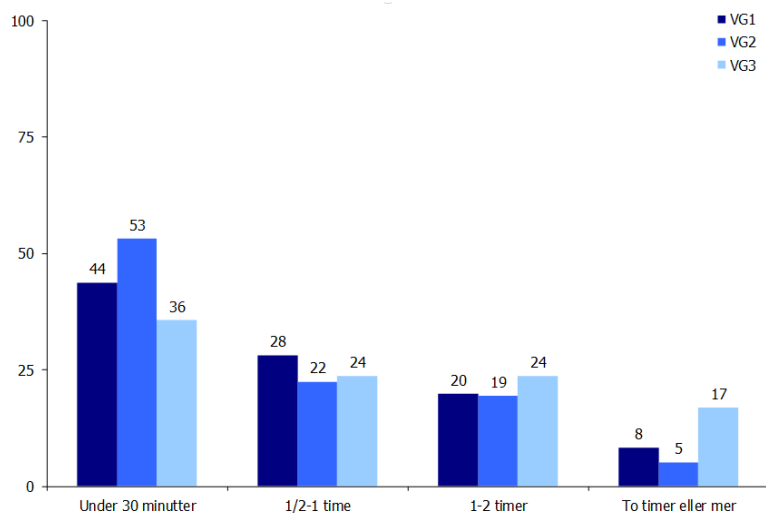
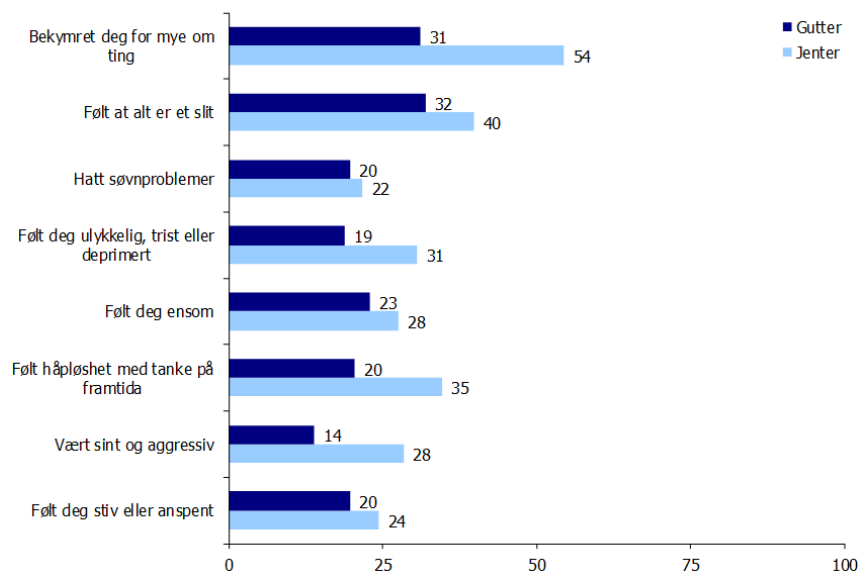

Fig26: Skole, Daglig tidsbruk på lekser, begge kjønn. Kilde: Ungdata Kirkenes videregående skole 2014

Resultater fra Ungdataundersøkelser fra Videregående skole i 2014 viser at 53% av elevene i 2. klasse og 44% av elevene brukte under 30 minutter på lekselesing. Denne statistikken forsterker ytterligere faresignalene som tilsier en klar sammenheng mellom hva elevene kan når de går ut av 10.klasse og sammenhengen med frafall i videregående skole samt at Finnmarksungdommene bruker mindre tid på lekser enn landsgjennomsnittet også i ungdomsskolen.

Figur 27: Depressivt stemningsleie, andel, fordelt på kjønn. Kilde: Ungdata Kirkenes videregående skole, 2014

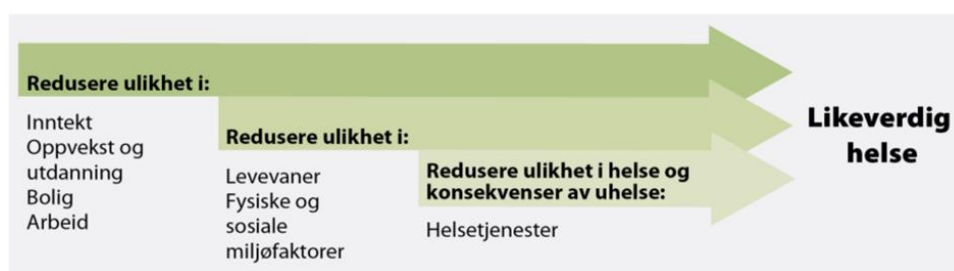
Figur 27 viser depressivt stemningsleie og ensomhet blant elever på videregående skole, fordelt på kjønn. Figuren viser andel som har vært ganske eller veldig mye plaget av ulike situasjoner sist uke.

Sammenlignet med ungdomsresultater fra ungdomstrinnet 2016, så viser ungdomsresultater fra Kirkenes videregående skole og ungdomsskolen et ganske sammenfallende resultat.

5.3. Sosiale ulikheter i helse

Sosiale ulikheter i helse er systematiske variasjoner i befolkningens helse som følger utdanning, yrke og inntekt. Utjevning av sosiale helseforskjeller er et av hovedmålene i folkehelsearbeidet og en oppgave for alle sektorer. Utjevningsarbeidet har mange innfallsvinkler men handler først og fremst om jevnere tilgang på de faktorene som fremmer befolkningens helse, herunder læring, mestring og trivsel i skolehverdagen, mulighet for å gjennomføre videregående skole, et meningsfylt arbeid og gode levevaner. Et grunnleggende trekk i utfordringen med å redusere sosiale helseforskjeller er at problemene har mange og uklare årsakssammenhenger, og det finnes ingen entydige svar på hvordan dette kan løses.

Samarbeid på tvers av sektorer samt felles forståelse og kompetanse i kommunens tjenester er en forutsetning for å ta dette ansvaret. Kommunen har gjennom skole, barnehage, kulturavdelingen og helsestasjonstjenesten et ansvar for å gi barn lik tilgang på de helsefremmende faktorene, og kan bidra med utjevning gjennom læring, mestring, trivsel og levevaner. Samtidig har sektorene en unik mulighet til å bidra med å styrke foreldrerollen og utjevne foreldrenes forutsetninger for å gi barn en helsefremmende oppvekst gjennom skole og læringsprogrammer i skole, barnehage og helsestasjon.

5.3.1. Integrering

Det viktigste målet i norsk integreringspolitikk er å sørge for at alle som bor i Norge får brukt ressursene sine og ta del i fellesskapet. Dette er også god folkehelsepolitikk. Integrering i kommunene handler i stor grad om bosetting av personer som får opphold, samt bidra til at innvandrere kan delta i barnehage og skole, og i arbeids- og samfunnsliv på lik linje med andre innbyggere.

Bosetting

Flyktninger som har fått opphold i Norge skal bosettes i en kommune. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) har ansvaret for å finne en egnet bosettingskommune, og hvert år anmoder IMDI norske kommuner om å bosette et visst antall flyktninger som får oppholdstillatelse i Norge. I 2015 vedtok Sør-Varanger kommune å bosette 160 flyktninger over to år, i 2015 og 2016, og 40 flyktninger i 2017. Syriske overføringsflyktningene inngår også her.

Bosettingskommunen har ansvar for å skaffe bolig, som er en del av et helhetlig tilbud som også innebærer bo oppfølging, integrering og kvalifisering via Introduksjonsprogrammet. I følge flyktningetjenesten gjør Sør-Varanger kommune en god jobb i forhold til rekruttering av boliger for flyktninger.

Barnehage

Sør-Varanger kommune kommer godt ut når det gjelder andel barn som har barnehageplass. Andel minoritetsspråklige barn i barnehage øker i forhold til den totale andel innvandrerbarn 0-5 år. I 2015 var andelen minoritetsspråklige barn i barnehagen 92,4 prosent av den totale andelen innvandrerbarn, mens tallet i 2012 var 60,8 prosent. Selv om Sør-Varanger kommune kommer godt ut når det gjelder den andel barn som har barnehageplass, så har andelen minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til total andel innvandrerbarn 1-5 år, gått ned.

I 2014 utgjorde 70,9% av innvandrerbarn den minoritetsspråklige andelen barn i Sør-Varanger som gikk i barnehagen når de var mellom 0 og 5 år. I 2015 var andelen minoritetsspråklige 92,4%. Sør-Varanger er den kommunen i fylket som har økning i andel minoritetsspråklige barn, men resten av Finnmark fylke har nedgang i minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn.

Sysselsetting

Retten og plikten til deltakelse i Introduksjonsprogrammet (norsk, samfunnsfag, arbeidsrettede tiltak) gjelder for nyankomne flyktninger mellom 18 og 55 år som har behov for grunnleggende kvalifisering. De har rett til skolegang ved kommunens voksenopplæring inntil to år.

Etter dette skrives de ut av programmet, til jobb, videre utdanning, eller til NAV. Formålet med introduksjonsprogrammet er å styrke innvandrere sin mulighet til å delta i yrkes- og samfunnslivet.

På Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) sin hjemmeside finnes kommunedata på andel innvandrere som er sysselsatte/i utdanning etter endt introduksjonsprogram. Statens mål er at 55 % av flyktningene skal over i arbeid eller utdanning etter endt Introduksjonsprogram.

I 2015 var statusen i Sør-Varanger følgende:

- **Antall personer i programmet: 57**
- **Antall personer ut av programmet: 29 (56,71%)**

- **Andel ut i arbeid: 37,9 %**
- **Andel ut i høyere utdanning: 3,4%**
- **Andel ut i utdanning (VGS): 13,8%.** (Grunnskole for voksne regnes ikke med som utdanning, de kommer under kategorien annet. Mange deltakere i introduksjonsprogrammet avsluttet til grunnskole for voksne i 2015).
- **Annet: 44,8%.** Avslutningsårsaker er forskjellige;

Overgang til grunnskole for voksne, avsluttet til omsorg for barn i hjemmet 0-1 år, adferd i/utenfor programmet, flyttet ut av kommunen. Kun en person som gikk over i videre kvalifiseringstiltak gjennom NAV (arbeidssøker) – vedkommende fikk jobb etter noen måneder.

Totalt var det **55,1 %** av introduksjonsdeltakerne som avsluttet til arbeid og/eller utdanning i Sør-Varanger kommune. Dersom vi regner med de som avsluttet til grunnskole for voksne blir det 72,1 %. Disse regnes imidlertid ikke som ut i arbeid eller utdanning i nasjonal sammenheng. På grunn av at IMDi har problemer med rapporteringene for 2015, har vi ikke noen sammenstillende oversikt over hva landsgjennomsnittet var i 2015.

I følge flyktingetjenesten gikk 55,1 av introduksjonsdeltakerne direkte over til arbeid eller utdanning i 2015, landsgjennomsnittet for 2014 var på 44 % (grunnet rapporteringsproblemer fra IMDI har vi ikke tall for 2015). Sør-Varanger kommune ligger godt an på de statlige mål og også sammenliknet med fylkesnivå.

Noen betraktninger rundt kommunens utfordringer i integreringsarbeidet:

Introduksjonsprogrammet er for alle bosatte flyktninger som har fått opphold i Sør-Varanger kommunen og er mellom 18 og 55 år. Kommunen kan velge å tilby introprogram også for de over 55 år dersom de er motiverte. Samtlige bosatte flyktninger har likevel en rett og en plikt til å gjennomføre 600 timer norsk og samfunnskunnskap selv om de ikke tas opp i programmet. Sør-Varanger kommune har tradisjon på å ta inn deltakere i introprogrammet eldre enn 55 år, men ser at kulturforskjeller gir utfordringer da man i enkelte kulturer oppfattes som «eldre» selv om man etter «norsk standard» har mange år igjen som yrkesaktiv. Det kan også være utfordrende å få disse personene inn i et 2-årig kvalifiseringsløp med mindre de selv er godt motiverte.

For kvinner med ingen eller lav skolebakgrunn viser statistikk fra flyktingetjenesten at denne gruppen ofte får avbrudd i sitt introduksjonsprogram grunnet flere barnefødsler og flere får ikke fullført. Dette får ofte uheldige utfall fordi man ofte settes tilbake i språkopplæringen, og vil mest sannsynlig trenge videre kvalifisering etter endt introduksjonsprogram.

Man ser at videre kvalifiseringsprogram også i andre tilfeller er nødvendig på grunn av problemer med å lære norsk. Tilrettelegging med opplæring på individnivå er derfor en utfordring kommunen bør bli bedre på slik at språket kommer opp på et nivå som er tilstrekkelig for videre arbeid/utdanning. Opplæring med logoped er her et viktig tiltak.

Introduksjonsprogrammet er lagt opp slik at man må kunne delta hundre prosent og tillater kun avbrudd grunnet svangerskapspermisjon. Deltakere som av helsemessige årsaker ikke kan delta hundre prosent i programmet, må over på andre typer tiltak i regi av NAV.

5.3.2. Levealder etter utdanningsnivå

De siste 30 årene har alle grupper i landet fått bedre helse, men helsegevinsten har vært størst for personer med lang utdanning og høy inntekt. Dette gjelder også forventet levealder. Figur 28 viser forventet levealder etter høyeste fullførte utdanningsnivå, beregnet ved hjelp av dødelighetstabell (gjennomsnitt for 15-årsperioder). I figuren under ser vi at Sør-Varanger kommune ikke avviker betydelig fra landet som helhet og heller ikke fra Finnmark generelt.

Selv om Sør-Varanger kommune har et noe lavere utdanningsnivå enn landet for øvrig, samlet sett, kommer kommunen som helhet bedre ut enn landsgjennomsnittet på høy inntekt, noe som også spiller en positiv rolle i sammenhengen sosial ulikhet. St.meld. nr. 20 (2006-2007) «Nasjonal strategi for utjevning av sosiale helseforskjeller.»

År		1996-2010	1997-2011	1998-2012	1999-2013
Geografi	Utdanningsnivå				
hele landet	Grunnskole	78,11	78,23	78,34	78,45
	Videregående eller høyere	82,74	82,94	83,13	83,28
Finnmark	Grunnskole	77,09	77,25	77,45	77,58
	Videregående eller høyere	81,53	81,82	81,90	82,13
Sør-Varanger	Grunnskole	77,04	77,01	77,37	77,43
	Videregående eller høyere	81,57	82,06	82,37	82,60

Figur 28: Levealder etter utdanningsnivå

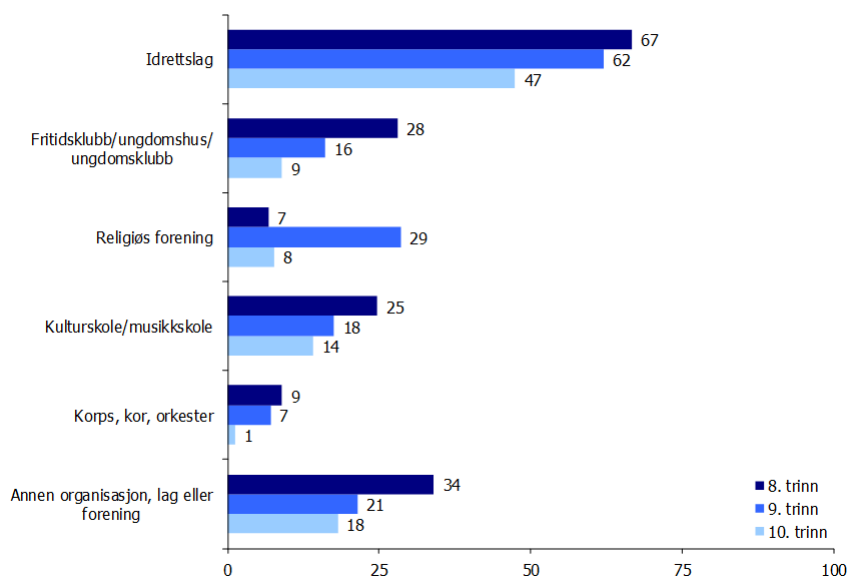
5.4. Levevaner

Dagens helsetilstand og morgendagens helseutfordringer er i stor grad knyttet til levevaner som inaktivitet, for mye stillesitting, ugunstig kosthold, bruk av tobakk og bruk av rusmidler.

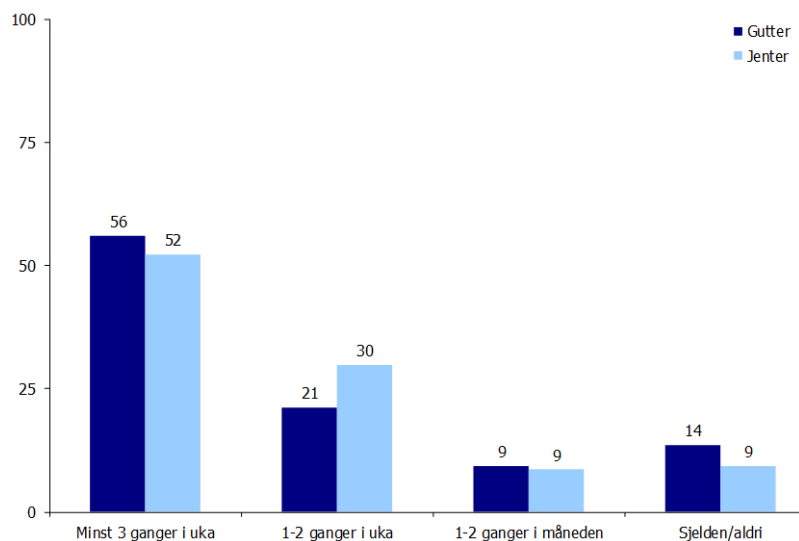
5.4.1. Fysisk aktivitet

For å bevare god helse bør voksne og eldre være i moderat fysisk aktivitet minst 150 minutter i uken. Barn og unge bør leke/herje/trene og være i fysisk aktivitet minst 60 minutter hver dag, med både moderat og høy intensitet. Inaktivitet i befolkningen påvirker utvikling av livsstilssykdommer. I Norge er en stor andel av befolkningen inaktive, og inaktivitet i befolkningen samvarierer med utdanningsnivå.

Resultater fra Ungdataundersøkelsen som ble gjennomført på u-trinnet våren 2016 sier noe om aktivitetsvaner i ungdomsgenerasjonen. Figur 29 viser at aktivitetsnivå/deltakelse er generelt lav og avtar med økende skoletrinn.

Figur 29: Fritid, organisert, den siste måneden. Andel; Minst en gang. Kilde: Ungdata u-trinn Sør-Varanger 2015.

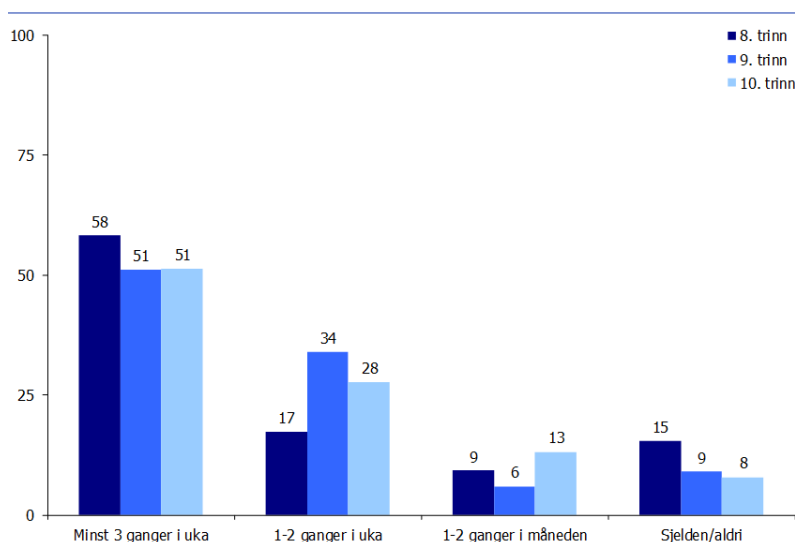

Figur 30: Andel elever u-trinn som trener eller driver med ulike aktiviteter minst månedlig. Kilde: Ungdata u-trinn Sør-Varanger 2015

Figur 30 viser at aktivitetsnivået blant ungdomsskoleelever avtar med økende skoletrinn, dette er en utvikling vi deler med resten av landet og fylket for øvrig.

Imidlertid viser forskning at det er like mange som trener i dag som for 20 år siden, målt på nasjonalt nivå. (Ungdata 2016). Samtidig er mange lite fysisk aktive ellers i hverdagen, og det

tilbringes mye tid foran ulike typer skjermer. I løpet av ungdomstiden er det mange som slutter i idrettslagene. Samtidig er det flere av de som slutter, som begynner å trene på treningssenter eller for seg selv. Det har tradisjonelt vært klare kjønnsforskjeller i trening, og særlig har det vært flere gutter enn jenter i idrettslagene. De siste årene har vi sett en tendens til at flere jenter trener på andre arenaer (utenfor idrettslagene), slik at det i dag er små kjønnsforskjeller i trening samlet sett.

Figur 31: Andel elever som er så fysisk aktive at de blir andpusten eller svett, fordelt på klasstrinn. Kilde: Ungdata u-trinn Sør-Varanger, 2015

Et mindretall av voksne i Norge oppfyller anbefalingene fra Helsedirektoratet om fysisk aktivitet. Finnmark kommer dårligere ut her enn landet som helhet både når det gjelder voksne og barn og noe dårligere enn fylket som helhet. (FHI)

Sør-Varanger kommune har generelt god anleggsdekning i kommunen for de største idrettene, og det er meget gode muligheter for friluftsliv i kommunen. Flere av idrettsanleggene lider imidlertid under mangel på jevnlig vedlikehold pga. manglende ressurser. Behov for tilrettelegging for friluftsliv omfatter blant annet flere turløyper/-stier i nærområdene, fiskeplasser tilrettelagt for funksjonshemmede, rydding av turstier, samt bedre merking/skilting og sikring av nærfriluftsområder. Det er etablert relativt mange nye nærmiljøanlegg de siste 7-8 årene, blant annet på 6 av skolene og 3 ballbinger, men fortsatt mangler tilfredsstillende nærmiljøanlegg ved mange skoler og tettsteder. Det er behov for et internkontrollsystem som kan kvalitetssikre aktivitetsanlegg og lekeapparater.

Det er om lag 30 registrerte idrettslag i kommunen, samt jeger- og fiskeforeninger, bedriftsidrettslag, turlag, samt flere bygdslag, helselag og velforeninger som tilbyr aktiviteter og anlegg for fysisk aktivitet. I tillegg kommer aktiviteter som drives i regi av andre foreninger og grupper, blant annet LHL, Sør-Varanger Revmatikerforening, "Pensjonisttrimmen", Sør-Varanger Helsesportslag, ulike dansegrupper, babysvømming, vanngymnastikk, seniordans, ridning, aerobic, "Old boys"-gruppe og andre aktiviteter som åpen hall, ridning, mosjon på

arbeidsplassen, "Sykle til jobben".

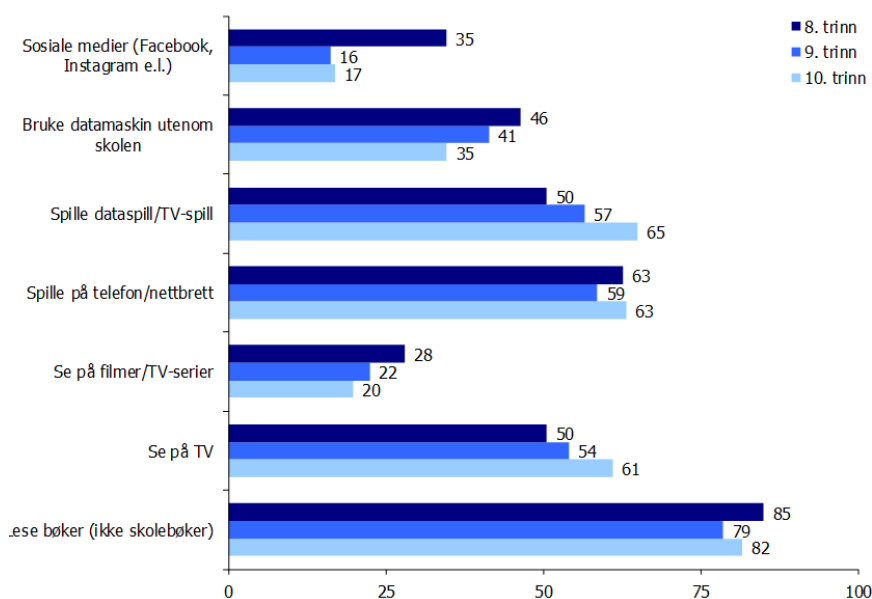
Sør-Varanger kommune har i større grad enn tidligere fokus på helsefremmende levevaner gjennom tjenesteproduksjon og arealplanlegging. Helsefremming i barnehager og skoler, både fysisk og psykisk og tilrettelegging for friluftsliv og fysisk aktivitet i nærmiljøet er viktige innsatsområder i kommunens folkehelsearbeid. Likevel savnes en samlet og god oversikt over tur-, skiløyper og trimkasser, selv om elektroniske kartverk har forbedret seg de senere år.

I samarbeid med lokale lag og foreninger har kommunen de siste to årene hatt et stort fokus på å få flere i fysisk aktivitet med etablering av konseptet «Perletur» med premiering for oppnådde turer og etablering av utendørs aktivitetspark «Tuftepark». Det kan synes som om fysisk aktivitet er i stor framgang i kommunen.

5.4.2. Stillesitting

Stillesitting er i denne sammenheng definert som våken tid i sittende, liggende eller annen fysisk hvilende stilling. Eksempler på stillesitting er bruk av nettbrett og pc, tv-titting, dataspill og annen skjermaktivitet, bilkjøring osv. For mye stillesitting anses som en selvstendig risikofaktor for uhelse, og helsemyndighetene kommer nå med anbefaling om å redusere stillesitting for barn, ungdom, voksne og eldre. Regelmessig fysisk aktivitet for voksne to-tre ganger i uka veier ikke opp for risikoen det medfører å sitte ned store deler av dagen. Dette er viktig å gjøre kjent både for foreldre, ansatte i barnehager og skoler, helsepersonell, arbeidsgivere og i befolkningen for øvrig.

Resultat fra Ungdataundersøkelsen som ble gjennomført på u-trinnet våren 2016 sier noe om stillesittende aktivitetsvaner i ungdomsgenerasjonen. Se figur 32.

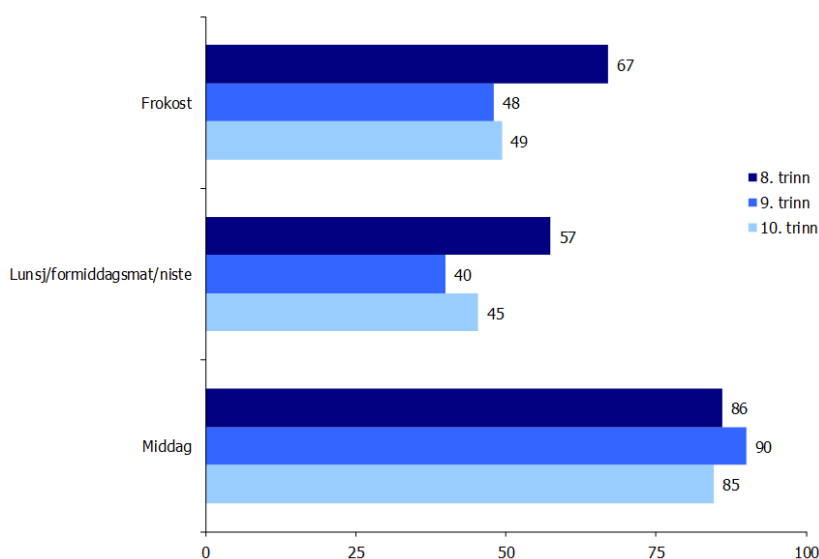
Figur 32: Bruker to timer eller mer på ulike medier en gjennomsnittsdag, fordelt på trinn. Kilde: Ungdata u-trinn Sør-Varanger 2016.

Resultater fra Ungdataundersøkelsen i ungdomsskolen 2016 bekrefter at ungdom bruker mye tid på stillesittende aktiviteter, og hovedsakelig ved datamaskinen. Rundt halvparten av guttene og en noe mindre andel av jentene tilbringer mer enn 3 timer daglig foran skjermen utenom skolen.

5.4.3. Kosthold

Kosthold har innvirkning på befolkningens helse og fremtidige helseutfordringer. Grupper med lav inntekt og utdanning spiser generelt mer usunn og energitett mat (fett og sukker) og mindre grønnsaker enn grupper med høy inntekt og utdanning.

Resultat fra Ungdataundersøkelsen som ble gjennomført på u-trinnet våren 2016 sier også noe om elevenes måltidsvaner. Som det fremgår av figur 33, er det en betydelig andel ungdomsskoleelever som ikke spiser frokost.

Figur 33: Andel elever som spiser ulike måltider hver dag, fordelt på trinn. Kilde: Ungdata u-trinn Kirkenes 2016

Resultater fra Ungdataundersøkelsen i ungdomsskolen 2016 bekrefter at en betydelig andel ungdom dropper frokosten.

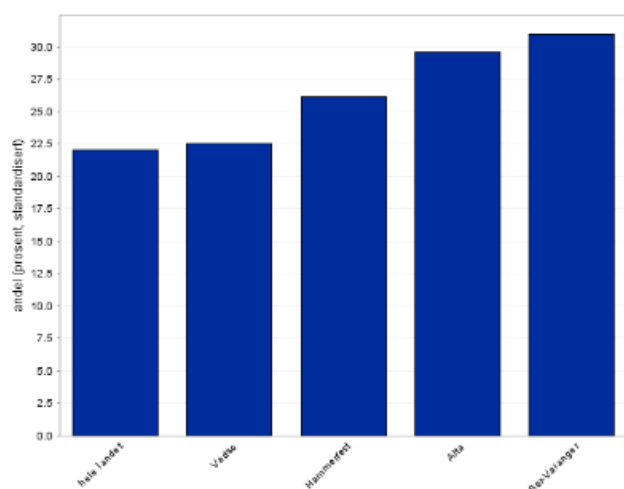
5.4.4. Overvekt og fedme

Overvekt og fedme i et folkehelseperspektiv henger sammen med manglende daglig fysisk aktivitet og uheldig kosthold. I følge Helsedirektoratet er fysisk hverdagsaktivitet kraftig redusert i Norge, og gir økt risiko for en rekke sykdommer. Overvekt og fedme gir økt risiko for type 2 diabetes, hjerte- og karsykdommer, høyt blodtrykk, slitasjegikt i knær og hofter og enkelte kreftsykdommer som tykktarmskreft. Overvekt og fedme kan også ha alvorlige psykiske helsekonsekvenser.

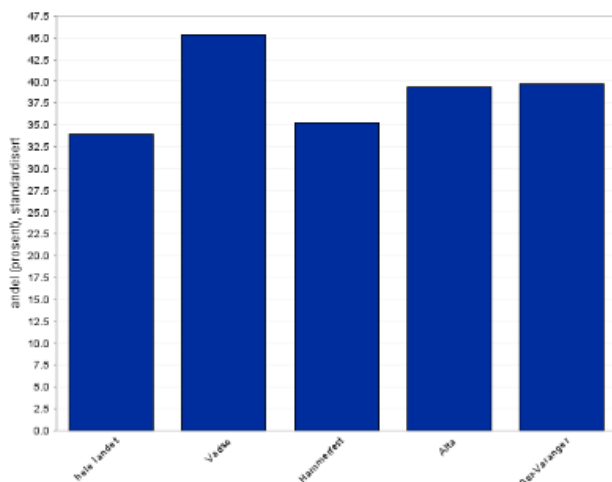

En av fem nordmenn har KMI (kroppsmasseindeks) > 30 (fedme). Erfaring viser at det er vanskelig å behandle overvekt og fedme, spesielt for barn, og må derfor forebygges i større grad. Utviklingen av overvekt og fedme er i tillegg sosialt skjevfordelt i befolkningen. Kommunen har som eier av barnehager og skoler en unik mulighet til å legge til rette for at barna tidlig får positive erfaringer med sunn mat og fysisk aktivitet. Helsestasjonen er en annen arena der kommunen kan påvirke gjennom sin kontakt med foreldre. I følge folkehelseprofilen 2015 for Sør-Varanger er overvekt inkludert fedme et betydelig større problem i Sør-Varanger sammenlignet med landet som helhet. Hele 36,7 % av menn ved sesjon har en KMI > 25. Landsgjennomsnittet er 24,1 %.

På samme måte viser figur 34 og 35 at Sør-Varanger kommer dårlig ut sammenlignet med utvalgte kommuner i KOSTRA gruppe 12 når det gjelder overvekt og fedme. Dette gjelder både andel av menn og andel av kvinner.

Figur 34: Overvekt og fedme (KMI > 25), menn ved sesjon 2011-2014, andel. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

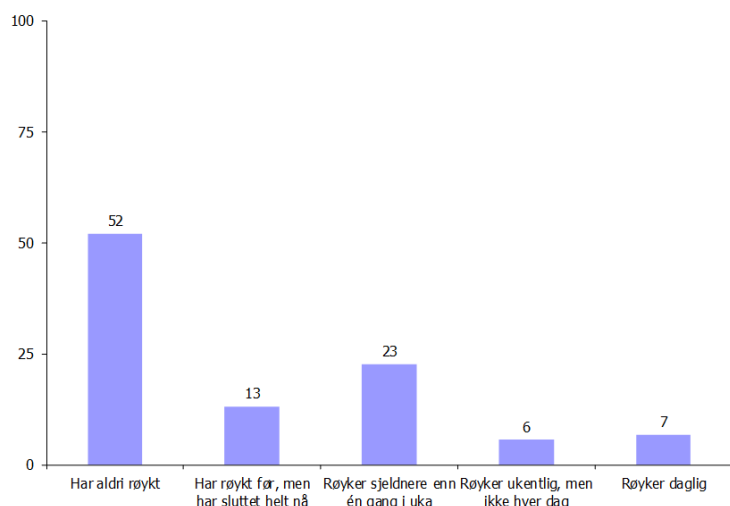
Figur 35: Overvekt og fedme, andel kvinner ved første svangerskapskontroll. 2012-2014. Kilde: kommunehelse statistikkbank

5.4.5. Tobakk

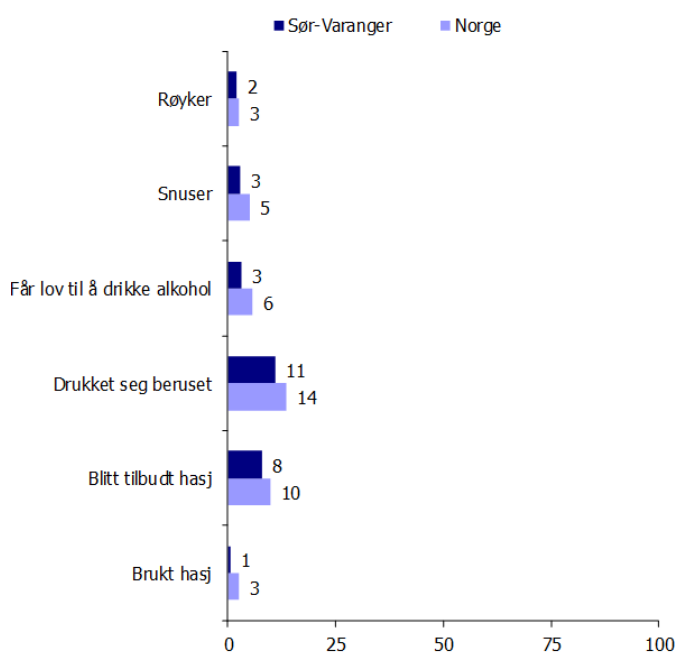
Rapporten «Tal om tobakk 1973 – 2012» (Helsedirektoratet) viser at 16 % av den voksne befolkningen i Norge røyker daglig. Mye tyder på at det først og fremst er redusert rekruttering som står for den store nedgangen i røyking de siste 10-15 årene.

Det er en klar sammenheng mellom daglig røyking og utdanningsnivå. Det er mest vanlig å røyke blant personer med kort utdanning, noe som bidrar til fremtidige helseforskjeller mellom utdanningsgruppene. Rapporten viser at bruk av snus har økt siste tiår, men nå er på nedgang. Daglig snusbruk er mest vanlig hos menn under 45 år, mens det blant kvinner er de yngste under 25 år som snuser daglig. Det er nå flere unge som snuser enn røyker, også her er statistikken på tur ned.

Resultater fra Ungdataundersøkelsen i ungdomsskolen i Sør-Varanger bekrefter at røyking er lite utbredt blant ungdom. Figur 36 viser at 7 % av elever ved Kirkenes videregående skole røyker daglig. Andelen unge som bruker snus regelmessig er betydelig høyere enn andelen som røyker.

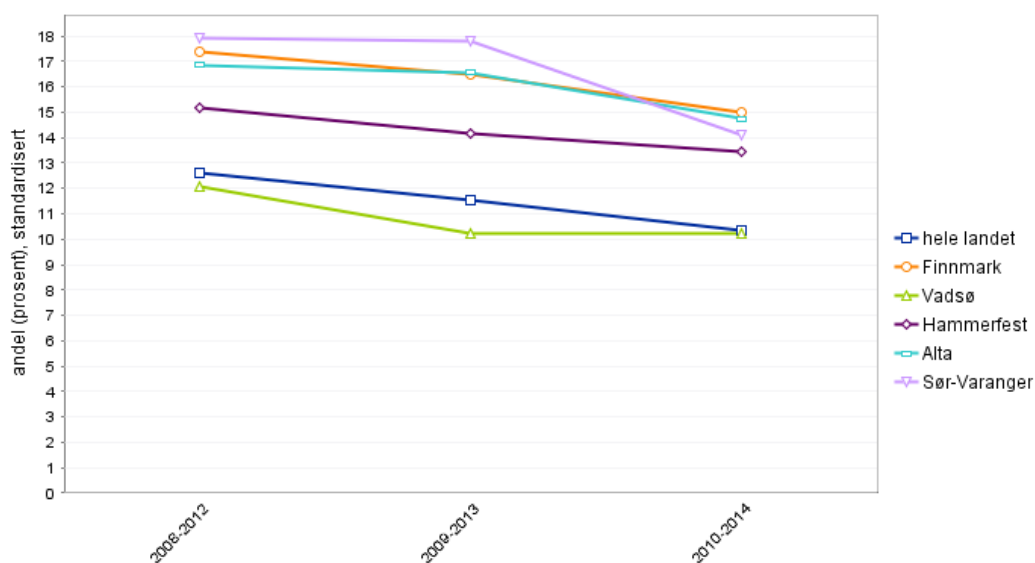
Figur 36: Røykevaner og snusbruk blant elever, videregående skole. Kilde Ungdata Kirkenes videregående skole, 2014

Figur 37: Røykevaner blant elever. Kilde: Ungdata u-trinn Kirkenes 2016

Sammenliknet med landsgjennomsnittet viser ungdataundersøkelsen i ungdomsskolen at ungdom i Sør-Varanger både røyker og har drukket seg beruset sjeldnere enn landsgjennomsnittet.

Figur 38 viser at Sør-Varanger har en høyere andel kvinner som røyker sammenlignet med landsgjennomsnittet men lavere enn Finnmark, vurdert etter andelen gravide som røyker ved første svangerskapskontroll.

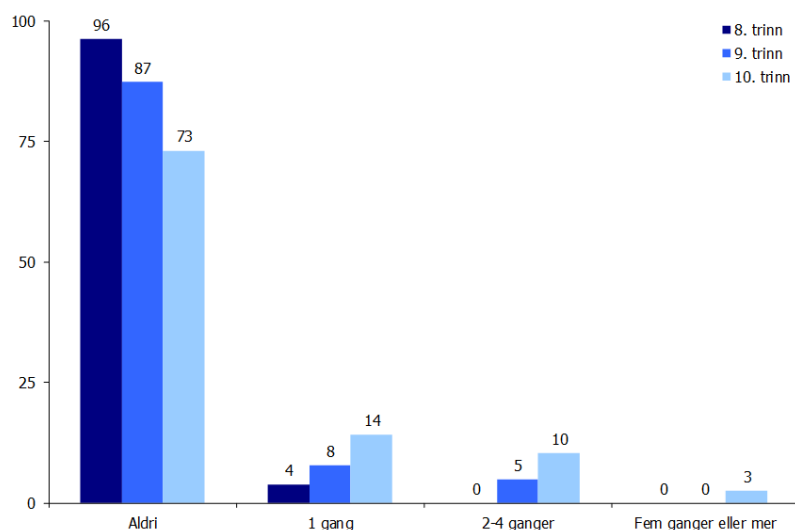
Figur 38: Andel kvinner som røyker ved første svangerskapskontroll. Kilde: Kommunehelsa statistikkbank

5.4.6. Alkohol og andre rusmidler

Alkohol- og rusmisbruk kan føre med seg mange problemer, for eksempel dårligere helse og vansker i forhold til familie, sosialt nettverk og arbeid. Rusproblemer er særlig knyttet til psykiske helseproblemer.

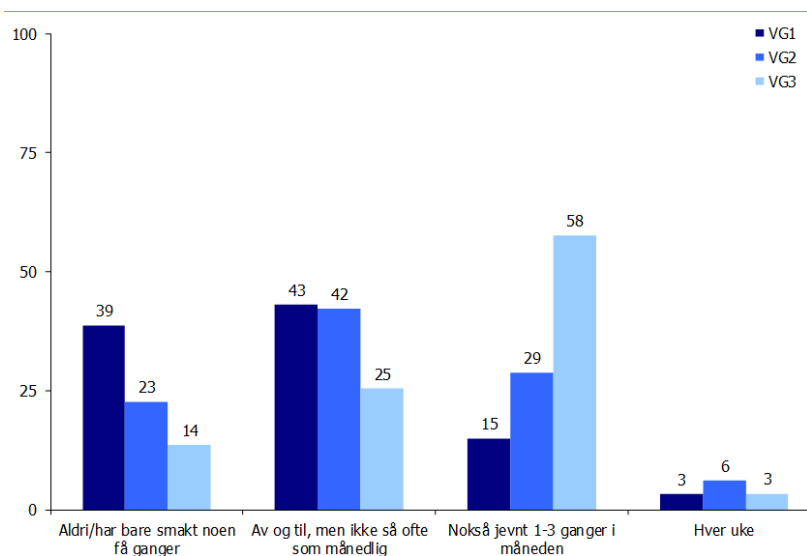
I Norge er alkoholforbruket høyere enn noen sinne. Selv om alkoholforbruket blant unge flater ut og muligens går ned, så er det en stor økning i løpet av 20 år. Det er den eldre garde som står for økningen og kvinner over 60 år har den største økningen. Menn og kvinner med høyest inntekt drikker mest alkohol. Forbruket av alkohol varierer fra landsdel til landsdel, og er høyest i Oslo og Akershus. (FHI).

Gjennomsnittlig debutalder for alkohol synes å være stabil i Norge med omkring 14,5 år for øl og 15 år for vin og brennevin (SIRUS). Vel 10 % av 15-åringene drikker alkohol minst en gang i uken, viser spørreundersøkelser i grunnskolen.

Figur 39: Andel elever som har drukket seg tydelig beruset siste 6 måneder, fordelt på klassetrinn. Kilde: Ungdata uttrinn Sør-Varanger 2016

Ungdataundersøkelsen på ungdomstrinnet i Sør-Varanger 2016 sier noe om alkoholvaner hos ungdom og figur 40 sier noe om alkoholvaner blant ungdom på videregående skole Kirkenes. Elevene ble spurt hvor ofte de drikker alkohol.

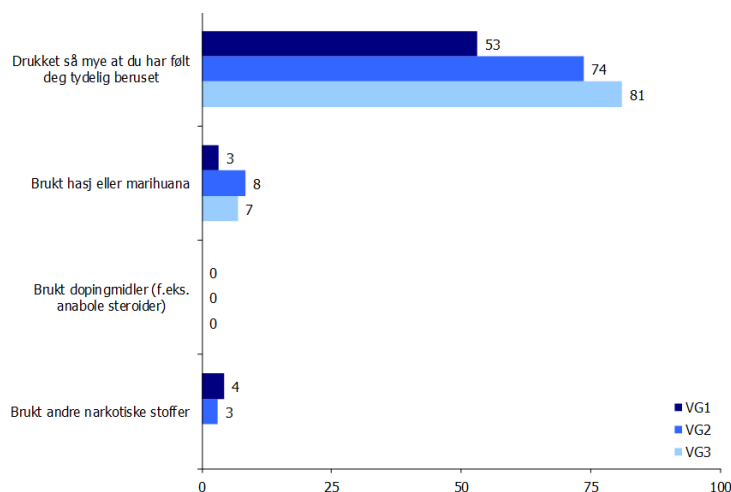
Figur 40: Alkoholmønster elever videregående skole i Kirkenes, andel. Kilde: Ungdata Kirkenes videregående skole, 2014

I følge Sør-Varanger kommune sin alkoholpolitiske retningslinjer 2016 -2020 etterspørres det færre og færre ambulerende skjenkebevillinger (lukkede selskaper) i Sør-Varanger, mens det er flere som søker om skjenkebevilling for en enkelt anledning. Det kan være åpne arrangement som eksempelvis kunstutstillinger, korkonsserter, pubkvelder og større

arrangement som festivaler og martnaer. Dette gir oss et bilde av en samfunnsutvikling der det blir stadig færre arenaer igjen uten alkoholserving.

All forskning viser at økt tilgang på alkohol gir økt omsetning. Dette har også vist seg i Sør-Varanger. Det ble en vesentlig økning på omsetning av øl da dagligvarebutikker fikk anledning til å selge øl i 2001.

Ungdataundersøkelsen som ble gjennomført ved Kirkenes videregående skole i 2014 sier noe om ungdom og rusmidler. Se figur 41.

Figur41: Andel elever som har brukt ulike rusmidler minst en gang siste 12 måneder. Kilde: Ungdata Kirkenes videregående skole, 2014

5.5. Miljøfaktorer

Kunnskap om miljøets betydning for helsen har utviklet seg mye, og stadig nye miljøfaktorer viser seg å kunne påvirke helsa i befolkningen, enten positiv eller negativt. Positive miljøfaktorer kan være stimulerende omgivelser med god tilgang på sosiale møteplasser, muligheter for kulturelle opplevelser, rekreasjon og opphold i friluft. Slike faktorer er helt sentrale og helsefremmende miljøgoder for dagens mennesker. Negative miljøfaktorer kan være dårlig uteluft, dårlig inneklime, uønsket støy, komponenter i vann, fremmedstoffer og sykdomsfremkallende mikroorganismer i mat, kjemikalier og stråling.

5.5.1. Sosiale miljøfaktorer

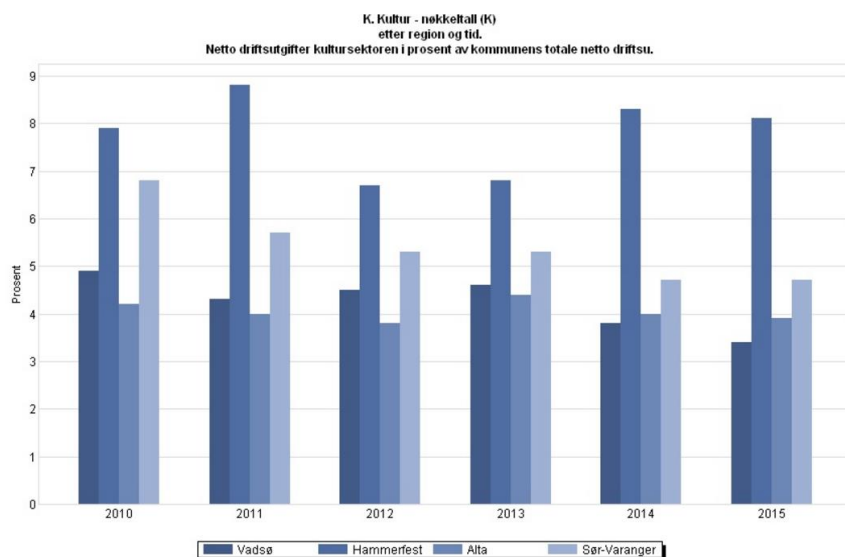
Begrepet sosiale miljøfaktorer omfatter blant annet sosiale levekår og sosial kapital, bomiljø, arbeidsmiljø, samt skole- og utdanningsmiljø. Sosial isolasjon, manglende sosial deltakelse og støtte, dårlig fungerende familieliv, overgrep og vold er risikofaktorer som synes å være av særlig betydning. På samme måte brukes begreper som tillit, sosiale nettverk og inkludering, fellesskap, mestring, glede og lykke for å beskrive positive opplevelser og mellommenneskelige prosesser. God tilgang til møteplasser, et godt kulturtilbud og mulighet for deltakelse og fritidsaktiviteter vil være positive påvirkningsfaktorer for befolkningens helse.

Kulturtilbud

På den kulturelle arenaen vil også innvandrere kunne finne sosiale møteplasser, læringsaktiviteter og mulighet for kulturell utfoldelse som kan bygge bro mellom forskjellige kulturer. Kultur er et universelt språk som kan bidra sterkt til integrering gjennom deltakelse i aktiviteter men også fordi kultur gir de som kommer utenfra mulighet til å innta lederroller i det sosiale livet gjennom å presentere sin egen kultur og sitt eget kulturliv. Biblioteket fungerer i dag som en møteplass og arena for integrering for folk fra mange forskjellige kulturer.

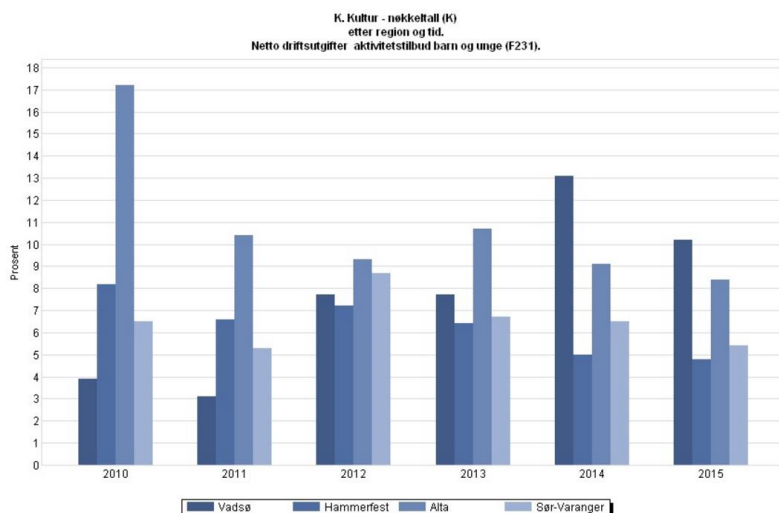
Figuren under viser at Sør-Varanger kommune sine netto driftsutgifter på kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter fra 2010-2015 har gått ned, her sammenlignet med noen utvalgte kommuner i KOSTRA gruppe 12.

På landsbasis har netto driftsutgifter til kultur i kommunene vært 3,8 prosent siste året.

Figur42: Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter. Kilde SSB.

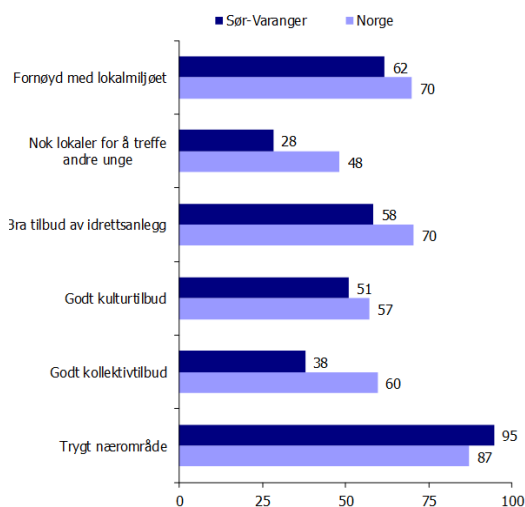
Figur 43 viser at kommunens utgifter på aktivitetstilbud for barn og unge har gått ned siste 5 år. Samtidig vet vi at denne statistikken ikke gir et fullstendig bilde på barns mulighet til å delta i ulike aktiviteter. Her er det stor variasjon mellom en del utvalgte kommuner i KOSTRA gruppe 12.

Figur 43: Netto driftsutgifter aktivitetstilbud barn og unge. Kilde SSB.

Sosiale møteplasser

Vi trenger å møtes og vi trenger steder å møtes. Ungdata undersøkelsen for ungdomsskolen 2016 rapporterer at kun 62 % mot av Sør-Varanger ungdommen, landsgjennomsnittet på 70%, er fornøyd med sitt lokalmiljø. Svarene i ungdataundersøkelsen peker på at noen av årsakene ligger i mangel på møteplasser og fritidsaktiviteter.

Figur 44: Lokale møteplasser og fritidsmiljø. Kilde: Ungdata Kirkenes ungdomsskole 2016

Barnehager, skoler, kulturarenaer og arbeidsplasser er viktige møteplasser. Frivillige organisasjoner har spilt en sentral rolle når det gjelder møteplasser i norsk kultur- og samfunnsliv gjennom generasjoner. Videre er offentlige institusjoner og virksomheter som bibliotek, museer, kulturskoler, kulturhus, kino, butikker/kjøpesenter og kulturdager/markedsdager viktige møteplasser.

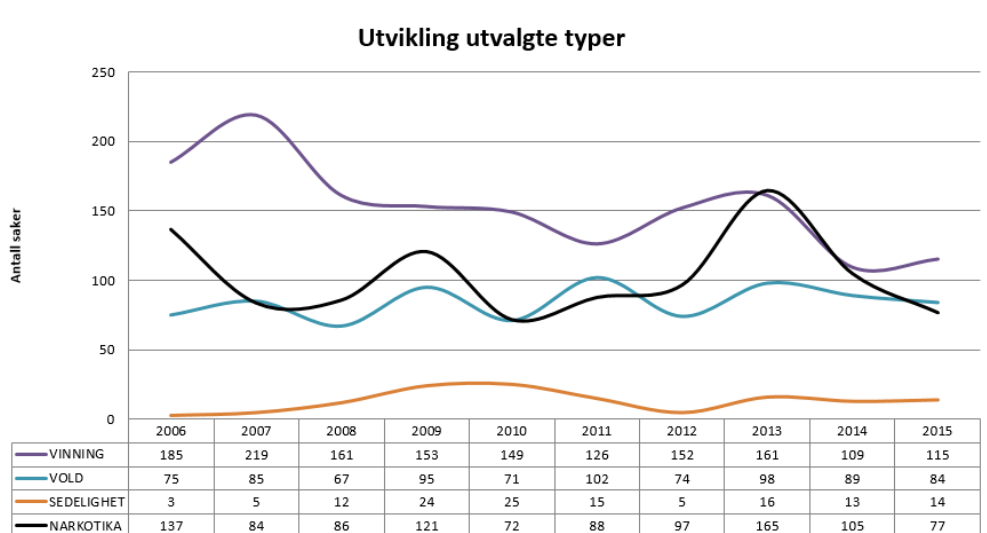

Sør-Varanger kommune har et utstrakt samarbeid med lokale lag og foreninger og dugnadsånden står sterkt i Sør-Varanger samfunnet.

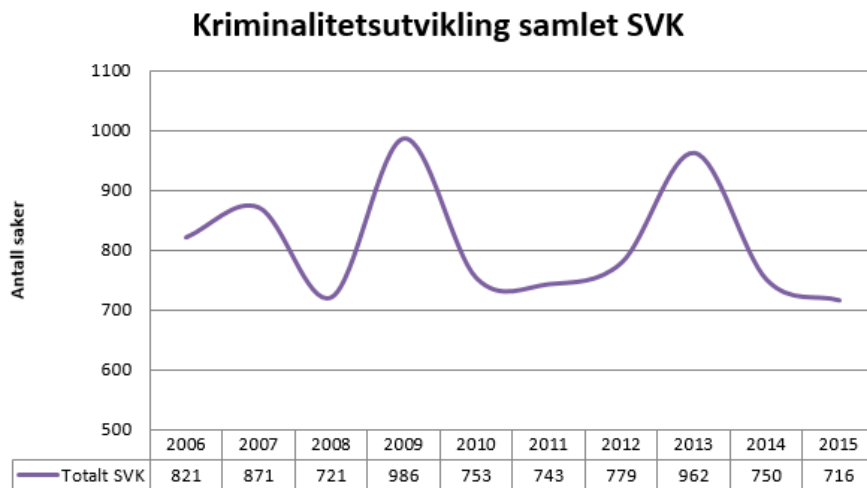
Vold og kriminalitet

Vold og kriminalitet truer vår trygghet, og dermed livskvaliteten til enkeltmennesker. Vold og kriminalitet kan føre til skader, utrygghet og frykt for å ferdes ute. Dette er også et samfunnsproblem som medfører utgifter til blant annet behandling og sykefravær.

Statistikk fra Kirkenes politistasjon viser utviklingen av forbrytelser over en 10-årsperiode. Figur 45 og 46 viser utviklingen i type saker og den totale utvikling. Sør-Varanger politidistrikt har de siste årene hatt et stort fokus på forebygging og nulltoleransearbeid i forhold til vold generelt og vold i nære relasjoner.

Figur 45: Kriminalitetsutvikling i Sør-Varanger kommune 2006-2015

Figur 46: Kriminalitetsutvikling samlet Sør-Varanger kommune 2006-2015

I 2016 vedtok Sør-Varanger kommune nye alkoholpolitiske retningslinjer der delmål er å begrense tilgjengeligheten av alkohol for barn og unge, samt bevare alkoholfrie arenaer i kommunen for befolkningen forøvrig.

Ungdataundersøkelsen i 2016 viser generelt at dagens ungdom er mindre involverte i ulike typer problematferd, og dette gjelder også i Sør-Varanger. Nedgangen i omfanget av problematferd gjelder både mindre alvorlige og mer alvorlige typer av problematferd. Dette kan være resultatet av endringer i fritidsmønstre. De unge tilbringer mer tid hjemme sammen med familien og på sosiale medier eller tv.

5.5.2. Friluftsliv og naturkontakt

Tilgang til natur og friluftsliv er en viktig helsefremmende faktor, og kommunen innehar en viktig rolle som planmyndighet og tilrettelegger. Sør-Varanger kommune har et godt etablert og utstrakt samarbeid med lokale lag og foreninger når det gjelder etablering og merking av turløyper og stier. Kommunen har nærhet til turløyper og stier i flere av boligområdene. Lokale lag og foreninger bidrar i stor grad til dette arbeidet.

De siste to årene har kommunen jobbet aktivt med etablering av «konseptet Perletur» der man i samarbeide med lag og foreninger har etablert turmål med premiering for antall turer til de etablerte turmål. Perleturaktivitetene har ført til en betydelig økning av nærområdeturer i befolkningsgruppen både hos barn, kvinner og menn og ikke minst også hos den viktigste målgruppen som er de som tidligere ikke var aktiv. Det er holdepunkter for å tro at den markant største økningen i forhold til fysisk aktivitet finnes hos voksne kvinne. Sør Varanger kommune er nå i gang med et stort arbeid som omhandler kartlegging og verdisetting av kommunens friluftsområder. Inn i dette arbeider vil både skoler, barnehager og lokale friluftsansjoner bidra og være samarbeidspartnere. Arbeidet vil blant annet legge grunnlaget for kommunens nye snøskuterløyper.

4.5.3. Luftkvalitet og svevestøv

Kvaliteten på luften vi ånder inn, har betydning for helsa vår. Sør-Varanger kommune har i forbindelse med gruvedriften til Sydvaranger Gruve, i perioder hatt høyere nivå av svevestøv og dermed en dårligere luftkvalitet enn ønskelig. Det har vært satt inn tiltak på flere områder for å begrense mengden svevestøv, men kommunen har årlig de siste 5-6 år mottatt en del klager på området. Konsentrasjonen på luftforurensningen har imidlertid ikke vært av en slik mengde og varighet at man har ansett det som helsefarlig. Problemet med svevestøv har vært plagsomt i de perioder steintransport fra gruve til utskipning har foregått, gjennomsnittlig to til fem måneder per år.

Svevestøv har imidlertid ikke vært noe problem siden november 2015 da Sydvaranger Gruve la ned sin produksjon. Hva fremtiden vil bringe i forhold til at A/S Sydvaranger igjen startet opp sin produksjon i september 2016, er vanskelig å si da produksjonen framover vil foregå i langt mindre skala og et noe annet konsept.

Den geografiske nærheten til Russland, fører til at kommunen i perioder opplever svovelforurensning som overskrider norske grenseverdier. Sterkest rammet av denne forurensningen, og når vinden blåser østlig, er områdene Pasvikdalen og Jarfjordfjellet.

5.5.4. Støy og støv

Det er store individuelle forskjeller i følsomhet overfor støy, og effektene av støy vil være avhengig av en rekke andre faktorer enn selve støyen. Støy er uønsket lyd. Omlag en fjerdedel av befolkningen er mer eller mindre plaget av støy. I de fleste miljøundersøkelser som omfatter lokale forhold er støy et av de viktigste problemene. De dominerende støykilder er samferdsel, tekniske installasjoner i/utenfor bygninger og industri- og næringsvirksomhet.

Det finnes lite lokal statistikk om støyplager i Sør-Varanger kommune. Kommunen mottar sporadiske klager fra innbyggere som føler seg plaget av ulike typer støy. Henvendelsene gjelder oftest enkelthendelser eller enkeltvirksomheter innenfor industri, transport, og trafikk fra E6 og veinettet ellers. Kommunen har ikke egne støysonekart.

Sør-Varanger kommune har gjort en kartlegging av havneområdet og funnet til tider støv og støyplager på grunn av steinomlasting. Samtidig har vegvesenet gjort en kartlegging av E-6 Kirkenes uten nevneverdige funn foruten Solheimsvegen. I dette området har kommunen mottatt en del klager fra beboere på både støv og støy spesielt i perioder der det foregår steintransport fra Sydvaranger As.

5.5.5. Andre miljøfaktorer

Faktorer i det fysiske, biologiske og kjemiske miljøet kan gi helsemessige konsekvenser. Eksempler på slike faktorer kan være trafikkforhold, forekomst av smittsomme sykdommer, inneklima i offentlige bygg, drikkevannskvalitet og radonforekomst.

Trafikkforhold

Undersøkelser viser at det samlede fysiske aktivitetsnivået i befolkningen er redusert. En av hovedårsakene til redusert daglig fysisk aktivitet er at bilen har overtatt som transportmiddel

over korte avstander der det tidligere var vanlig å sykle eller gå. Trafikksikre gang- og sykkelveger skal stimulere til daglig fysisk aktivitet ved at det er trygt å gå og sykle til skole, jobb, butikk og fritidsaktiviteter. I et folkehelseperspektiv er aktiv transport et tiltak som kan nå de fleste. Kommunen har i dag sammenhengende gang og sykkelvegnett til alle de sentrale og omkringliggende tettsteder i nærheten til Kirkenes sentrum. For distriktene rundt mangler fortsatt gang og sykkelveinett flere steder, men siste år er det imidlertid gjort et stort arbeide også mot noen av distriktene. Nye boligfelt planlegges nå med gang og sykkelveinett langs alle samleveier.

Trafikksikkerhetsutvalget i kommunen har konkludert med trafikkutsatt skolevei og parkering, trafikk med på- og avstigning, inn- og utkjøring til Kirkenes barne og ungdomsskole som spesielt trafikkfarlig. Dette har vært forsøkt løst med god skilting, henstilling til foreldre om at ungene bør gå til og fra skolen, samt nedsatt kjørehastighet. Som helhet vil man nok peke på trafikksikkerheten til og fra skoleområder som den største trafikale utfordring for kommunen.

Drikkevannskvalitet

Sør-Varanger kommune har 10 kommunale godkjente vannverk; Sandnes, Elvenes, Tårnet, Bugøynes, Neiden, Bugøyfjord, Jakobsnes, Skogfoss, Melkefoss og Svanvik, hvorav hovedvannverket på Sandnes leverer vann til rundt 80% av innbyggerne.

Radonforekomst

Radon er en usynlig, luktfri gass som finnes naturlig i alle typer bergarter og løs masser. Gassen er lettere enn luft og kan derfor sive inn i bygninger. Eksponering av for høye konsentrasjoner av radon over tid kan forårsake lungekreft. Det er foretatt flere radonmålinger i Sør-Varanger kommune, men kommunen er generelt ikke noe fareområde for radon på grunn av lite radioaktiv berggrunn. Det kan imidlertid også i Sør-Varanger forekomme lokale variasjoner.

5.6. Helsetilstand

Indikatorer som levealder, selvopplevd helse, dødelighet, samt forekomsten av forebyggbare sykdommer som hjerte- og karsykdommer, kols, diabetes og en del kreftsykdommer forteller noe om helsetilstand, befolkningens tidligere levevaner og at forebyggingspotensiale er betydelig. Det sier også noe om at faktorer som påvirker befolkningens helsetilstand er skjevfordelt. Både levealder og andre indikatorer på helsetilstand samvarierer betydelig med sosioøkonomisk status i befolkningen, og dette er synliggjort med statistikk fra Norgeshelsestatistikkbank. Indikatorer på helsetilstand varierer også mellom kvinner og menn.

Legemiddelstatistikken kan indirekte si noe om forekomsten av sykdommer, men det understrekes at data fra reseptregisteret må tolkes varsomt. Forskrivningspraksis kan variere mellom kommuner, og et legemiddel brukes ofte mot flere ulike sykdommer.

5.6.1. Forventet levealder

Levealder samvarierer med sosioøkonomisk status. Forventa levealder er lavest for de med grunnskoleutdanning og høyest for de med høyskole/universitetsutdanning.

Som figuren under viser, så ligger forventet levealder for begge kjønn i Sør-Varanger omtrent på landsgjennomsnittet og samme nivå som sammenlignbare kommuner i Finnmark. Kvinner i Sør-Varanger har 5,4 år lenger forventet levealder (82,2 år) enn menn. Det er fortsatt forventet at levealder vil øke.

År		1998-2012	1999-2013	2000-2014
Geografi	Kjønn			
hele landet	menn	77,6	77,9	78,2
	kvinner	82,4	82,6	82,8
Finnmark	menn	75,1	75,5	75,9
	kvinner	81,3	81,5	81,7
Vadso	menn	76,2	76,2	76,5
	kvinner	81,6	81,8	82,0
Hammerfest	menn	75,8	76,2	76,5
	kvinner	81,8	82,0	82,1
Alta	menn	77,2	77,6	78,1
	kvinner	82,5	82,7	82,7
Sør-Varanger	menn	76,1	76,3	76,6
	kvinner	81,5	81,9	82,2

Figur 47: Forventet levealder. Kilde Kommunehelse statistikkbank.

5.6.2. Psykisk helse

Folkehelse handler i stor grad om psykisk og sosialt velvære i en befolkning. Det finnes ikke en entydig definisjon av hva det innebærer å ha god psykisk helse, men det er vanlig å skille mellom psykiske vansker og psykiske lidelser. Psykiske vansker kan beskrives som symptomer som i betydelig grad går ut over trivsel, læring, daglige gjøremål og samvær med andre. Man anslår at 15 – 20 % av barn og unge i Norge har psykiske vansker.

Psykiske lidelser kjennetegnes ved at symptombelastningen er så stor at det kvalifiserer til diagnoser som for eksempel angst, depresjon, anoreksi, atferdsvansker eller ADHD. De aller fleste som utvikler psykiske lidelser, vokser opp i vanlige familier. Det er imidlertid noen forhold som gjør at risikoen for en negativ utvikling øker, for eksempel dersom foreldrene selv sliter med psykiske lidelser, dersom forholdet mellom foreldrene er konfliktfylt eller dersom familien har mange belastninger og lite sosial støtte.

Om psykiske problemer øker blant unge, gir forskningen ingen entydige svar på. Det er likevel flere studier som tyder på en økning i depressive symptomer blant jenter. Flere undersøkelser viser en klar sammenheng mellom mobbing og dårlig psykisk helse. Det har dessuten vært en klar økning i angst- og depresjonslidelser som begrunnelse for uføretrygd blant unge. Psykisk helse utgjør den største årsaken til sykemeldinger på landsbasis.

Sosial støtte og sosial deltagelse kan ha en positiv effekt på psykisk helse og har sammenheng med opplevelse av glede, vitalitet og livskvalitet. Det motsatte av god sosial støtte er

ensomhet. Ensomhet kan påvirke helsa negativt på ulike måter og gir økt risiko for psykiske helseproblemer (FHI). Mange i samfunnet vårt er ensomme, og ensomhet rammer i større grad yngre og eldre mennesker enn andre.

Figuren under viser at Sør-Varanger har et lavt antall personer i den totale aldersgruppen 0-74 med psykiatrisk diagnose, da målt i forbindelse med konsultasjon hos primærlege eller legevakt. Dette sammenliknet med landet for øvrig, Finnmark som helhet, og noen utvalgte kommuner i KOSTRA gruppe 12. Det har vært en økning fra tidsperioden 2012 til 2014.

År			2010-2012	2011-2013	2012-2014
Geografi	Alder	Sykdomsgruppe			
hele landet	0-74 år	Psykiske lidelser (P70-99)	70,2	70,9	71,7
	15-29 år	Psykiske lidelser (P70-99)	76,7	79,2	81,8
Finnmark	0-74 år	Psykiske lidelser (P70-99)	66,4	67,8	68,8
	15-29 år	Psykiske lidelser (P70-99)	81,3	85,5	87,8
Vadsø	0-74 år	Psykiske lidelser (P70-99)	57,5	57,5	58,6
	15-29 år	Psykiske lidelser (P70-99)	69,1	71,6	74,8
Hammerfest	0-74 år	Psykiske lidelser (P70-99)	66,9	69,5	71,0
	15-29 år	Psykiske lidelser (P70-99)	100,5	103,6	104,5
Alta	0-74 år	Psykiske lidelser (P70-99)	81,6	81,9	81,9
	15-29 år	Psykiske lidelser (P70-99)	96,5	102,3	102,3
Sør-Varanger	0-74 år	Psykiske lidelser (P70-99)	49,7	51,1	51,9
	15-29 år	Psykiske lidelser (P70-99)	58,0	60,1	61,5

Figur 48: Brukere av primærhelsetjenesten grunnet psykiske lidelser, kjønn samlet, per 1000. Kilde Kommunehelse statistikkbank.

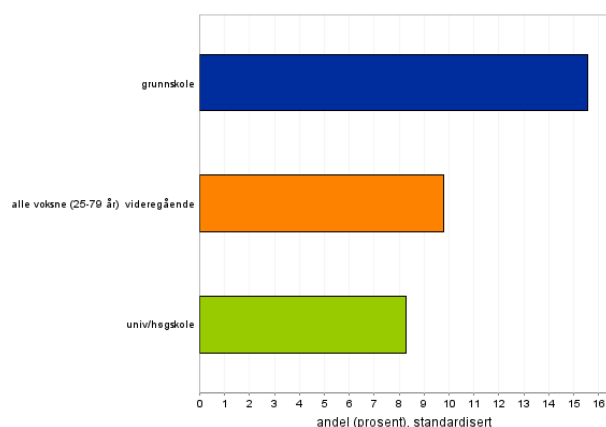
Derimot ser vi at Sør-Varanger kommune scorer høyt med tanke på psykiske symptomer (lettere psykiske problemstillinger) blant unge. Dette sammenliknet med landet som helhet, sammenliknbare kommuner og med Finnmark som helhet.

År			2010-2012	2011-2013	2012-2014
Geografi	Alder	Sykdomsgruppe			
hele landet	0-74 år	Psykiske symptomer (P01-29)	86,0	88,6	91,9
	15-29 år	Psykiske symptomer (P01-29)	78,8	81,1	84,2
Finnmark	0-74 år	Psykiske symptomer (P01-29)	91,2	94,4	99,7
	15-29 år	Psykiske symptomer (P01-29)	95,6	98,5	101,5
Vadsø	0-74 år	Psykiske symptomer (P01-29)	94,8	105,4	108,4
	15-29 år	Psykiske symptomer (P01-29)	83,4	94,7	99,9
Hammerfest	0-74 år	Psykiske symptomer (P01-29)	97,6	103,7	111,2
	15-29 år	Psykiske symptomer (P01-29)	119,4	123,6	119,3
Alta	0-74 år	Psykiske symptomer (P01-29)	80,7	83,4	93,6
	15-29 år	Psykiske symptomer (P01-29)	82,3	85,8	95,9
Sør-Varanger	0-74 år	Psykiske symptomer (P01-29)	91,1	92,8	96,1
	15-29 år	Psykiske symptomer (P01-29)	102,8	102,7	103,7

Figur 49: Brukere av primærhelsetjenesten grunnet lettere psykiske symptomer, kjønn samlet, per 1000. Kilde: Kommunehelsetatistikkbank.

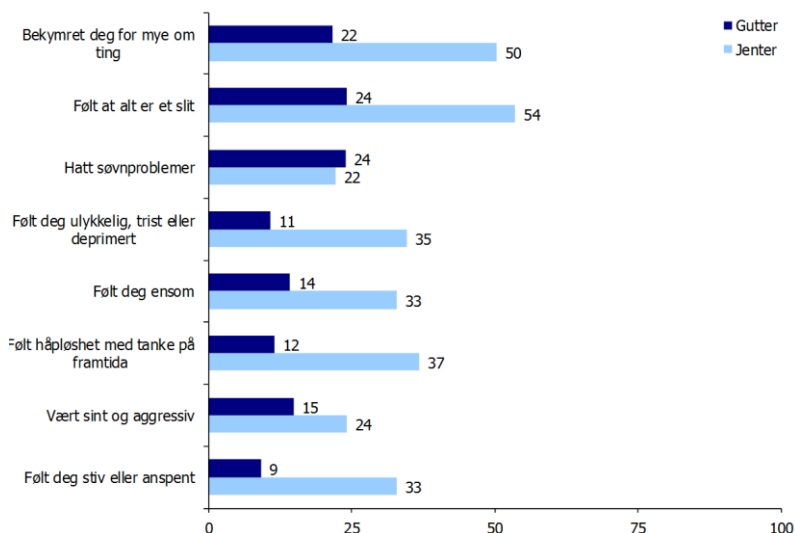
Figur 49 viser at statistikken ser langt annerledes ut ved kartlegging av psykiske symptomer, som karakteriseres som ikke-diagnostiserte lettere psykiske plager. Her kommer ungdom i Sør-Varanger dårligere ut enn landet for øvrig, Finnmark som helhet og sammenlignbare kommuner i Finnmark, bortsett fra Hammerfest.

Figur 50 viser andelen voksne i Norge med betydelige symptomer på psykiske plager etter utdanningsnivå. Figuren bekrefter betydelige sosiale helseforskjeller i befolkningen.

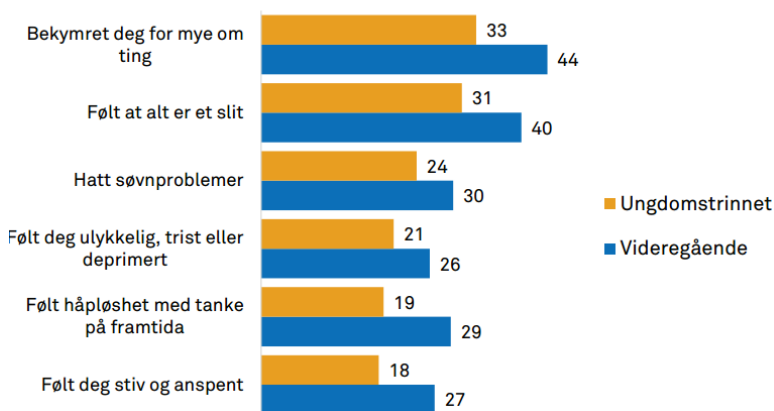

Figur 50: Andel voksne 25-79 år med psykiske plager og symptomer etter utdanningsnivå, kjønn samlet. Kilde: Norgeshelsetatistikkbank

Til tross for at det forventes lite sykkelighet blant ungdommer og at en høy andel ungdom trives på skolen, så viser resultater fra Ungdataundersøkelsen at en ganske stor del av ungdommene rapporterer om ulike psykiske helseplager. Ungdataresultater fra ungdomstrinnet i Sør-Varanger i 2016, viser at en større andel unge sliter psykisk. Jenter sliter mest. Se figuren under.

Figur 51: Depressivt stemningsleie, fordelt på kjønn. Andel som har vært ganske eller veldig mye plaget av ulike situasjoner sist uke. Kilde Ungdataresultater ungdomsskolen 2016

Figur 52: Depressive symptomer, landsbasis, ungdomsskolen og videregående skole. Kilde Ungdataresultater ungdomsskolen 2016

Både kommunen, frivillig sektor og privat sektor har arenaer som fremmer sosial deltagelse og bidrar til å forebygge ensomhet. Også skolehelsetjenesten på ungdomsskolen og på videregående skole rapporterer om økende psykiske symptomer hos ungdom, spesielt hos jenter. Åpen dør på skolene er ett av tiltakene, samt helsestasjon for ungdom på kveldstid en

dag i uken. Også kommunens frisklivssentral har fokus på fysisk aktivitet og psykisk helse i sine livsstilsendringkurs for voksne.

5.6.3. Diabetes type 2

Forekomst av diabetes type 2 har hatt en betydelig økning siste tiår. Mange undersøkelser viser at minst halvparten av nye tilfeller diabetes type 2 kan unngås ved at personer med påvist høy risiko driver regelmessig fysisk aktivitet, har et sunt kosthold og reduserer eventuell overvekt.

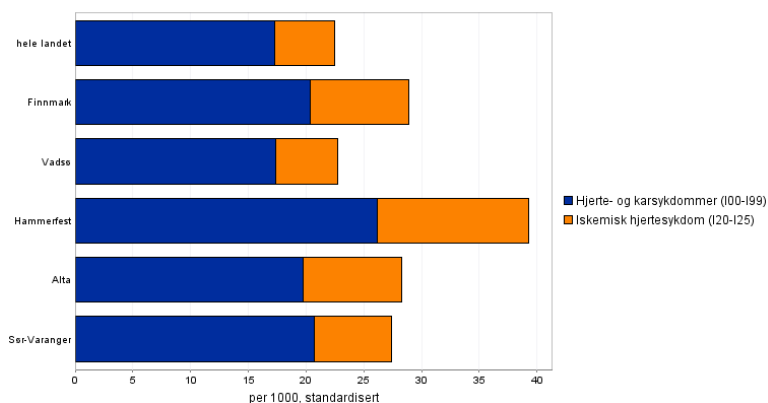
Figur 53 viser at utbredelsen av behandlet type 2-diabetes i Sør-Varanger. Kommunen ligger noe over i antall brukere og sammenliknet med landsnivået og sammenliknbare KOSTRA kommuner.

År			2009-2011	2010-2012	2011-2013	2012-2014*	2013-2015
Geografi	Legemiddelgruppe	Alder					
hele landet	Insulin og analoger (A10A)	45-74 år	17,4	17,6	17,8	18,0	18,3
Finnmark	Insulin og analoger (A10A)	45-74 år	21,0	21,2	21,1	21,1	21,1
Vadso	Insulin og analoger (A10A)	45-74 år	14,7	15,7	16,2	16,0	16,5
Hammerfest	Insulin og analoger (A10A)	45-74 år	20,1	20,2	20,3	20,3	20,2
Alta	Insulin og analoger (A10A)	45-74 år	22,8	22,7	22,4	21,8	21,7
Sør-Varanger	Insulin og analoger (A10A)	45-74 år	20,0	19,7	20,7	21,5	22,4

Figur 53: Antall brukere av legemidler til behandling av type 2-diabetes, 45-74 år, kjønn samlet, per 1000, 2009-2015. Kilde: Kommunehelsa statistikkbank

5.6.4. Hjerte-karsykdom

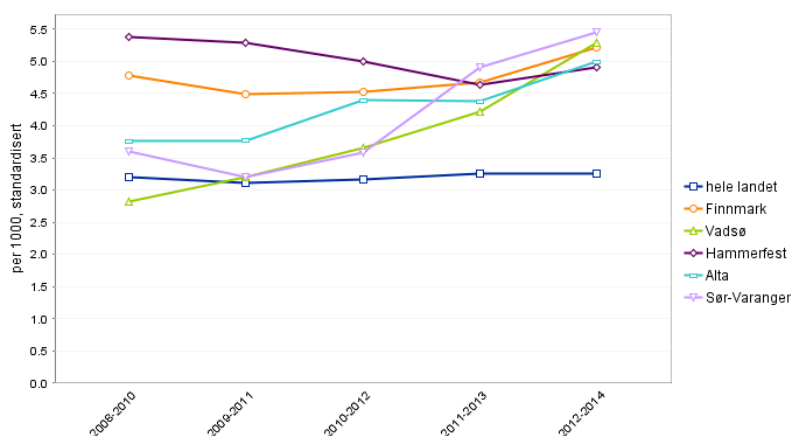
Hjerte- og karsykdom i en befolkning kan si noe om bakenforliggende faktorer, for eksempel levevaner. Vi vet at levevaner er sosialt skjevfordelt og skjevfordelt mellom kjønn. Dette kommer til syne også på hjertekar-statistikken. Hjerte/kar - dødelighet samvarierer med utdanningsnivå. Jo høyere utdanningsnivå i en befolkning, jo lavere er dødeligheten. Figur 58 viser at innleggelser i sykehus på grunn av hjerte- og karsykdom i Sør-Varanger kommune ligger langt over landsgjennomsnittet og ganske likt med Finnmark fylke, men antall diagnostiserte tilfeller i primærhelsetjenesten ligger lavere enn landet og også lavere enn fylket. Men sammenliknet med landet og Finnmark er det flere legemiddelbrukere (0-74 år) og brukere av primærhelsetjenesten i Sør-Varanger.

Figur54: Antall pasienter innlagt (dag- og døgnopphold) i somatiske sykehus per 1000 innbyggere per år, 2012-2014. Kilde: KommuneHelse statistikkbank

5.6.5. KOLS/lungesykdom

KOLS (kronisk obstruktiv lungesykdom) skyldes hovedsakelig røyking (80–95 %), men sykdommen rammer også ikke-røykere. Høy alder, arv, lav sosioøkonomisk tilhørighet, yrkesmessig eksponering fra industriell luftforurensning og bymiljø øker risikoen for å utvikle sykdommen. Til tross for at risikoen for å utvikle KOLS er uavhengig av kjønn, er likevel den negative effekten av røyking større hos kvinner. Utbredelsen av KOLS og astma hos voksne i Sør-Varanger skiller seg vesentlig fra landsgjennomsnittet basert på innleggelse på sykehus eller bruk av legemidler. Dette kan ses i sammenheng med høyere andel av kvinner som røyker. Derimot når det gjelder dødelighet av KOLS kommer Sør-Varanger bedre ut med 14,2 prosent mot fylket som helhet på 16,1 prosent. Landet som helhet ligger på 11,4 prosent.

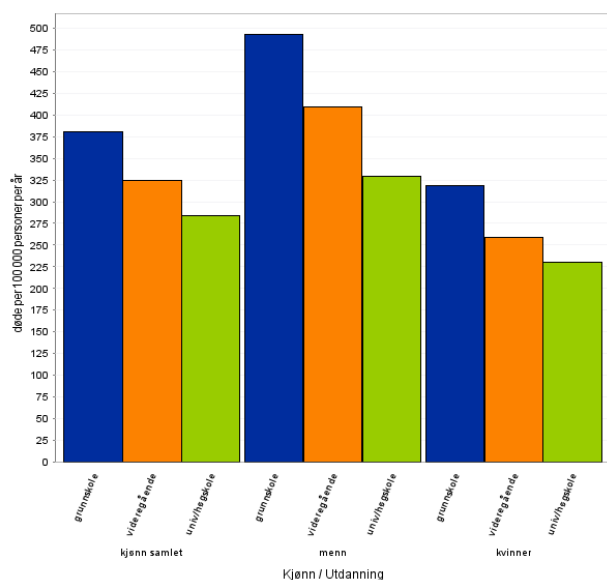

Figur55: KOLS, spesialisthelsetjenesten – KOLS (J45+), per 100 000, standardisert Kilde: KommuneHelse statistikkbank

5.6.6 Kreft

På landsbasis ser man at kreftdødeligheten har endret seg lite fra 1950 til i dag. Kreftforekomsten har derimot økt. Kreft er ikke én enkelt sykdom, men en fellesbetegnelse for en rekke sykdommer som kan ha forskjellige risikofaktorer og ulik sykdomsutvikling. Det tar ofte lang tid fra eksponering til man utvikler kreft, og mange faktorer kan derfor medvirke til at sykdommen oppstår. Kosthold, fysisk aktivitet, røyke- og alkoholvaner er faktorer som har betydning for kreftforekomsten i en befolkning. Det anslås at ett av tre krefttilfeller henger sammen med levevaner. Gode levevaner i befolkningen har derfor et stort potensiale til å redusere volum av risiko for å utvikle kreft.

Det er dessuten større sosioøkonomiske forskjeller i kreftdødelighet i dag enn for 40 år siden, særlig gjelder det lungekreft. Man ser også at kreftdødeligheten blant menn er høyere enn blant kvinner. Figur 56 viser kreftdødelighet etter utdanningsnivå og kjønn på nasjonalt nivå. Det er større kreftforekomst blant menn enn kvinner. Samtidig samvarierer kreftforekomst i befolkningen med utdanningsnivå.

Figur 56: Kreft - dødelighet etter utdanning – alle voksne (25+ år), døde per 100 000 personer per år, 2001-05. Kilde: KommuneHelse statistikkbank

År			2001-2010	2002-2011	2003-2012	2004-2013	2005-2014
hele landet	Kreft (C00-C97)	kjønn samlet	115,0	114,1	113,1	112,4	111,6
		menn	121,8	121,0	119,7	118,8	117,9
		kvinner	108,1	107,1	106,3	105,8	105,2
Finnmark	Kreft (C00-C97)	kjønn samlet	118,5	118,3	116,4	115,4	114,8
		menn	130,5	132,8	129,4	129,0	125,6
		kvinner	105,6	102,6	102,3	100,5	103,2
Sør-Varanger	Kreft (C00-C97)	kjønn samlet	105,6	103,1	101,5	93,1	96,7
		menn	117,0	116,7	118,3	115,4	125,0
		kvinner	93,5	88,5	83,5	69,0	66,1

Figur 57: Dødelighet kreft (0-74 år) 2002-2011, per 100 000, standardisert. Kilde Kommunehelse statistikkbank

Når det gjelder dødelighet av kreft i Sør-Varanger, så ligger kommunen noe lavere enn landsgjennomsnittet og Finnmark forøvrig. Figur 57 viser antall personer per 100 000 som dør av kreft før 75 års alder (totalt alle krefttyper).

Sør-Varanger har et lavere antall nye tilfeller enn landsgjennomsnittet og Finnmark når det gjelder antall nye krefttilfeller for menn (alle krefttyper). Unntaket er lungekreft, der Sør-Varanger ligger høyere enn landet men lavere enn Finnmark.

5.6.7. Muskel og skjelett

Når det gjelder muskel- og skjelettsykdom/plager viser figuren under at Sør-Varanger ligger vesentlig høyere når det gjelder brukere av primærhelsetjenesten.

År			2010-2012	2011-2013	2012-2014
Geografi	Alder	Sykdomsgruppe			
hele landet	0-74 år	Muskel- og skjelettplager (L01-29)	173,6	177,9	182,9
		Muskel- og skjelettsykdomsdiagnoser (ekskl. brudd og skader (L70-71 og L82-99))	127,9	127,7	128,5
	15-29 år	Muskel- og skjelettplager (L01-29)	153,7	156,8	160,8
		Muskel- og skjelettsykdomsdiagnoser (ekskl. brudd og skader (L70-71 og L82-99))	68,0	67,1	67,2
Finnmark	0-74 år	Muskel- og skjelettplager (L01-29)	211,0	214,1	219,4
		Muskel- og skjelettsykdomsdiagnoser (ekskl. brudd og skader (L70-71 og L82-99))	145,5	141,6	141,5
	15-29 år	Muskel- og skjelettplager (L01-29)	195,1	196,3	197,8
		Muskel- og skjelettsykdomsdiagnoser (ekskl. brudd og skader (L70-71 og L82-99))	85,9	82,5	82,2
Sør-Varanger	0-74 år	Muskel- og skjelettplager (L01-29)	216,0	225,4	230,6
		Muskel- og skjelettsykdomsdiagnoser (ekskl. brudd og skader (L70-71 og L82-99)) ↕	140,4	131,2	122,1
	15-29 år	Muskel- og skjelettplager (L01-29)	204,2	208,4	209,6
		Muskel- og skjelettsykdomsdiagnoser (ekskl. brudd og skader (L70-71 og L82-99))	79,7	70,8	65,7

Figur58: Antall brukere av primærhelsetjenesten grunnet muskel- og skjelettplager/sykdom, kjønn samlet, per 1000, standardisert. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

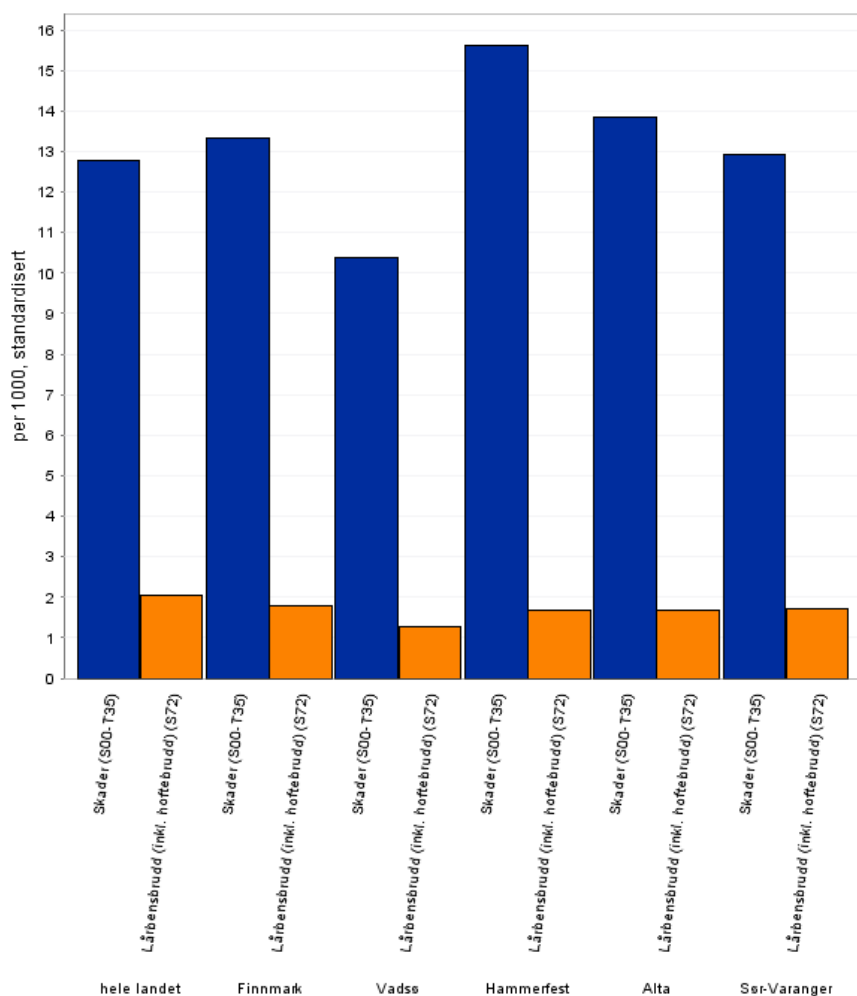
Sør-Varanger ligger betydelig lavere enn fylket men nesten likt med landet for øvrig når det gjelder antall pasienter diagnostisert med sykdom i muskel- og skjelettsystemet.

5.7. Skader og ulykker

Skader og ulykker er en stor utfordring for folkehelsen. Personskader som følge av ulykker er nesten i samme størrelsesorden som kreft, målt i tapte leveår, selv om dødeligheten av skader og ulykker i Norge har gått nedover siden 1950-tallet. Spesielt blant unge og eldre er skader og ulykker å regne som et reelt helseproblem. Blant eldre er fallulykker og hoftebrudd spesielt alvorlig fordi det kan medføre redusert funksjonsevne og behov for hjelp, og dermed redusert livskvalitet. Blant ungdom og særlig unge menn forårsaker trafikkulykker både redusert helse og tapte liv.

Ulykker kan i stor grad forebygges, og det finnes mange tiltak med god effekt. Forebygging av ulykker og skader er et felt som ingen "eier", men som mange aktører har et ansvar for. Et viktig verktøy i det lokale forebyggingsarbeidet er registrering av skadedata. Et registreringssystem kan brukes til å danne oversikt over skadeomfanget, følge utviklingen av ulykker over tid og måle effekten av ulike tiltak.

Sykehusbehandlede personskader viser kun omfanget av de alvorligste skadene. Statistikk over personskader og lårbensbrudd i figuren under viser at Sør-Varanger kommer bedre ut enn landet, men dårligere ut enn Finnmark og sammenlignbare kommuner 2012-2014.

Figur 59: Personskader etter ulykker og hoftebrudd, Spesialisthelsetjenesten, somatikk – 2012-2014, kjønn samlet, per 1000. (SSB)

Når det gjelder dødelighet forårsaket av ulykker ligger Finnmark langt høyere enn landet for øvrig, det foreligger kun tall for menn. Selvmordsstatistikken er noe høyere i landet som helhet enn i Finnmark, her foreligger også kun tall for menn. Se figuren under.

År			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Geografi	Kjønn	Dødsårsak							
hele landet	menn	Ulykker (V01-X59,Y85-86)	31	31	28	25	23	25	25
		Selvmord (X60-X84,Y87.0)	14	17	15	17	14	15	15
	kvinner	Ulykker (V01-X59,Y85-86)	9	10	11	8	9	9	8
		Selvmord (X60-X84,Y87.0)	6	7	7	7	6	7	6
Finnmark	menn	Ulykker (V01-X59,Y85-86)	47	39	37	55	22	45	53
		Selvmord (X60-X84,Y87.0)	18	28	31	14	18	-	13
	kvinner	Ulykker (V01-X59,Y85-86)	-	-	-	-	-	-	-
		Selvmord (X60-X84,Y87.0)	-	-	-	-	-	-	-

Figur60: Dødelighet ulykker og selvmord (0-74 år) 2008-2014, per 100 000. Kilde Norgeshelsa statistikkbank.

5.7.1. Trafikksikkerhet i Sør-Varanger kommune

I et folkehelseperspektiv har økt aktiv transport stort fokus, særlig gjelder dette aktiv transport til og fra skole. Gjennom Sør-Varanger kommune sin reviderte trafikksikkerhetsplan for 2017-2018 har kommunestyret vedtatt at det skal arbeides aktivt på flere nivå for større risikoreduksjon for gående og syklende, samt at satsningsområder er barn, unge og organisatoriske tiltak i kommunen. Visjonen er at det skal være trygt å ferdes i trafikken i Sør-Varanger og at ingen skal bli drept eller varig skadd. Målet er at antall skadde og drepte personer i trafikkulykker i Sør-Varanger kommune skal reduseres.

Årsakene til de fleste trafikkulykker kan knyttes til feilhandlinger fra trafikantene selv. Forklaringen til disse feilhandlingene er som regel at man ikke har opptrådt i henhold til vegtrafikkloven ved å avpasse fart etter forhold, ikke tatt de nødvendige forhåndsregler eller manglende kunnskap til å håndtere trafikksystemet.

I perioden 2010 og 2015 er antall trafikkulykker i Sør-Varanger kommune redusert fra 78 til 52. I samme periode er antall skadde og drepte redusert fra 118 til 67. I perioden 2011 til 2014 var utforkjøring den mest vanlige ulykkestypen med 43%. Deretter fulgte møteulykker med 17% og kryssulykker med 15%.

Det er i hovedsak bilførere og bilpassasjerer som blir skadet og drept i Finnmarkstrafikken. 69% av ulykkene skjer på Europa- og riksvei, mens 23% skjer på fylkesvei.

6. De viktigste folkehelseutfordringene i Sør-Varanger kommune

1. Lave skoleprestasjoner i lesing og regning i grunnskolen og frafall i Videregående skole.

Sør-Varanger kommune har lave prestasjoner i regning og lesing på 5. klassenivå, der nasjonale prøver i lesing ligger godt under landsgjennomsnittet, fylket for øvrig og langt dårligere enn landsgjennomsnittet i regning på mestringsnivå 1. Her ligger Sør-Varanger kommune noenlunde likt med fylket for øvrig. Dette gjenspeiles også på gjennomsnittlig grunnskolepoeng, som gir informasjon om elevenes kompetanse ved avslutningen av grunnopplæringen. Sør-Varanger har over tid hatt noe lavere grunnskolepoeng sammenlignet med landsgjennomsnittet

Sør-Varanger har høyere frafall i videregående opplæring enn landsgjennomsnittet, men sammenfallende med Finnmark og sammenlignbare kommuner i Finnmark. Gjennomsnitt for 3-årsperioden 2013-2015 viser at Sør-Varanger har et frafall på 34 %. Dette er en nedgang i frafallsprosenten med 6 prosent fra 2010 og en nedgang med 2-3 prosent hver treårsperiode. Frafallet inkluderer elever som har gjennomført VG2 eller gått opp til fagprøve, men som ikke har bestått ett eller flere fag og derfor ikke har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse etter 5 år, samt elever som sluttet underveis i samme periode. Det er tatt utgangspunkt i elevenes bostedskommune det året eleven startet på grunnkurs i videregående opplæring (FHI). Det må imidlertid her tas høyde for at elever som ikke har fått lærlingeplass også regnes inn som frafall i FHI sine statistikker.

Særlig det å fullføre videregående opplæring er en positiv påvirkningsfaktor for helsetilstanden i en befolkning. Grupper som ikke har fullført videregående utdanning antas å være vel så utsatt for levekårs- og helseproblemer som de som har valgt å ikke ta mer utdanning etter fullført ungdomsskole. Færre arbeidsgivere etterspør personer med opplæring kun fra grunnskolen.

Gode faglige ferdigheter i grunnskolen øker sjansen for at eleven klarer å gjennomføre videregående skole. Arbeidet med å redusere frafall i videregående skole, bør derfor starte med gode skoleprestasjoner i grunnskolen.

Regning og lesing er basisferdigheter i skolen og lesing er også en grunnferdighet for læring i de fleste fag.

Årsakene til høyt frafall i videregående opplæring er sammensatte. På landsnivå viser statistikk fra 2014 at elevenes karakterer fra grunnskolen har stor betydning for gjennomstrømningen i videregående opplæring. Elever med gode karakterer fra grunnskolen gjennomfører i større grad enn elever med dårligere karakterer. For eksempel hadde elever med mindre enn 25 grunnskolepoeng en gjennomstrømning på 14 %. Blant elever som hadde 55 grunnskolepoeng eller mer, fullførte nesten 99 % (SSB).

Det er flere problemfaktorer i norske grunnskoler som kan virke negativt på frafallstatistikken, uten at vi vet med sikkerhet om Sør-Varanger har større problemer enn landet for øvrig på følgende områder;

- Høy andel elever med svak motivasjon for læring
- Mange elever mener det er for mye teori og for lite praktisk læring
- Skolerelatert stress suppleres med press som følge av en samfunnsutvikling preget av mye informasjon, sosiale medier, prestasjonsjag etc.
- Høy andel sliter psykisk
- Høyt frafall i videregående skole starter gjerne som «mentalt frafall» i grunnskolen
- Økt skille i elevenes sosiale bakgrunn

Mulige årsaksfaktorer som kan virke negativt på frafallstatistikken for Sør-Varanger:

- En av definerte årsakssammenhenger til frafall i videregående skole er sammenheng med foreldrenes utdanningsnivå. Sammenlignet med landet er utdanningsnivået i Sør-Varanger lavere, men ikke dramatisk. På videregående og kort-høyere (bachelor-nivå) er forskjellene til landet små. Det som ser ut til å skape forskjellen er at det er større andel med bare grunnskole og lavere andel med lang høyere (master og phd). Sammenlignet med fylket som helhet er utdanningsnivået høyere og sammenlignet med de andre kommunene i fylket er utdanningsnivået i Sør-Varanger blant de høyeste i konkurranse med Vadsø, Hammerfest og Alta. (Eifred Markussen NIFU).
- Det har vært relativt høy sysselsetting i Sør-Varanger de siste årene, bortsett fra ungdomsgruppen 15-29 år der arbeidsledigheten har vært stor.
- Kirkenes videregående skole er den skolen i landet med prosentvis størst borteboer andel. Frafallsprosenten er størst hos gutter på yrkesrettede fag.
- Elever med svakest grunnskolepoeng er oftest de som ikke kommer inn på sitt primærønske når det er konkurranse om plassene, og som kan bli tilbudt skoleplass utenfor sitt nærområde, eller på andre linjevalg. Dermed er det ofte elever med de svakeste faglige forutsetningene som må flytte på hybel uten å være forberedt på det. I tillegg må disse elevene gjennom et programområde som de ikke har søkt på.

- Elever i Sør-Varanger har over tid hatt noe svakere grunnleggende ferdigheter enn landsgjennomsnittet i lesing og regning, målt på nasjonale prøver.

Frafall i videregående skole er et omfattende problem i hele landet. Figur 4 viser kommunens utfordring med frafall i videregående skole sammenliknet med fylket og landet.

År		2009-2011	2010-2012	2011-2013	2012-2014	2013-2015
Geografi	Foreldrenes utdanningsnivå					
hele landet	Alle utdanningsnivåer	25	25	24	24	23
Finnmark	Alle utdanningsnivåer	38	38	36	35	34
Vadso	Alle utdanningsnivåer	25	25	26	30	28
Hammerfest	Alle utdanningsnivåer	42	43	41	38	35
Alta	Alle utdanningsnivåer	38	38	37	36	35
Sør-Varanger	Alle utdanningsnivåer	40	43	37	37	34

Kommuneverdien kan skjule sosiale forskjeller mellom ulike grupper. Blant elever fra familier med lavt utdanningsnivå, er andelen som faller fra høyere, sammenliknet med elever fra familier med høyt utdanningsnivå. Frafall i videregående skole reduserer mulighetene i arbeidsmarkedet og øker risikoen for uføretrygd og dårligere levekår og helse. Både norsk og internasjonal forskning viser sammenheng mellom psykisk helse og frafall i videregående skole. Spesielt kan atferdsvansker i barndommen føre til dårligere skoleprestasjoner som igjen fører til økt risiko for frafall.

Tiltak som styrker barn og unge som sliter med faglige og sosiale vansker vil være effektive i forebygging av frafall. Det forebyggende arbeidet bør starte tidlig og omfatte alle faser i utdanningsløpet. Aktuelle tiltak i kommunen er å satse på barnehager som bidrar til å styrke språk og sosiale ferdigheter. Videre er det viktig at skolen satser på god språkopplæring for alle, og med spesielle tiltak for elever som har lesevansker og andre læringsvansker. Også tiltak som styrker det sosiale miljøet på skolen kan forebygge frafall. Fraffallet i videregående skole er størst blant elever på yrkesfagene. Blant elever som står i fare for å falle fra har fleksible opplæringsløp og mer praksis for dem som strever med teoretiske fag, tett oppfølging og veiledning og samarbeid mellom skole og arbeidsliv, vist gode resultater. I arbeidet med frafall er det behov for helhetlig og langsiktig satsing med utstrakt samarbeid mellom kommuner og fylkeskommuner.

2. Helse og levevaner

I Sør-Varanger kommune er overvekt/fedme et større problem enn i landet som helhet, vurdert etter andelen kvinner med KMI (kroppsmasseindeks) > 25 fra første svangerskapskontroll. Folkehelseprofilen for Sør-Varanger 2015 viser at hele 40 % av kvinner har overvekt eller fedme. Landsgjennomsnittet var på samme tidspunkt 34 %. Også når det gjelder fysisk aktivitet, er aktivitetsnivået lavere hos befolkningen i Sør-Varanger enn landet som helhet og trolig også for fylket sammenlagt. (Basert på ungdomdata tall der noen kommuner i finnmark mangler).

Overvekt i et folkehelseperspektiv henger sammen med manglende daglig fysisk aktivitet og ugunstig kosthold. I følge Helsedirektoratet er fysisk hverdagsaktivitet kraftig redusert i Norge, og gir økt risiko for en rekke sykdommer. Resultater fra Ungdataundersøkelsen 2016 viser at barn og unge i Sør-Varanger har en hverdag preget av for mye stillesitting og er inaktive. Nasjonale tall viser i tillegg at barn fra familier med høyt utdanningsnivå er mer aktive.

Overvekt og fedme gir økt risiko for type 2 diabetes, hjerte- og karsykdommer, høyt blodtrykk, slitasjegikt i knær og hofter og enkelte kreftsykdommer. En del av konsekvensbildet vises på lokal sykdomsstatistikk. Sør-Varanger har en høyere andel personer med høyt blodtrykk, høyt kolesterol og type 2 diabetes enn landsnivået. Overvekt og fedme kan også gi psykiske helsekonsekvenser.

Fordi erfaring viser at det er vanskelig å behandle overvekt og fedme, spesielt for barn, må utfordringene forebygges i mye større grad. Sør-Varanger kommune har som eier av barnehager og skoler en unik mulighet til å legge til rette for at en helsefremmende hverdag som på sikt både fremmer og utjevner helse mellom de ulike sosioøkonomiske gruppene i befolkningen. Også helsestasjonen er en viktig arena i så måte.

Mange personer med funksjonshemming og/eller utviklingshemming, og andre utsatte grupper i samfunnet har livsstilsproblemer knyttet til overvekt/fedme. Personer med funksjonshemming og/eller utviklingshemming er generelt en utsatt gruppe og kan ha dårligere helse enn «normalbefolkningen». Dette understreker viktigheten av å legge til rette for en helsefremmende livsstil for denne gruppen.

3. Psykisk helse hos barn og unge

I Sør-Varanger er psykiske symptomer blant ungdom en økende utfordring, og ungdata undersøkelser samt kommunedata fra FHI viser at Sør-Varanger har et større problem enn landet for øvrig selv om psykiske problemer blant unge er økende også på landsbasis. Ungdataundersøkelsen 2016 fra ungdomstrinnet og videregående skole viser at mange unge sliter, særlig unge jenter.

Imidlertid viser Folkehelseprofilen 2015 at andelen med psykiske lidelser i befolkningen 0-74 år er lavere i Sør-Varanger enn i landet som helhet og færre som medisineres på grunn av psykiske problemer enn landet som helhet.

Årsaksforholdene til økende psykisk uhelse i befolkningen er svært sammensatte. Familiene har gjennom de siste 20-30 år skiftet karakter samtidig som det har skjedd betydelige samfunnsendringer. Dagens samfunn speiler en befolkning som må forholde seg til økte krav og konkurranse, store mengder informasjon, sosiale medier, samt økte muligheter og valg. Summen av belastninger kan over tid bli for stor for mange og ungdomstiden er for mange strevsom i seg selv med krav og press på mange hold.

Kommunen har et viktig ansvar for å bidra til å fremme og utjevne psykisk helse i befolkningen gjennom tjenester rettet mot barn, familier og eldre og gjennom samarbeid med frivillig sektor.

4. Høy arbeidsledighet 15-29 år.

Sør-Varanger kommune har høyere arbeidsledighet (4,1 %) enn resten av landet (2,1%) og Finnmark fylke som helhet med 3,6 % arbeidsledighet. (Nav 2016). Årsakene til dette er flere og sammensatte. Rapporteringer fra Nav tilsier at den største gruppen av de unge arbeidsledige ungdommene ofte har problemstillinger rundt psykisk helse, er leie og initiativløse, eller har problemer med rus. For mange er problemstillingene sammensatte. Denne gruppen er som oftest i tillegg lenge uten hjelpetiltak fordi det er vanskelig å fange de opp og dermed komme i posisjon for å hjelpe. I lange mellomperioder havner de derfor i en «bås» uten andre hjelpetiltak enn stønader fra NAV. I et folkehelseperspektiv er dette en svært viktig gruppe å nå tidlig, da negative vaner, lav selvfølelse og liten mestringfølelse danner økt grunnlag for helseproblemer og sosiale ulikheter. Hovedfokuset hos NAV er i størst mulig grad å forsøke å fange opp denne gruppen tidlig med tanke på å få satt inn riktig hjelp og forebygge negative konsekvenser av arbeidsledighet og det å ikke være en del av et produktivt samfunn. For noen få ungdommer handler arbeidsledighet om at de ikke får lærlingeplasser etter yrkesfaglig videregående og blir gående å vente. De fleste i denne gruppen får imidlertid raskt småjobber eller økonomisk støtte hjemmefra og forblir ikke lenge en del av statistikken over unge arbeidsledige.

6. Kilder

Folkehelseinstituttet (FHI)

Kommunehelsa statistikkbank

Folkehelseprofil Rana 2015

Helgeland politidistrikt

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag, «HUNT 3, Folkehelse i endring»

Kommuneprofil for Vefsn og Rana 2008 (HEPRO)

Levekår og livskvalitet i Nordland 2014

Luftkvalitet.info

MOLAB

Norgeshelsa statistikkbank

Norsafety, 2015

Statistisk sentralbyrå (SSB)

St.meld. nr. 20 Nasjonal strategi for å utjevne sosiale helseforskjeller

Trafikksikkerhetsplan 2017-2018 Sør-Varanger kommune

Sør-Varanger kommune, boligsosiale fakta ark- okt. 2016

SØR-VARANGER KOMMUNE

Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer

Kortversjon

Sør-Varanger kommune 2016

Vedtatt i kommunestyre xxxx

Sammendrag

God folkehelse skapes gjennom god samfunnsutvikling samtidig som folkehelsen er en viktig faktor for samfunnsutviklingen. En rekke forhold i en kommune påvirker folkehelsen, slik som bolig, utdanning, arbeid og fysiske og sosiale faktorer.

For å kunne planlegge og gjennomføre effektive tiltak som er til det beste for god folkehelse, trenger kommunen oversikt over helsetilstand, utfordringsbilder, ressurser og påvirkningsfaktorer.

Mål og strategier for folkehelsearbeidet er hele kommunens ansvar og har betydning for helsefremmende utvikling i lokalsamfunnet.

Kommunen skal i sitt arbeid med kommuneplaner fastsette overordnede mål og strategier for kommunens folkehelsepolitikk. Utgangspunktet skal være folkehelseutfordringer som kommunen har identifisert gjennom arbeidet med oversiktsdokumentet. Mål og strategier skal så nedfelles i kommunens planer, forankres politisk, være målbare og være et svar på kommunens folkehelseutfordringer.

Kommunens plikt til å ha oversikt over helsetilstand og faktorer som kan påvirke befolkningens helse er hjemlet i Lov og forskrift om folkehelsearbeid.

Kommunen skal ha løpende oversikt over helsetilstand og faktorer som kan bidra positivt eller negativt på befolkningens helse, samt lage en samlet og skriftlig oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer hvert 4. år. Dokumentet skal foreligge når arbeidet med planstrategien starter opp.

Dette oversiktsdokumentet er Sør-Varanger kommunes første samlede dokument og kunnskapsgrunnlag for langsiktig planlegging og valg av innsatsområder i folkehelsearbeidet.

Av den grunn ligger oversiktsdokumentet denne gang ikke som grunnlag for kommunens planstrategi for 2016-2019 slik folkehelseloven §6. krever. Det vedtatte oversiktsbildet vil inngå ved revidering av planstrategien. I periodene mellom planlovgivningens fireårsintervaller vil et løpende oversiktsarbeid fange opp forhold av betydning for det langsiktige folkehelsearbeidet. Det er altså en nær sammenheng mellom løpende oversiktsarbeid og oversiktsdokumentet som skal utarbeides hvert fjerde år.

Sør-Varanger kommunes oversiktsdokument baserer seg på statlige og fylkeskommunale statistikker og opplysninger samt at det er innberettet rapporteringer fra de fleste tjenesteområder og enheter i kommunen.

Det er på bakgrunn av oversiktsbildet foretatt en vurdering av hva som er de viktigste folkehelseutfordringene for Sør-Varanger kommune å ta tak i for kommende planperiode.

Det har vært jobbet med oversiktsdokumentet i flere fagsammenhenger; ressursgruppen for folkehelse, de enkelte fagenhetene i kommunen, nasjonale statistikker og lokale og fylkeskommunale rapporteringer.

Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer

Med oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer menes oversikt over helsen på befolkningsnivå, samt positive og negative faktorer som kan virke inn på helsen til kommunens befolkning.

Oversikten omfatter opplysninger om og vurderinger av befolkningssammensetning, oppvekst- og levekårsforhold, sosiale ulikheter i helse, miljøfaktorer, skader og ulykker, helserelatert atferd og helsetilstand.

Helsetilstand måles med ulike indikatorer, for eksempel forebyggbare sykdommer, trivsel eller mer indirekte mål som sykefravær, trygdeytelser o.l. Positive og negative påvirkningsfaktorer representerer en stor bredde, og er ofte knyttet til samfunnsforhold, levekår og miljø.

Følgende kan trekkes frem som eksempel på positive påvirkningsfaktorer i Sør-Varanger;

- Sør-Varanger er en kommune som preges av vekst, muligheter og positiv utvikling både gjennom økning i reiselivsbedrifter og flere nyetableringer av andre næringer.
- Etablering av Sør-Varanger utvikling med ansvar for omstillingsprosess og mål om 300 nye private arbeidsplasser
- Stor bredde, høy aktivitet og stor dugnadsånd i frivillige lag og organisasjoner
- Tilgang til videregående skole og etablering av Campus Kirkenes / UIT. Nyetablering av lærerutdanning i 2017 og sykepleierutdanning 2018
- Nærhet og lett tilgang til natur og friluftsliv, idretts- og aktivitetsanlegg
- Kulturtilbud med stort mangfold og gode muligheter for kulturoplevelser
- Helsefremmende fokus i kommunale tjenester
- Høyt inntektsnivå, over landsgjennomsnittet og høyt i Finnmarksammenheng

De viktigste folkehelseutfordringene i Sør-Varanger kommune

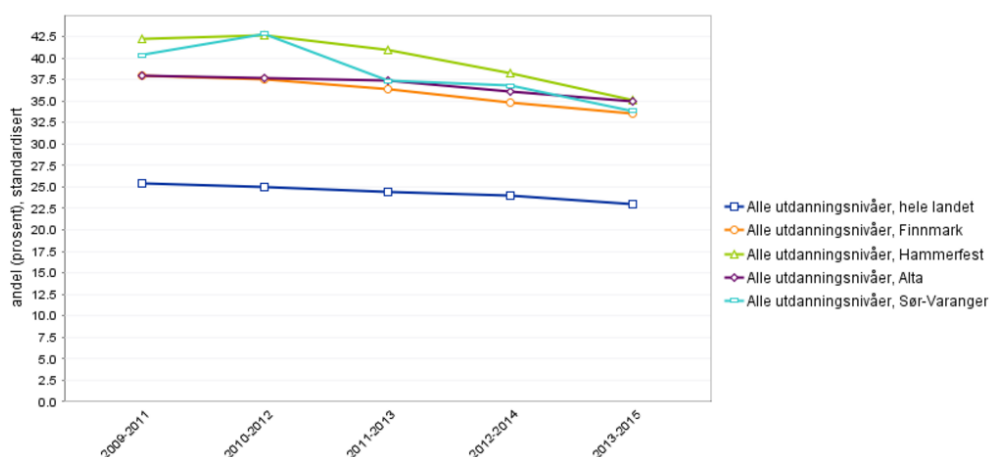
1. Lave skoleprestasjoner i lesing og regning i grunnskolen og frafall i Videregående skole.

Sør-Varanger kommune har lave prestasjoner i regning og lesing på 5. klassenivå, der nasjonale prøver i lesing ligger godt under landsgjennomsnittet, fylket for øvrig og langt dårligere enn landsgjennomsnittet i regning på mestringsnivå 1. Her ligger Sør-Varanger kommune noenlunde likt med fylket for øvrig. Dette gjenspeiles også på gjennomsnittlig grunnskolepoeng, som gir informasjon om elevenes kompetanse ved avslutningen av grunnopplæringen. Sør-Varanger har over tid hatt noe lavere grunnskolepoeng sammenlignet med landsgjennomsnittet

Sør-Varanger har høyere frafall i videregående opplæring enn landsgjennomsnittet, men sammenfallende med Finnmark og sammenlignbare kommuner i Finnmark. Gjennomsnitt for

3-årsperioden 2013-2015 viser at Sør-Varanger har et frafall på 34%, sammenliknet med Finnmark fylke med en frafallsprosent på 35%. Sør-Varanger kommune ligger ganske likt med sammenliknbare kommuner i Finnmark. Imidlertid viser frafallsprosenten en nedgang med 6 prosent fra 2010 og en nedgang med 2-3 prosent hver treårsperiode.

Frafallet inkluderer elever som har gjennomført VG2 eller gått opp til fagprøve, men som ikke har bestått ett eller flere fag og derfor ikke har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse etter 5 år, samt elever som sluttet underveis i samme periode. Det er tatt utgangspunkt i elevenes bostedskommune det året eleven startet på grunnkurs i videregående opplæring (FHI). Det må imidlertid her tas høyde for at elever som ikke har fått lærlingeplass også regnes inn som frafall i FHI sine statistikker.

Figur 1: Andel frafall i VG skole sammenliknet med landet som helhet og Finnmark fylke 2009-2015 Kilde: Kommunedata, FHI

Særlig det å fullføre videregående opplæring er en positiv påvirkningsfaktor for helsetilstanden i en befolkning. Grupper som ikke har fullført videregående utdanning antas å være vel så utsatt for levekårs- og helseproblemer som de som har valgt å ikke ta mer utdanning etter fullført ungdomsskole. Færre arbeidsgivere etterspør personer med opplæring kun fra grunnskolen.

Gode faglige ferdigheter i grunnskolen øker sjansen for at eleven klarer å gjennomføre videregående skole. Arbeidet med å redusere frafall i videregående skole, bør derfor starte med gode skoleprestasjoner i grunnskolen.

Regning og lesing er basisferdigheter i skolen og lesing er også en grunnferdighet for læring i de fleste fag. Det forebyggende arbeidet bør starte allerede i barnehagen og omfatte alle faser i utdanningsløpet.

Årsakene til høyt frafall i videregående opplæring er sammensatte. På landsnivå viser statistikk fra 2014 at elevenes karakterer fra grunnskolen har stor betydning for gjennomstrømmingen i videregående opplæring. Elever med gode karakterer fra grunnskolen gjennomfører i større grad enn elever med dårligere karakterer. For

eksempel hadde elever med mindre enn 25 grunnskolepoeng en gjennomstrømning på 14 %. Blant elever som hadde 55 grunnskolepoeng eller mer, fullførte nesten 99 % (SSB).

Det er flere problemfaktorer i norske grunnskoler som kan virke negativt på frafallstatistikken, uten at vi vet med sikkerhet om Sør-Varanger har større problemer enn landet for øvrig på følgende områder;

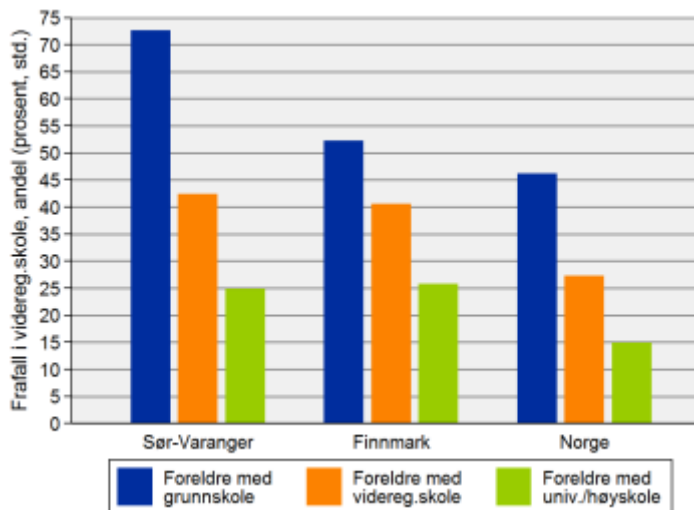
- Høy andel elever med svak motivasjon for læring
- Mange elever mener det er for mye teori og for lite praktisk læring
- Skolerelatert stress suppleres med press som følge av en samfunnsutvikling preget av mye informasjon, sosiale medier, prestasjonsjag etc.
- Høy andel sliter psykisk
- Høyt frafall i videregående skole starter gjerne som «mentalt frafall» i grunnskolen
- Økt skille i elevenes sosiale bakgrunn

Mulige årsaksfaktorer som kan virke negativt på frafallstatistikken for Sør-Varanger:

- En av definerte årsakssammenhenger til frafall i videregående skole er sammenheng med foreldrenes utdanningsnivå. Sammenlignet med landet er utdanningsnivået i Sør-Varanger lavere, men ikke dramatisk. På videregående og kort-høyere (bachelor-nivå) er forskjellene til landet små. Det som ser ut til å skape forskjellen er at det er større andel med bare grunnskole og lavere andel med lang høyere (master og phd). Sammenlignet med fylket som helhet er utdanningsnivået høyere og sammenlignet med de andre kommunene i fylket er utdanningsnivået i Sør-Varanger blant de høyeste i konkurranse med Vadsø, Hammerfest og Alta. (Eifred Markussen NIFU).
- Det har vært relativt høy sysselsetting i Sør-Varanger de siste årene, bortsett fra ungdomsgruppen 15-29 år der arbeidsledigheten har vært stor.
- Kirkenes videregående skole er den skolen i landet med prosentvis størst borteboer andel. Frafallsprosenten er størst hos gutter på yrkesrettede fag.
- Elever med svakest grunnskolepoeng er oftest de som ikke kommer inn på sitt primærønske når det er konkurranse om plassene, og som kan bli tilbudt skoleplass utenfor sitt nærområde, eller på andre linjevalg. Dermed er det ofte elever med de svakeste faglige forutsetningene som må flytte på hybel uten å være forberedt på det. I tillegg må disse elevene gjennom et programområde som de ikke har søkt på.
- Elever i Sør-Varanger har over tid hatt noe svakere grunnleggende ferdigheter enn landsgjennomsnittet i lesing og regning, målt på nasjonale prøver.

Frafall i videregående skole er et omfattende problem i hele landet. Figur 1 viser kommunens utfordring med frafall i videregående skole sammenliknet med fylket og landet.

Figuren under sier noe om Sør-Varanger kommunes sammenheng med frafall i videregående skole og foreldres utdanningsnivå.

Figur 2: Andel frafall i VG skole etter foreldes utdanning, 2012-2014 Kilde: Folkehelseprofil, FHI

Kommuneverdien kan skjule sosiale forskjeller mellom ulike grupper. Blant elever fra familier med lavt utdanningsnivå, er andelen som faller fra høyere, sammenliknet med elever fra familier med høyt utdanningsnivå. Frafall i videregående skole reduserer mulighetene i arbeidsmarkedet og øker risikoen for uføretrygd og dårligere levekår og helse. Både norsk og internasjonal forskning viser sammenheng mellom psykisk helse og frafall i videregående skole. Spesielt kan atferdsvansker i barndommen føre til dårligere skoleprestasjoner som igjen fører til økt risiko for frafall.

2. Helse og levevaner

I Sør-Varanger kommune er overvekt/fedme et større problem enn i landet som helhet, vurdert etter andelen kvinner med KMI (kroppsmasseindeks) > 25 fra første svangerskapskontroll. Folkehelseprofilen for Sør-Varanger 2015 viser at hele 40 % av kvinner har overvekt eller fedme. Landsgjennomsnittet var på samme tidspunkt 34 %.

Overvekt i et folkehelseperspektiv henger sammen med manglende daglig fysisk aktivitet og ugunstig kosthold. I følge Helsedirektoratet er fysisk hverdagsaktivitet kraftig redusert i Norge, og gir økt risiko for en rekke sykdommer. Resultater fra Ungdataundersøkelsen 2016

viser at barn og unge i Sør-Varanger har en hverdag preget av for mye stillesitting og er inaktive. Nasjonale tall viser i tillegg at barn fra familier med høyt utdanningsnivå er mer aktive.

Overvekt og fedme gir økt risiko for type 2 diabetes, hjerte- og karsykdommer, høyt blodtrykk, slitasjegikt i knær og hofter og enkelte kreftsykdommer. En del av konsekvensbildet vises på lokal sykdomsstatistikk. Sør-Varanger har en høyere andel personer med høyt blodtrykk, høyt kolesterol og type 2 diabetes enn landsnivået. Overvekt og fedme kan også gi psykiske helsekonsekvenser.

Fordi erfaring viser at det er vanskelig å behandle overvekt og fedme, spesielt for barn, må utfordringene forebygges i mye større grad. Sør-Varanger kommune har som eier av barnehager og skoler en unik mulighet til å legge til rette for at en helsefremmende hverdag som på sikt både fremmer og utjevner helse mellom de ulike sosioøkonomiske gruppene i befolkningen. Også helsestasjonen er en viktig arena i så måte.

Mange personer med funksjonshemming og/eller utviklingshemming, og andre utsatte grupper i samfunnet har livsstilsproblemer knyttet til overvekt/fedme. Personer med funksjonshemming og/eller utviklingshemming er generelt en utsatt gruppe og kan ha dårligere helse enn «normalbefolkningen». Dette understreker viktigheten av å legge til rette for en helsefremmende livsstil for denne gruppen.

3. Psykisk helse hos barn og unge

I Sør-Varanger er psykiske symptomer blant ungdom en økende utfordring, og ungdomsundersøkelser samt kommunedata fra FHI viser at Sør-Varanger har et større problem enn landet for øvrig selv om psykiske problemer blant unge er økende også på landsbasis. Ungdomsundersøkelsen 2016 fra ungdomstrinnet og videregående skole viser at mange unge sliter, særlig unge jenter.

Imidlertid viser Folkehelseprofilen 2015 at andelen med psykiske lidelser i befolkningen 0-74 år er lavere i Sør-Varanger enn i landet som helhet og færre som medisineres på grunn av psykiske problemer enn landet som helhet.

Årsaksforholdene til økende psykisk uhelse i befolkningen er svært sammensatte. Familiene har gjennom de siste 20-30 år skiftet karakter samtidig som det har skjedd betydelige samfunnsendringer. Dagens samfunn speiler en befolkning som må forholde seg til økte krav og konkurranse, store mengder informasjon, sosiale medier, samt økte muligheter og valg. Summen av belastninger kan over tid bli for stor for mange og ungdomstiden er for mange strevsom i seg selv med krav og press på mange hold.

Kommunen har et viktig ansvar for å bidra til å fremme og utjevne psykisk helse i befolkningen gjennom tjenester rettet mot barn, familier og eldre og gjennom samarbeid med frivillig sektor.

4. Høy arbeidsledighet 15-29 år.

Sør-Varanger kommune har høyere arbeidsledighet (4,1 %) enn resten av landet (2.1%) og Finnmark fylke som helhet med 3,6 % arbeidsledighet. (Nav 2016). Årsakene til dette er flere og sammensatte. Rapporteringer fra Nav tilsier at den største gruppen av de unge arbeidsledige ungdommene ofte har problemstillinger rundt psykisk helse, er lei og initiativløse, eller har problemer med rus. For mange er problemstillingene sammensatte. Denne gruppen er som oftest i tillegg lenge uten hjelpetiltak fordi det er vanskelig å fange de opp og dermed komme i posisjon for å hjelpe. I lange mellomperioder havner de derfor i en «bås» uten andre hjelpetiltak enn stønader fra NAV. I et folkehelseperspektiv er dette en svært viktig gruppe å nå tidlig, da negative vaner, lav selvfølelse og liten mestringsfølelse danner økt grunnlag for helseproblemer og sosiale ulikheter. Hovedfokuset hos NAV er i størst mulig grad å forsøke å fange opp denne gruppen tidlig med tanke på å få satt inn riktig hjelp og forebygge negative konsekvenser av arbeidsledighet og det å ikke være en del av et produktivt samfunn. For noen få ungdommer handler arbeidsledighet om at de ikke får lærlingeplasser etter yrkesfaglig videregående og blir gående å vente. De fleste i denne gruppen får imidlertid raskt småjobber eller økonomisk støtte hjemmefra og forblir ikke lenge en del av statistikken over unge arbeidsledige.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Wartainen, Ingvild Enhetsleder: Arnulf Ingerøyen, tlf. 789 77 414	Dato: 09.05.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Hansen, Cecilie	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for levekår	026/17	22.05.2017
Formannskapet	035/17	24.05.2017
Kommunestyret	052/17	07.06.2017

NEIDEN OPPVEKSTSENTER, FOSSHEIM SKOLE

Vedlagte dokumenter:

FOSSHEIM SKOLE -STATUS OG MULIGHETER

Dokumenter i saken:

2017009348 FOSSHEIM SKOLE -STATUS OG MULIGHETER

Kort sammendrag:

Siste halvdel av april ble det kjent at elevtallet ved Neiden oppvekstsenter, Fossheim skole ville bli redusert til tre elever fra skolestart 2017. Fremtidige prognoser for elevtallet i Neiden er vedvarende svært lavt. Rådmann har ut fra en faglig vurdering kommet til at det ikke lengre er forsvarlig å opprettholde skolen i Neiden. Neiden oppvekstsenter, Fossheim skole bør legges ned, med virkning fra august 2017. Elevene overføres til Hesseng flerbruksenter. Skoleskyss for elevene utredes i samarbeid med foreldrene.

Faktiske opplysninger:

Fossheim skole har i dag 5 elever. Siste halvdel av april ble det kjent at elevtallet fra høsten

2017 ville reduseres til tre elever, fordelt på småtrinn og mellomtrinn. Det er svært få barn i bygda under skolepliktig alder, og det er på grunn av dette ikke barnehagetilbud i Neiden. Skoleeier har i 2017 fått søknader om skolebytte fra familier bosatt i Neiden, eller som planlegger å bosette seg i Neiden.

Skolen har i dag to pedagogisk ansatte i 100 % stilling, hvorav den ene har 20 % rektorstilling. Enhetsleder ved Sandnes skole er også enhetsleder ved Neiden skole.

Undervisningskompetanse i henhold til lovverk

Det har i flere år vært utfordringer med bemanningen ved Fossheim skole, som gjør at det har vært manglende kontinuitet og stabilitet i undervisningen. Det har vært utfordrende å rekruttere kvalifisert arbeidskraft ved utlysning av ledige stillinger. Med to pedagogisk tilsatte er det ikke mulig å dekke lovkravet om kompetanse for å undervise i fagene norsk, matematikk, engelsk og samisk på barnetrinnet, slik det er beskrevet i forskrift til opplæringsloven §14-2. En så lav bemanning betyr at lærerne må oppsøke større fagmiljø utenfor skolen for å holde seg faglig oppdatert, og kvalitetssikre sin undervisning. Dette betyr tid borte fra skolen, som igjen betyr at en voksen er alene med ansvar for drift og sikkerhet for elevene.

Sikkerhet for barn og voksne

Den lave bemanninga ved skolen betyr det at en lærer ofte er alene med ansvaret for barna, både i undervisning og friminutt gjennom hele skoledagen. Dette beskrives av de ansatte som utfordrende, og av enhetsleder som sikkerhetsmessig uforsvarlig.

Arbeidsmiljøloven §4-1 sier blant annet dette:

(1) Arbeidsmiljøet i virksomheten skal være fullt forsvarlig ut fra en enkeltvis og samlet vurdering av faktorer i arbeidsmiljøet som kan innvirke på arbeidstakernes fysiske og psykiske helse og velferd. Standarden for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø skal til enhver tid utvikles og forbedres i samsvar med utviklingen i samfunnet.

(3) Det skal vurderes om det er særlig risiko knyttet til alenearbeid i virksomheten. Tiltak som er nødvendig for å forebygge og redusere eventuell risiko ved alenearbeid skal iverksettes, slik at lovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø ivaretas.

Rådmann mener det ikke er forsvarlig for en lærer å ha eneansvar gjennom en hel dag. Neiden skole motvirker dette i dag ved at vaktmester og renholder er deler av dagen på skolen. Det er da oftest en til voksen i huset, men vaktmester og renholder har ikke tilsynsoppgaver i forhold til elevene. Bemanningen er i dag ikke tilfredstillende for sikker drift av skolen.

Læringsmiljø

I den generelle del av læreplan heter det at:

Opplæringens mål er å ruste barn, unge og voksne til å møte livets oppgaver og mestre utfordringer sammen med andre. Den skal gi hver elev kyndighet til å ta hånd om seg selv og sitt liv, og samtidig overskudd og vilje til å stå andre bi.

Opplæringsloven sier i formålsparagrafen §1-1:

Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring.

Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.

Opplæringa skal bidra til å utvide kjennskapen til og forståinga av den nasjonale kulturarven og vår felles internasjonale kulturtradisjon.

Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einskilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.

Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrøng.

Elevane og lærlingane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad.

Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.

Både formålsparagrafen og generell del av læreplan poengterer at opplæring i samspill med andre barn er av stor betydning. I skolen er faglig læring i samspill med andre barn vel så viktig som den læring som skjer i samspill med lærer. Skolen er en svært sentral sosial arena for elevene, og forskning har vist at det er en nær sammenheng mellom elevens emosjonelle og sosiale fungering og deres læringsprosess. Sosial kompetanse fremheves av forskere, og beskrives av Utdanningsdirektoratet som en viktig kompetanse for å lykkes både på skolen og generelt i livet. Elever med god sosial kompetanse etablerer gjerne gode relasjoner med lærerne sine og blir inkludert i prososiale (positive og konstruktive) vennemiljø, noe som vil bidra til en ytterligere positiv utvikling på både kort og lang sikt. Det å ha gode vennerelasjoner til medelever kan fremme resilience, det vil si evne til å klare seg tross i

problemer, og føre til at de på tross av å være eksponert for risiko utvikler seg bra.

At elever har mulighet til å skape relasjoner med jevnaldrende er derfor viktig for læring og trivsel på kort og lang sikt.

Neiden oppvekstsenter, Fossheim skole har alltid hatt fokus på å tilrettelegge for at elevene skal få et best mulig sosialt oppvekstmiljø. Skolen er udelt, og elevene har vært undervist som en gruppe der det har vært mulig. Noen tilrettelggingsgrep som er gjort, er at de bruker læringspartnere, har en aktiv uteskole og besøker andre barneskoler.

Rådmannens faglige vurdering

Barnekonvensjonen ble i 2014 del av den norske grunnlov. Her heter det blant annet at hensynet til barnets beste (artikkel 3 i barnekonvensjonen) skal gjelde i all saksbehandling som omfatter barn.

I denne saken anser rådmann at elevgrunnet ved Neiden skole fra høsten 2017 er under en kritisk grense for forsvarlig skoledrift, og det lave elevtallet ser ut til å vedvare. Læringsmiljøet blir så begrenset i Neiden, at det av den grunn vil være til barnas beste å gå ved en større skole, med flere jevnaldrende og større fagmiljø som kan gi elevene et bedre skoletilbud både faglig og sosialt.

Dersom skolen skal opprettholdes, og en lærer ikke skal ha eneansvar gjennom en hel skoledag, må det være 2,5 pedagogisk tilsatte. Selv med så høy bemanning vil det by på utfordringer å rekruttere lærere med fagkompetanse i alle undervisningsfag. Det må derfor i tillegg påregnes behov for fjernundervisning og veiledning fra større skoler i kommunen, eller kjøp av fjernundervisning fra andre kommuner i enkeltfag (for eksempel samisk og finsk). Nødvendige tiltak for å sikre trygge arbeidsforhold for arbeidstaker og elever er mulig ved at en tilsetter flere lærere, men gir ikke et bedre læringsmiljø for elevene.

Økonomien i skolene i Sør-Varanger er i dag anstrengt. Skolene drives godt, men har liten buffer for ekstra utgifter. Dersom Neiden skole skal ha en så høy lærertetthet som det anses nødvendig ved en eventuell opprettholdelse av skolen, vil dette gå ut over andre skolars budsjetter.

Ut fra en helhetlig vurdering av den faglige og økonomiske utfordringen ved drift av Neiden skole, samt antall barn i skolen i dag og prognoser for elevtall fremover, anser rådmann det som faglig uforsvarlig å opprettholde Neiden skole. Alle elever i Sør-Varanger kommune skal ha mulighet for en likeverdig og tilfredstillende skolegang. Rådmann vil ikke kunne sikre at barna i Neiden får dette i dag, selv om en er villig til å ha bemanning som tilsier 1-1 undervisning av barna. Rådmann vil derfor anbefale nedlegging av Neiden oppvekstsenter,

Fossheim skole og at elevene overføres til Hesseng flerbruksenter.

For å finne gode løsninger for skoleskyss ønsker rådmann dette utredet i samarbeid med foreldregruppa ved Fossheim skole.

Prosess berørte parter

Opplæringsloven §8-1 beskriver grunnskolelevenes rett til å gå ved den skole i nærmiljøet de sokner til. Kommunen kan gi forskrifter om hvilken skole de ulike områdene i kommunen sokner til. Nærskoleprinsippet praktiseres i Sør-Varanger kommune, men kommunen har ikke en lokal forskrift som definerer skolekretsene.

Rundskriv fra Utdanningsdirektoratet, Udir-2-2012 skriver følgende:

Hverken opplæringsloven eller annet regelverk har innholdsmessige regler for endring av skolestruktur, det vil si regler for når det er lovlig eller ulovlig å legge ned eller opprette en skole. Avgjørelser knyttet til skolestruktur ligger i kjerneområdet av den kommunale handlefriheten. En avgjørelse må bygge på et kommunestyres økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringer. (...)

Det er et ulovfestet forvaltningsrettslig prinsipp at forvaltningen skal treffe vedtak etter at saken har vært behandlet på forsvarlig måte. Forsvarlig saksbehandling krever at en sak er tilstrekkelig opplyst før det blir gjort vedtak.

Siden avgjørelsen om å legge ned en skole ikke er et enkeltvedtak, kommer ikke reglene i forvaltningslovens kap. IV (om saksforberedelse ved enkeltvedtak), V (om vedtaket) og VI (om klage og omgjøring) direkte til anvendelse. Det er likevel et generelt forvaltningsrettslig prinsipp at en sak skal være forsvarlig klarlagt før avgjørelse blir tatt. I en sak om skolenedleggelse betyr dette at kommunestyret skal ha rimelig kjennskap til synspunktene til de som berøres av nedleggelsen før et vedtak treffes.

Med bakgrunn i hensynet til barnas beste og forutsigbarhet for deres videre skoletilhørighet har Rådmann vurdert det som uheldig med en langvarig prosess i denne saken, der en endelig avgjøring ikke vil kunne treffes før langt inn i nytt skoleår.

Rådmann har i saken gjennomført møter med foreldre, ansatte, og fagforeninger. I møtene er rådmannens vurderinger presentert, og de berørte parter har fått uttale seg.

I møte med ansatte og fagforening vektla fagforeningene viktigheten av en god og tett prosess for oppfølging av de ansattes rettigheter. Fra de ansatte ble det etterspurt en plan for administrativt og teknisk nedstenging av skolen. Rådmann vil lage en prosessplan for oppfølging av de ansatte og for prosess rundt nedstenging av skolen som iverksetes dersom det kommer et vedtak om nedleggelse.

I møte med foreldre ble det uttrykt bekymring for lang kjøretid, og vikigheten av å finne løsninger som minimerer tiden i bil mest mulig. Rådmann starter umiddelbart samtaler med foreldre for å utarbeide gode forslag til skoleskyss.

De berørte parter har fått informasjon om at skriftlige innspill ønskes, med frist 21. mai.

Skoleledelse, ved Hesseng flerbruksenter er orientert om at Neiden blir foreslått som del av skolekretsen til Hesseng. Det lages en plan for mottak av elevene, blant annet med besøksdager ved Hesseng flerbruksenter. På grunn av at antall elever som skal overflyttes er så lavt, medfører skolekretsendingen ingen driftsmessige endringsbehov for Hesseng flerbruksenter.

Det er i dag skoleskyss fra Neiden og ned til Hesseng, en nedleggelse av skolen i Neiden vil derfor ikke endre skyssbehovet vesentlig, Finnmark fylkeskommune orienteres om saken, og involveres i videre planlegging av skoleskyss når forslag er utarbeidet.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Driftsbudsjett for Neiden oppvekstsenter, Fossheim skole 2017: 1 365 000,-

Beløpet inkluderer ikke teknisk drift av bygget og lønnsutgifter til teknisk personale.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Neiden oppvekstsenter, Fossheim skole opprettholdes, og det tilsettes en lærer i 50 % stilling slik at det totalt er 2,5 årsverk lærere tilsatt ved skolen.

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Ut fra en helhetlig vurdering av den faglige utfordringen ved drift av Neiden skole, samt antall barn i skolen i dag og prognoser for elevatall fremover, vil en slik situasjonen er fra høsten 2017 ikke kunne sikre at barna i Neiden får en tilfredstillende og likeverdig skolegang. Læringsmiljøet vil bli så begrenset i Neiden, at det av den grunn vil være til barnas beste å gå ved en større skole, med flere jevnaldrende og større fagmiljø som kan gi elevene et bedre skoletilbud både faglig og sosialt.

Neiden oppvekstsenter, Fossheim skole legges ned med virkning fra og med skolestart høsten 2017. Elever i Neiden overføres til Hesseng flerbruksenter.

For å finne gode løsninger for skoleskyss settes umiddelbart i gang en prosess for å utrede dette i samarbeid med foreldregruppa ved Fossheim skole, og Finnmark fylkeskommune.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Sør-Varanger kommune
Neiden oppvekstsenter
Fossheim skole

Fossheim skole: Status og muligheter

Status pr i dag

Elevfordeling mai 2017			
Trinn	Antall elever pr 1. mai 2017	Forventet 2017-18	Forventet 2018-19
1.	1	0	1
2.	0	0	0
3.	2	0	0
4.	1	1	0
5.	1	1	1
6.	0	1	1
7.	0	0	1

Bemanning

Skoleåret 2015 – 16 bemanning: 1 pedagog i 88 % undervisning
50 % pedagogisk assistent
50 % SFO-assistent
rektorstilling (80 % undervisning - 20 % rektor)
enhetsleder - Sandnes skole

Fra 18. januar til 18. mars 2016: 45 elever fra Neiden mottak
4-6 lærere og 2 – 3 assistenter

Skoleåret 2016-17 bemanning: 1 pedagog i 88 % undervisning
50 % SFO-assistent
rektorstilling (60 % underv/20% studie/20 % rektor)
enhetsleder - Sandnes skole

Drifta ved SFO ble nedlagt fra november 2016, fordi det ikke var elever igjen. Ressursen ble utnyttet til å gi elevene faglig styrking og ekstra fellestid til aktivitet ut oppsigelsestida.

Undervisning

Skolen er udelt, alle elevene undervises som en gruppe, delt der det er naturlig og mulig. I forståelse med foresatte har vi hatt en time ekstra pr uke, - slik at vi innarbeider tid, og får mulighet til en plandag hver 6. uke for å sikre felles tid til utvikling og planlegging. Skolen arbeider med å innføre rullerende årsplaner. Behov for ekstra tilrettelegging og spesialundervisning dekkes inn av ordinær bemanning pr i dag.

Vi praktiserer dialogbasert undervisning, læringspartnere og variasjon mellom ulike innlæringsformer, på tvers av trinnene. Relasjonsbasert undervisning, ansvar for egen læring og regning i alle fag står sentralt. Fokus på samarbeid, konkrete og praktiske tilnærminger, naturen som klasserom og kontakt med lokalsamfunn.

Enkelte studier viser at elever fra små skoler til en viss grad har mindre motivasjon for å gå på skole, mindre støtte hjemmefra og de sliter mer med å innordne seg i forhold til samarbeid, faste rutiner og regler. Dette henger sammen med flere faktorer, som foreldres utdanning, skolens miljø og lærernes fokus, ikke direkte med skolestørrelse. Fossheim skole arbeider aktivt med å motvirke disse utfordringene, og det gir resultater. Vi har nå motiverte, samarbeidende og aktive elever. Vi har et godt læringsmiljø og gode resultater på nasjonale prøver ol.

Skolen har utarbeidet standarder for elever og lærere, i tråd med nasjonale forventninger.

Midt i Naturen – aktiv uteskole

Fossheim skole har god tilgang til naturen, med turområder tilgjengelig fra skolen, nærhet til elv, lysløype, fiskevann, fjell og skog. Noen minutters gange unna er «uteskolen» ved Kirkebekken. Det er et mål å sikre og utvikle utearealene, som inspirasjon til aktivitet, kreativitet og lek. Vi har startet arbeidet med å rydde og sette i stand lavvu, broer og bål plass ved uteskolen, og vi benytter den nå til mer praksisnær og variert undervisning.

Sosial utfordring

Fossheim skole skal være en skole med kreativitet, naturglede og fellesskap i fokus.

Med få elever, har vi en ekstra utfordring for å sikre at elevene både har en lokal tilhørighet og samtidig arenaer for å møte flere og utvikle sine sosiale ferdigheter i større miljøer.

Elevene må få mulighet til å bli kjent med nye, og lære å jobbe sammen med andre. Vi har tett kontakt med foreldre, for å sikre at alle har tilpassete sosiale utfordringer. Vi besøker andre barneskoler, bruker DKS, og har vinteraktivitetsuke og andre aktiviteter i tillegg til svømming sammen med Bugøynes.

Fossheim Skoles tekniske tilstand

Fossheim skole rommet så sent som på 1980-tallet nær 100 elever. Deler av internatet ble utskilt til Grendehus på 1990-tallet, og barnehagen kom inn i internatbygget. De siste årene er det gjort gode oppgraderinger av Fossheim skole:

2013 - Nytt gulvbelegg og nye vinduer i musikkrommet

2014 - Varmeanlegg modernisert

2015 - Vinduer og takrenner skiftet ut, nye brannsikringsystemer inne

Gymsal og garderober med badstu er tilgjengelige og kan brukes av både skole og bygda.

Bruk av bygg og område

Skolen i Neiden har plass og fasiliteter til SFO og barnehagedrift.

Vi har i vinter tilbudt kontorplass til to høyskolestudenter som bor i bygda. Det gir et hyggelig tilskudd av mennesker, og styrker muligheten for å bo i Neiden.

En gang i måneden er det legedag i Neiden, med kontorlokaler på skolen.

Drifta av Grendehuset henger delvis sammen med skoledrifta, og her er det også kontorlokale for lokale organisasjoner.

Skolen er øvelseslokale for Fossekallen blandakor og har treningslokale for Neiden IL.

Hjemmebasert omsorg er tilbudt kontorfasiliteter ved skolen.

Uteområdet

Neiden oppvekstsenter har store og god opparbeidede uteområder. Fotballbanen har fått flomlys, og benyttes av idrettslag og elever, har flomlys. Ballbinge er finansiert og under prosjektering. Skolen har tilfredsstillende husker og lekeapparat, og godt egnede lekeområder.

Vi har gode plener, gapahuker og bålplasser, lekeområde med apparater – noe slitte, men gode. På lekeområdet er det også dukkehus, drivhus og skog.

Alternativ skolegang - skyss

Hesseng flerbrukssenter er nærmeste skole, 40 km fra Neiden. Elevene fra barneskolen her går på ungdomsskole felles med Neiden, i Kirkenes. Skolebussen starter i dag kl 07.20 fra Kroa. I Neiden. Elever som bor andre steder i bygda vil måtte beregne tid til tilkjøring. Det må påregnes minimum 60 minutter hver veg til transport.

Utviklingsmuligheter

Neiden oppvekstsenter har utfordringer med elevtall. På personalsiden har det vært noe lysere. Det har vist seg at vi klarer å få inn vikarer «som duger», og delvis både erfarne og faglærte vikarer, når vi har litt bedre tid på oss. Skolen har gode kvaliteter.

Digitalt skolesamarbeid

- Skolen fikk i 2015 fibertilknytning, og har stabil nett-tilgang. Vi har vært i samtale med IT-avdelingen om muligheten til å benytte moderne teknologi for samarbeid med elever andre steder. Det er fullt mulig å få til dette, slik at både gruppearbeid og undervisning kan gjøres over nett, om det gjøres noen mindre tekniske investeringer.
- Dette ville selvsagt være et tillegg til både lokal undervisning og besøk for å treffe andre elever.

Barnehage

- Det er mulig å gjenetablere barnehagen, enten som et fulltidstilbud, eller som en lekepark med et kortere tilbud for barn i nærområdet.

Skole og hverdagstrening for barn med særskilte behov for tilrettelegging

- Internatsida kan benyttes til leilighet, om ikke barnehagen skal driftes. Vil kunne gi Sør-Varanger kommune en arena for trening på hverdagsaktiviteter/botrening. Kan benyttes, enten daglig, eller i perioder. Kan skilles fra ordinær skole.
- Fossheim skole har musikkrom, et enkelt naturfagsrom, kjøkken, sløyd og gymsal. Disse kan absolutt brukes mer aktivt enn det de gjør i dag.
- Det er gode muligheter for å utnytte skog og natur for øvrig i Neiden, og i det området der skolen ligger, er det både enkel tilgang og rolige områder, både for elv og fjell.

Voksenopplæring/Kvalifisering av flyktninger

- Skolens lokal kan selvsagt ogs benyttes av andre grupper for eksempel til norskkurs, alfabetiseringskurs, naturkunnskap, turkunnskap og lignende.

Skolen i bygda

Eksisterende ressurser i Neiden

Neiden har potensiale for et selvstendig næringsliv. Bygda har kafe, og planer om å åpne butikk, de har Skoltesamisk museum (åpner 2017), et hotell som åpner for aktivitet i år, campingplass/fjellstue, og en camping ute av drift. På finsk side er det flere ulike, driftige butikker, og ei lita bygd.

I tillegg har bygda også et aktivt foreningsliv, kirke, grendehus, en nedlagt barnehage, og skole med gode uteområder. Det er nærhet til fjord, elv og fjell. Med nye arbeidsplasser ved ei stamnetthavn, vil det være kort pendleveg til Neiden.

Fossheim skoles arealer kan i tillegg til skole være base for aktivitet i bygda:

- Senter for kommunale tjenester for Neiden/Bugøyfjord (vaktmester/kontor/pauserom)
- et nav for aktivitet knyttet til forskning/studier
- skrivesenter/kunstnersenter
- et nabobygdprosjekt, med samarbeid mellom Neiden, Näätämö og Sevettijervi

Det finnes muligheter for å utvikle Neiden, og legge til rette for at bygda skal vokse og styrkes. Det krever imidlertid at infrastrukturen er på plass, og at den er god nok. E6 går rett gjennom bygda, det samme gjør veget til Finland.

Det burde være liv laga for Neiden, men et sted der unger må pendle 2 – 3 timer pr dag til/fra skole vil være et sterkt moment mot en ny utvikling.

Silja S. Arvola
Rektor Fossheim skole

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Sørensen, Harald Enhetsleder: Gunnhild Jørginsdóttir Brimheim, tlf. 789 717 90	Dato: 06.05.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Asmyhr, Sandra K.	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for levekår	027/17	22.05.2017

SAMARBEIDSAVTALE IDRETTSRÅDET OG SØR-VARANGER KOMMUNE

Dokumenter i saken:

- 2016023450 VEDRØRENDE SAMARBEIDSAVTALEN
- 2016017307 SAMARBEIDSAVTALE SØR-VARANGER IDRETTSRÅD OG SØR-VARANGER KOMMUNE
- 2016005691 SAMARBEIDSAVTALE - INVITASJON TIL MØTE
- 2016003790 FORSLAG TIL SAMARBEIDSAVTALE MELLOM SØR-VARANGER KOMMUNE (SVK) OG SØR-VARANGER IDRETTSRÅD (SVIR)
- 2015020059 FORSLAG TIL SAMARBEIDSAVTALE MELLOM SØR-VARANGER KOMMUNE (SVK) OG SØR-VARANGER IDRETTSRÅD (SVIR)
- 2015003332 INVITASJON TIL MØTE 29.04. 2015

Kort sammendrag: Sør-Varanger Idrettsråd har de siste årene fått større ansvar og flere oppgaver knyttet til fordeling av penger til idretten i kommunen. Samtidig ønsker de mer innflytelse i saker som angår idretten. Det har vært avholdt to møter mellom Idrettsrådet og Kultur og Fritidsenheten. Man har sammen kommet fram til en forent avtaletekst som Rådmannen gir sin tilslutning til.

Faktiske opplysninger:

Idretten og kommunen har i dag et felles mål om å skape levende og bærekraftige lokalsamfunn der folk finner trygghet, mening, tilhørighet og trivsel. Idretten og kommunene har mange steder lang tradisjon i å samarbeide, og der dette fungerer godt, skapes det resultater som har store lokale ringvirkninger på kort og lang sikt.

Norsk idrett har om lag 12 000 idrettslag totalt og over 2 millioner medlemmer og er Norges største folkebevegelse. Sammen med kommunenes ressurser og kompetanse bidrar disse til økt fysisk aktivitet for befolkningen gjennom hele livsløpet.

Norges Idrettsforbund (NIF) og Kommunenes Sentralforbund (KS) laget i 2009 en veileder som skal danne grunnlag for samarbeidet mellom kommunen og idrettsrådet. KS og NIF råder kommuner og Idrettsrådene til å inngå en slik avtale der den ikke allerede foreligger. Det er flere grunner som taler til fordel for dette:

- En samarbeidsavtale bidrar til en klargjøring av viktige prinsipper og gjensidige krav og forventninger til samarbeidet. Den sikrer bedre kontinuitet og forutsigbarhet for begge parter.
- En avtale bidrar til å skape forståelse og respekt for hverandres synspunkter og arbeidsmåter.

Alle kommuner som har mer enn 3 idrettslag er av Norges Idrettsforbund pålagt å ha et idrettsråd. Idrettsrådet er idrettslagenes felles talerør i saker som vedrører idretten.

I Sør-Varanger kommune har Idrettsrådet de senere årene kommet med initiativ om hvordan de kan få mer innflytelse. I 2014 og 2015 fikk Idrettsrådet ansvar for organiseringen av Barentssportsdagene. I 2015 fikk Idrettsrådet ansvar for fordelingen av kulturmidler til idrettslagene og i 2016 ble dette utvidet til også å gjelde søknader til idrettsarrangement. Det har vært ønskelig fra både kommunen og Idrettsrådets side å formalisere samarbeidet.

3. september 2015 mottok kommunen av Idrettsrådet et utkast til samarbeidsavtale. Utkastet bygger på avtaler som er skrevet i andre kommuner. Dette har vært diskutert på to møter mellom kommunen og idrettsrådet. Det foreligger nå et forslag til samarbeidsavtale. Rådmannen går inn for forslaget som partene har blitt enige om.

Avtaleteksten ser slik ut:

Samarbeidsavtale mellom Sør Varanger kommune og Sør Varanger idrettsråd

1. Parter

Sør Varanger kommune(SVK) og Sør Varanger idrettsråd(SVIR)

2. Bakgrunn for avtalen er KS' og Norges idrettsforbund (NIF) sin veileder for å styrke samarbeidet mellom kommunene og idrettsrådet.

3. Intensjon bak avtalen

Kommunen og Sør-Varanger-idretten har et felles mål om å skape et levende og robust lokalsamfunn der folk finner trygghet, mening, tilhørighet og trivsel. Idretten er en viktig bidragsyter til dette målet, spesielt i forhold til barn og unge. Kommunens positive holdning til idretten, og evne og vilje til å støtte opp om idrettslig aktivitet er i en slik sammenheng avgjørende for idrettslagene.

3.1 Idrettsrådet er et organ for den frivillige idrettsbevegelsen knyttet til Norges Idrettsforbund, Norges Olympiske komité og Paralympisk Komité og skal arbeide i henhold til de gjeldende lover og regler vedtatt av idrettstinget.

3.2 Idrettsrådet representerer alle lag og foreninger tilknyttet idretten i Sør-Varanger Kommune. Idrettsrådet er fristilt og selvstendig, og fungerer som et rådgivende organ til Sør-Varanger Kommune i saker som vedrører idretten. Idrettsrådet skal søke å se helheten i idrettsmiljøet i Sør-Varanger kommune og hjelpe kommunen med å ta beslutninger til det beste for all idrett i Sør-Varanger kommune.

3.3 SVK og SVIR skal sammen legge forholdene til rette for at alle skal kunne delta i idrett og fysisk aktivitet.

3.4 SVIR og SVK har felles målsetting for utvikling av idrett, fysisk aktivitet og folkehelse i samfunnet.

3.5 Hensikten med denne avtalen mellom SVK og SVIR er å styrke samspeillet mellom partene ved å:

3.5.1 bidra til klargjøring av viktige prinsipper og gjensidige krav og forventninger

3.5.2 sikre bedre kontinuitet og forutsigbarhet for begge parter

3.5.3 bidra til forståelse og respekt for hverandres synspunkter og arbeidsmåter

4. Idrettsrådets rolle i Sør Varanger kommune

4.1 SVIR skal være et rådgivende organ på vegne av kommunens idrettslag i alle saker som vedrører idretten i Sør-Varanger kommune. SVIR skal oppfordre alle sine lag og foreninger til å fremme sine saker gjennom SVIR

4.2 Et viktig prinsipp for samarbeidet, er at alle saker som er av felles interesse for idretten, skal formidles til SVK gjennom SVIR. Prinsippet innebærer at et enkelt idrettslag ikke kan ta en sak direkte opp med kommunen hvis saken har eller tenkes å kunne få konsekvenser for ett eller flere andre lag. Dette prinsippet gjelder henvendelser vedrørende anvendelse av

kommunale midler til anleggsinvesteringer, drift eller økonomisk støtte. En slik praksis er en forutsetning for at SVIR kan ivareta sin rolle. Det er også avgjørende at SVK medvirker til at dette prinsippet etterleves.

4.3 Kommunen skal forsikre seg om at innkommende saker også er sendt til idrettsrådet og eventuelt sende en kopi i de tilfeller dette ikke har skjedd.

5. Planarbeid som involverer idretten

5.1 SVIR skal involveres i alle idrettsrelaterte saker på et tidligst mulig tidspunkt.

5.2 I saker som kommer inn til SVK vedrørende idrettsformål, videresendes en kopi til idrettsrådet. SVIR har også ansvar for å videresende saker som kommer direkte til dem, til kommunen.

5.3 SVIR er samarbeidspartner i tilknytning til planarbeid for idrett og fysisk aktivitet av betydning for idretten i SVK.

5.4 SVIR sender til SVK sin anbefaling vedrørende fordeling av Kulturmidler idrett og kulturmidler idrettsarrangement.

6. Barentssportdagene

SVK og SVIR utarbeider en egen avtale vedrørende ansvarsfordelingen av arrangementet

7. Møter

7.1 SVIR kan be om møter med kommunens ledelse etter behov.

7.2 SVK har stående invitasjon til idrettsrådets møter.

7.3 Det skal avholdes 2 møter pr år mellom SVK og SVIR, ett på høsten og ett på våren. SVIR innkaller til møtene. Partene kan innkalle til ekstraordinære møter ved behov.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Utvalg for levekår vedtar samarbeidsavtalen mellom Sør-Varanger Idrettsråd og Sør-Varanger kommune.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Sørensen, Harald Enhetsleder: Sørensen, Harald, tlf. 91814958	Dato: 08.05.2017
Arkivsak: <arkivsaknr>	
Saksordfører: Brekken, Anita	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for levekår	028/17	22.05.2017

TILSKUDD TIL OPPKJØRING AV LYSLØYPER OG TURLØYPER

Dokumenter i saken:

- 2017008237 SØKNAD OM BIDRAG TIL LØYPEKJØRING.
- 2017008198 SØKNADER OM TILSKUDD TIL OPPKJØRING AV LYSLØYPER
- 2017007915 SØKNAD OM TILSKUDD TIL OPPKJØRING AV LYSLØYPER OG TURLØYPER IL BØLGEN
- 2017007894 TILSKUDD TIL OPPKJØRING AV LYS- OG TURLØYPER
- 2017007778 SØKNAD TILSKUDD TIL OPPKJØRING AV LYSLØYPE OG TURLØYPE
- 2017007605 SØKNAD OM TILSKUDD TIL OPPKJØRING AV LYSLØYPER OG TURLØYPER 2017
- 2017007550 SØKNAD OM TILSKUDD TIL OPPKJØRING AV LYSLØYPER OG TURLØYPER ROPELVBYGDELAG
- 2017007523 SØKNAD OM TILSKUDD TIL OPPKJØRING AV LYSLØYPER OG TURLØYPER 2017
- 2017007522 SØKNAD OM KULTURMIDLER TIL OPPKJØRING AV LYSLØYPER OG TURLØYPER 2017
- 2017005589 SØKNAD OM TILSKUDD TIL OPPKJØRING AV LYSLØYPER OG TURLØYPER

Kort sammendrag:

Det har kommet inn 10 søknader. Alle søknadene ligger innenfor vedtatte reglement for ordningen. Rådmannen finner det vanskelig å finne en helt rettferdig fordeling, men har foretatt en vurdering ut fra skjønn og tidligere tildelinger

Faktiske opplysninger: I henhold til vedtak i utvalg for Levekår 13.03. 2017 er det satt av kroner 42 000 i tilskudd til oppkjøring av lysløyper og turløyper. Midlene har vært lyst ut i Sør-Varanger Avis 17.03. 2017 og 21.03. 2017 og på kommunens hjemmeside. Søknadsfristen var 18.04. 2017

Kort oppsummering av de enkelte søknadene:

Ropelv og Renøysund hytteforening

Søker om støtte til løypekjøring Smukvann – Madvik – Holmvann – Øretoppvann – Jørgendalen. Videre Renøysund – Geitvann - Øretoppvann. Antall kilometer ikke oppgitt. Søkesum kroner 4000 til dekning av bensinutgifter.

Neiden Velforening

Søker om støtte til løypekjøring Fjellstuakrysset til Bøttevann og Sitsi. Kjøper tjenester hos skutertaxi, kr 10 000,- 8 km

Bjørnevatn Idrettslag

Søker om kroner 10 000 for utgifter kjøring fra Bjørneparken stadion til Ørnevann, samt driftsutgifter til skuter og løypemaskin. I tillegg rydding av trase.

Ropelv Bygdelag

Søker om kroner 5000 til løypekjøring, merking og bøker og utstyr. Trase: Fra Ropelv til Bokbjørka ,Svaneholmen og rundt Ropelvvannet. 12 km

Langvasseid Bygdelag

Søker om kroner 6400 til bensin til oppkjøring av løype til Storsteinvannhytta. Trase Langvasseid - Storsteinvann – Langvasseid 17 km.

Pasvik Hauk

Søker om kroner 87 729 hvorav 61 479 til ny løypemaskin, 18 750 til leasing av skuter og 7 500 godtgjøring til skuterkjøring. Trase: Psvikløypa- Lysløypa Svanvik – Holmfoss- Rødsand- Holmvann- Strand – Firkantvann – Skrøytnes – Svanvik – Veinøkoia – Sagvannet

Jarfjord Ungdomslag

Søker om kroner 10 490 for dekning av kjøring (5 000) og innkjøp av sporsetter (5 490).

Trase: Lysløype fra Tårnet til Karpdalen 2,5 km

Storbukt til Storvannet 4,5 km

Karpbukt- Trangdalen- Båtvannet 5 km

Lanabukt til Kangasvannet 3 km

Akebakken ved Tårnhallen 0,6 km

Limgambergtjønnna rundt 7 km

IL Bølgen

Søker om kroner 1500 til dekning av bensinutgifter. Trase: Lager løyper «rundt omkring» på Bugøynes der det er snø. 10 km lengde

Sandnes IL

Søker om kroner 57 000 for oppkjøring av følgende løyper:

Sandnes Idrettspark. 12 000 NOK - Sandnesdalen 15 000 NOK - Alpinanlegget. 30 000 NOK. Antall km ikke oppgitt

Kirkenes- og omegn skiklubb

Søker om kroner 6 095 for dekning av bensinutgifter og reparasjon av utstyr. Trase: Kirkenes-Prestefjellet- Tangen Bru – Skihytta – Bjørnevattn og tidvis Lionshytta/Vardenhytta. Km ikke oppgitt.

Totalkostnaden det er søkt om er summert til 198 214 fordelt på 10 søknader. I 2016 ble det søkt om 140 588 på 11 søknader.

Det er satt av 42 000,- til fordeling. Sandnes IL skiller seg ut ved å ha store oppgaver knyttet til oppkjøring av løyper. Det samme gjelder for Kirkenes- og omegn skiklubb og Pasvik Hauk. Dette fremkommer av fordelingen. Det er primært utgifter knyttet til drivstoff, samt slitasje på utstyr som det søkes støtte til. Pasvik Hauk har søkt om støtte til investering av ny løypemaskin. Under er oversikt over tilskudd for 2016, søknadsbeløp og Rådmannens forslag til fordeling:

Navn	Tilskudd 2016	Søknadssum 2017	Innstilling 2017
Ropelv og Reinøysund hytteforening	2000	4000	2000
Jarfjord ungdomslag	4000	10490	4000
KOS	10000	6095	6000
Ropelv bygdelag	2000	5000	2000
IL Pasvik Hauk	7000	87729	6000

Bjørnevatn IL	5000	10000	4000
Langvasseid bygdelag	3000	6400	2500
Sandnes IL	14000	57000	12000
Neiden Vel	0	10000	2000
IL Bølgen	0	1500	1500
SUM	47000	198214	42000

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Rådmannen innstiller på følgende fordeling tilskudd til oppkjøring av lysløyper og turløyper:

Navn	Innstilling 2017
Ropelv og Reinøysund hytteforening	2000
Jarfjord ungdomslag	4000
KOS	6000
Ropelv bygdelag	2000
IL Pasvik Hauk	6000
Bjørnevatn IL	4000
Langvasseid bygdelag	2500
Sandnes IL	12000
Neiden Vel	2000
IL Bølgen	1500
SUM	42000

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Sørensen, Harald Enhetsleder: Sørensen, Harald, tlf. 91814958	Dato: 10.05.2017
Arkivsak: <arkivsaknr>	
Saksordfører: Brekken, Anita	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for levekår	029/17	22.05.2017

KULTURMIDLER KULTURORGANISASJONER 2017

Dokumenter i saken:

2017008702 SØKNAD OM KULTURMIDLER
2017008634 SØKNAD OM KULTURMIDLER
2017008236 SØKNAD OM KULTURMIDLER KULTURORGANISASJONER
2017007904 SØKNAD OM KULTURMIDLER
2017007768 SØKNAD OM KULTURMIDLER
2017007645 SØKNAD OM KULTURMIDLER - KULTURORGANISASJONER
2017007644 SØKNAD OM KLUTURMIDLER - KULTURORGANISASJONER
2017006486 SØKNAD OM KULTURMIDLER
2017005946 SØKNAD OM KULTURMIDLER 2017
2017005923 SØKNAD OM TILSKUDD KULTURMIDLER
2017005893 SØKNAD PÅ KULTURMIDLER - FRIFORM KIRKENES
2017005566 SØKNAD PÅ KULTURMIDLER FOR 2017

Kort sammendrag:

Det er kommet inn 12 godkjente søkere til kulturmidler-kulturorganisasjoner. Det er søkt for kroner 343 000 kroner av en pott til fordeling på kroner 175 000. Det er en utfordring å komme til en helt rettferdig fordeling. Rådmannen fortsetter den samme praksis som tidligere med en streng tolkning av organisasjonen formål, mens en tolker selve formkravene til søknadene mildt. Ved årets behandling har en lagt vekt på tidligere års praksis og vedtak.

Faktiske opplysninger:

I henhold til vedtak i Utvalg for Levekår 13.03. 2017 er det satt av kr 175 000 i tilskudd til kulturmidler – kulturorganisasjoner. Midlene har vært lyst ut i Sør Varanger Avis 17.03. 2017 og 21.03. 2017 og på kommunens hjemmeside. Søknadsfristen var 18.04.17.

Skjemaet som brukes for utregning av kulturmidler er laget i henhold til vedtatt reglement og inneholder fire hovedkategorier.

- Opplysninger om søker – inkludert tildeling fra 2016
- Formkrav til søknaden (reglements punkt 3 og 4)
- Formkrav til søker (reglements punkt 6-9 samt punkt 11)
- Innholdsmessig prioritering (reglements punkt 10)

Reglementet stiller formkrav til organisasjonen som søker, samt til nødvendige opplysninger og vedlegg til søknaden. Rådmannen fortsetter den samme praksis som tidligere med en streng tolkning av organisasjonens formål, mens en tolker selve formkravene til søknadene mildt. Det var 16 søkere. Fire søkere oppfyller ikke kriteriene for kulturmidler - kulturorganisasjoner.

Følgende organisasjon oppfyller ikke formkravene: ADHD-Norge–Sør-Varanger lokallag. Foreningen har ikke kultur som hovedformål. Søknaden flyttes til Utvalg for Levekår sin pott til fri disposisjon. Det samme gjelder for Finnmark Fylkeslag i autiseforeningen som heller ikke er en kulturorganisasjon. Selv om postadressen er i Sør-Varanger er det vanskelig å forsvare at organisasjonen (fylkeslaget) er hjemmehørende i kommunen.

Kirkenes FA-speidergruppe har ikke kultur som hovedformål. Den er nystartet og har i tillegg mangelfulle opplysninger. Denne flyttes også til Utvalg for Levekår sin pott til fri disposisjon.

Bugøynes Bygdelag har søkt om kulturmidler til reparasjon av to grillplasser og innkjøp av sittebenker, samt til seminar i kultur- og dugnadsuka på Bugøynes. Rådmannen har valgt å flytte denne saken til levekårsutvalgets dispensasjonspott.

ADHD-Sør-Varanger lokallag, Finnmark Fylkeslag-autiseforeningen, Kirkenes FA-speidergruppe, Bugøynes Bygdelag, Sør-Varanger Historielag, Pasvikdalen Husflidslag og Bjørnevatn Trommekorps er nye søkere i 2017. I 2016 fikk riktignok ADHD-Norge-Sør-Varanger lokallag kroner 4000 til kulturaktiviteter for barn og unge, men da fra potten til levekårsutvalgets disposisjon.

Av godkjente søkere innenfor denne kategori er det i 2017 søkt for kroner 343 000. Potten til fordeling er på kroner 175 000. Som vi ser er det et stort gap mellom søkesum og pott til fordeling. Rådmannen innstiller til følgende fordeling:

Søker- numm er	KULTURMIDLE R 2017/søkere	Opplysning om søker					Innstilling/ vedtak 2017		
		2017			2016		Adminstrasjon ens innstilling 2017	Kr / medle m	Utvalge ts vedtak 2017
		Anta ll med l. und er 19	Su m anta ll med l	And el und er 19 %	Søknadssu m 2017	Bevilgning 2016			
1	Sangkoret Cresendo	0	52	0,0 %	30 000	50 000	19 000	365	
2	Kirkenes hornmusikk	3	33	9,1 %	50 000	30 000	18 000	545	
3	Sør-Varanger filmklubb	1	57	1,8 %	9 000	8 000	7 000	122	
4	Kirkenes skolemusikkorps	45	45	100, 0 %	75 000	52 000	45 000	1 000	
5	Sør-Varanger Travlag	3	46	6,5 %	25 000	25 000	18 000	391	
6	Pasvikkdalen skole- og ungdomskorps	7	33	21,2 %	40 000	30 000	25 000	758	
7	Friform	0	27	0,0 %	15 000	18 000	6 000	222	
8	Sangkoret Fossekalen	0	19	0,0 %	10 000	10 000	8 000	421	
9	Pasvikringen	0	13	0,0 %	4 000	2 000	2 000	154	
10	Bjørnevatn Trommekorps	0	12	0,0 %	40 000		5 000	417	
11	Sør-Varanger Historielag		67	0,0 %	30 000	0	13 000	194	
12	Pasvikkdalen Husflidslag	5	14	35,7 %	15 000	0	9 000	643	
#REF!	SUM / gjennomsnitt	64	418	15,3 %	343 000	225 000	175 000	421	175 000

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Rådmannen går for følgende innstilling:

Søker- numm er	KULTURMIDLE R 2017/søkere	Opplysning om søker					Innstilling/ vedtak 2017		
		2017			2016		Adminstrasjon ens innstilling 2017	Kr / medle m	Utvalge ts vedtak 2017
		Anta ll med l. und er 19	Su m anta ll med l	And el und er 19 %	Søknadssu m 2017	Bevilgni ng 2016			
1	Sangkoret Cresendo	0	52	0,0 %	30 000	50 000	19 000	365	
2	Kirkenes hornmusikk	3	33	9,1 %	50 000	30 000	18 000	545	
3	Sør-Varanger filmklubb	1	57	1,8 %	9 000	8 000	7 000	122	
4	Kirkenes skolemusikkorps	45	45	100, 0 %	75 000	52 000	45 000	1 000	
5	Sør-Varanger Travlag	3	46	6,5 %	25 000	25 000	18 000	391	
6	Pasvikkdalen skole- og ungdomskorps	7	33	21,2 %	40 000	30 000	25 000	758	
7	Friform	0	27	0,0 %	15 000	18 000	6 000	222	
8	Sangkoret Fossekallen	0	19	0,0 %	10 000	10 000	8 000	421	
9	Pasvikringen	0	13	0,0 %	4 000	2 000	2 000	154	
10	Bjørnevatn Trommekorps	0	12	0,0 %	40 000		5 000	417	
11	Sør-Varanger		67	0.0	30 000	0	13 000	194	

	Historielag			%					
12	Pasvikkdalen Husflidslag	5	14	35,7 %	15 000	0	9 000	643	
#REF!	SUM / gjennomsnitt	64	418	15,3 %	343 000	225 000	175 000	421	175 000

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Sørensen, Harald Enhetsleder: Sørensen, Harald, tlf. 91814958	Dato: 09.05.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Hansen, Cecilie	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for levekår	030/17	22.05.2017

TILSKUDD KULTURARRANGEMENT 2017

Dokumenter i saken:

2017000160 SØKNAD OM STØTTE TIL BUGØYNES FESTIVAL (BF) 28. - 30.07.2017
2017008303 SØKNAD OM STØTTE TIL KULTURARRANGEMENT 2017-2018
2017007773 SØKNAD OM STØTTE TIL KULTUR- ELLER IDRETTSARRANGEMENT
2017007606 SØKNAD PÅ TILSKUDD TIL KULTURARRANGEMENT PK.5. JMF
ANNONSE I SØR-VARANGER AVIS

Kort sammendrag:

Av 11 søknader i denne kategori realitetsbehandles 3, mens de øvrige flyttes over til Utvalg for levekår sin disposisjonspott. Sør-Varanger Historielag, Kirkenes- og omegn husflidslag og Sangkoret Fossekallen innstilles til omsøkt beløp. Rest på kroner 4000,- overføres til Utvalg for Levekår sin disposisjonspott.

Faktiske opplysninger:

I henhold til vedtak i Utvalg for Levekår 13.03. 2017 er det satt av kr 56 000 i tilskudd til kulturarrangement. Midlene har vært lyst ut i Sør Varanger Avis 17.03. 2017 og 21.03. 2017 og på kommunens hjemmeside. Søknadsfristen var 18.04.17.

Det er kommet inn 11 søknader og det er i alt søkt for kroner 569 000. Kort om søknadene

under:

Sør-Varanger Historielag søker om kroner 12 000 til markering av Finlands 100 års jubileum, «Døtre og sønner av et folk». Foredrag, sang og musikk. Totalbudsjett er på kroner 25 100.

Bjørnevatn IL søker om kroner 40 000 til hundreårsmarkeringer – BIL – 100 år i 2017

Bokprosjekt, medlemsfest. Ikke noe prosjektregnskap

Sangkoret Fossekallens søker om kroner 23 000 til å markere Finlands jubileumsår med en konsertproduksjon "Hilsen til Finland" som fremføres i Finland og Norge i løpet av 2017. Det planlegges et åpent arrangement på finlands nasjonaldag 6. desember på Grenselandmuseet. I samarbeid med finsk-norsk forening. Totalbudsjettet er på kroner 58 500,-

Bugøyfjord bygde- og hyttelag søker om kroner 4 000 til å arrangere påskeaktiviteter spesielt rettet mot barn,- skirenn og uteaktiviteter

Mental Helse - Kirkenes søker om kroner 25 000 til verdensmarkering med Standup Show på Kirkenes videregående skole. Show med Jan Erik Larsen. I tillegg vil Mental Helse ha stand på skolen denne dagen. Ikke noe spesifisert budsjett til showet annet enn kr 6 000 i reise og opphold for foredragsholder.

Pikene på Broen søker om kroner 250 000 til Barents Spektakel 2017. de søker om støtte til: Kickoff – Festivaluka med faste arrangementer og nye satsninger-Åpningsshow utendørs – Åpningskonsert – Spektakelutstilling – Transborderkafeer- Stedsspesifikk utendørs prosjekt- Musikkspetakel – Performance & Scenekunst –Barne/Ungefestivalen- Byfest.

Totalbudsjettet for Barents Spektakel 2017 er på kroner 6 922 455.

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) -Sør-Varanger søker om kroner 8000 til å arrangere 2 bingokvelder for utviklingshemmede høsten 2017. Totalbudsjett er på kroner 10 000.

Kirkenes- og omegn husflidslag søker om kroner 17 000 til strikkefestival. Festival med foredrag, kurs, demonstrasjon av håndverksteknikk. Totalbudsjett på kroner 29 000.

Bugøynesfestivalen søker om kroner 50 000 til gjennomføring av festivalen. Totalbudsjett på kroner 912 000.

Kirkenes Event & Artist søker om kroner 120 000 til Grenseløsfestivalen under potten «Til utvalgets fri disposisjon. Totalbudsjett på 2 970 000.

Oppstryk Finnmark søker om kroner 20 000 til arrangement i Kirkenes.

Potten til fordeling er på kroner 56 000. Det er et spenn i søkesum fra kroner 4 000 til 250 000. Rådmannen finner det ikke forsvarlig å behandle alle søkerne innenfor denne kategorien og flytter følgende søknader til levekårsutvalgets disposisjonspott.

1. Pikene på Broen søker om kroner 250 000: Dette er en profesjonell kulturorganisasjon med et budsjett på nærmere 7 millioner.
2. Kirkenes Event & Artist søker om kroner 120 000: Dette er en av Finnmarks store musikkfestivaler med budsjett på om lag 3 millioner.
3. Bugøynesfestivalen søker om kroner 50 000, budsjett på drøye kroner 900 000.
4. Bjørnevatn Idrettslag søker om kroner 40 000 midler til jubileumsfest og bokprosjekt.
5. Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) -Sør-Varanger. NFU er ikke en organisasjon med kultur som hovedformål.
6. Mental Helse. Dette er ikke en organisasjon med kultur som hovedformål.
7. Oppstryk Finnmark er en fylkesorganisasjon med postadresse i Hammerfest. De skal kjøre et delarrangement i Kirkenes.
8. Bugøyfjord bygd- og hyttelag. Dette er ikke en organisasjon som har kultur som hovedformål. Fikk i 2016 støtte fra levekårsutvalgets disposisjonspott til kulturaktiviteter.

Vi står igjen med tre søkere som realitetsbehandles i denne kategorien, Sør-Varanger Historielag, Kirkenes- og omegn husflidslag og Sangkoret Fossekallen. Rådmannen innstiller på omsøkt beløp for disse og at rest, kroner 4000,- flyttes over til Utvalg for levekårs disposisjonspott.

Kulturmidler kulturarrangement			
Søker	tildelt 2016	søkesum 2017	tildeling 2017
Sør-Varanger historielag		12 000,00	12 000,00
Fossekallen		23 000,00	23 000,00
Kirkenes og omegnhusflidslag		17 000,00	17 000,00
		52 000,00	52 000,00

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Rådmannen går inn for følgende innstilling:

Kulturmidler kulturarrangement			
Søker	tildelt 2016	søkesum 2017	tildeling 2017
Sør-Varanger historielag		12 000,00	12 000,00
Fossekallen		23 000,00	23 000,00
Kirkenes og omegnhusflidslag		17 000,00	17 000,00
		52 000,00	52 000,00

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Sørensen, Harald Enhetsleder: Sørensen, Harald, tlf. 91814958	Dato: 08.05.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Mikkola, Anders	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for levekår	031/17	22.05.2017

TILSKUDD TIL LAGSEIDE IDRETTSANLEGG OG GRENDEHUS

Vedlagte dokumenter:
SØKNAD BØLGEN

Dokumenter i saken:

2017008906 SØKNAD OM MIDLER VEDR.LAGSEIDE IDRETTSANLEGG
2017008901 SØKNAD OM TILSKUDD TIL LAGSEIDE INDETTSANLEGG
2017008635 SØKNAD OM TILSKUDD TIL LAGSEIDE IDRETTSANLEGG
2017008197 SØKNADER OM TILSKUDD TIL LAGSEIDE IDRETTSANLEGG
2017008195 SØKNAD OM TILSKUDD TIL LAGSEIDE IDRETTSANLEGG OG
GRENDEHUS
2017008093 SØKNAD LAGSEIDE IDRETTSANLEGG
2017007895 TILSKUDD TIL LAGSEIDE IDRETTSANLEGG OG GRENDEHUS
2017007779 SØKNAD TILSKUDD TIL LAGSEIDE IDRETTSANLEGG OG GRENDEHUS
2017007777 SØKNAD KULTURMIDLER/TILSKUDD TIL LAGSEIDE ANLEGG
2017007772 SØKNAD KULTURMIDLER - TILSKUDD TIL LAGSEIDE ANLEGG
2017007770 SØKNAD OM TILSKUDD TIL IDRETTSANLEGG OG GRENDEHUS
2017007754 SØKNAD OM TILSKUDD TIL LAGSEIDE ANLEGG
2017007604 SØKNAD OM TILSKUDD TIL LAGSEIDE IDRETTSANLEGG OG
GRENDEHUS 2017
2017007524 SØKNAD OM TILSKUDD TIL LAGSEIDE IDRETTSANLEGG OG
GRENDEHUS 2017

Kort sammendrag:

Det er kommet inn 14 søkere og det er søkt om kroner 708 500 av en pott på kroner 98 000.

Rådmannen finner det utfordrende å finne en rettferdig fordeling, men gjør en innstilling av fra erfaring og skjønn.

Faktiske opplysninger:

I henhold til vedtak i Utvalg for Levekår 13.03. 2017 er det satt av kr 98 000 i tilskudd til lagseide idrettsanlegg og grendehus. Midlene har vært lyst ut i Sør Varanger Avis 17.03. 2017 og 21.03. 2017 og på kommunens hjemmeside. Søknadsfristen var 18.04.17. Det har kommet inn 14 søknader hvor det til sammen er søkt om kroner 708 500,-

Alle søknadene ligger innenfor det vedtatte reglement for ordningen, jfr vedtak av 10.02.09 i sak ulf-001/09. Rådmannen finner det utfordrende å finne en rettferdig fordeling, men har tatt en vurdering ut fra erfaring og skjønn.

Av årets 14 søkere er det 4 nye søkere.

Kort oppsummering av de enkelte søknadene

Sandnes IL

Søker om midler til tre anlegg:

Søknad om tilskudd til lagseide idrettsanlegg **Gressbanen 21 000 NOK** (Til vedlikehold av banen, finsand, kunstgjødsel, gressfrø og gressklipper)

Søknad om tilskudd til lagseide idrettsanlegg **Skistadion 100 000 NOK** (rydding, vedlikehold av buer, toaletter, samt arrangementsbu)

Søknad om tilskudd til lagseide idrettsanlegg **Alpinanlegget 100 000 NOK**(Til opp-pussing av varmebua).

Totalt fra Sandnes Idrettslag kroner **221 000 NOK**

SUM alle søknader

Bjørnevatt IL

Søker om **80 000** til Bjørneparken Stadion (speakerbu, vedlikehold kunstgressbane, vedlikehold klubbhus, ferdigstillelse lysanlegg og 3'r mål). Totalkostnader kroner 283 000. Årlig driftsutgifter kroner 200 000

Langvasseid Bygdelag

Søker om kroner **26 000** til drift og vedlikehold av bygdehus og hytte. Driftskostnader i året er kroner 29 600. Totalkostnader kroner 55 600

Kirkenes Rideforening

Søker om kroner **30 000**. Totalkostnader om lag 3 000 000. Reparasjon av taket er kostnadskrevende

Kirkenes Ryttersportsklubb

Søker om kroner **23 000** til drift av ridehall og 6 gjestestallbokser

Kirkenes Idrettsforening

Søker om kroner **35 000** til vedlikeholdsarbeid på Vardenhytta (skifte av ytterpanel på nordveggen) og KIF-huset (renovering av kjøkken) Totalkostnader kroner 55 000

Kirkenes Froskemannsklubb

Søker om kroner **3 000** til dekning av drift av arbeid med kompressorbu (male innvendig og nytt gulvbelegg). Totalkostnader kroner 6 000,- I tillegg søker de om midler til leie av Barentsbadet, draktutlån og utstyr, samt kompressor for luftfylling. Driftsutgifter i 2016 kroner 8117,72,-

Pasvik Hauk

Søker om kroner **20 000** til å skifte ut lyspunkter, samt utbedre og vedlikeholde traseen i lysløypa, samt forgreining til Mostadfeltet.

Jarfjord Ungdomslag

Søker om kroner **75 000** til renovering/utbedringer av Tårnhall (rep av tak, renovering av kjøkken, samt skifte av gulvbelegg) Totale kostnader kroner 75 000,-

Kirkenes skytterlag

Søker om kroner **35 000** til investering av nytt kjøkken. I tillegg rydding og planering av område mellom standplass og skiver, samt reparasjon av standplass og vedlikehold/maling. Årlige driftsutgifter på kroner 117 000,-

Kirkenes Puckers

Søker om kroner **30 000** til diverse utbedringer på Lillebanen og klubbhuset (skifte av rør, vedlikehold av gjerde, vant, garderobefasiliteter etc). Totale kostnader kroner 80 000,- Driftsutgifter for klubbhus og Lillebanen er kroner 40 000 i året.

Langfjordalen skytterlag

Søker om kroner **30 000** til framføring av strøm til skytterhus og elektronisk skytebaneanlegg. Videre vedlikehold av elektroniske skiver og innkjøp av kjøkkeninventar.

Kirkenes- og omegn skiklubb

Søker om kroner **120 500** til redskaps/utstyrsbod, platt rundt varmestuen, trebenker/bord og åpent grillhus. Totalkostnader kroner 163.900,- Årlige driftskostnader kroner 15 000,-

IL Bølgen

Søker om kroner 30 000 til vedlikehold og drift av Mosedalen stadion og klubbhus (kunstgjødning, gjerdestolper og takpapp). Totalkostnader om lag kroner 45 000.

Rådmannen finner det vanskelig å gjøre en rettferdig fordeling. Sandnes idrettslag blir tilgodesett med mest i tilskudd på grunn av flere og kostnadskrevenende anlegg. Det samme gjelder for Kirkenes- og omegn skiklubb og Bjørnevatn IL. Rådmannen innstiller på følgende fordeling for 2017:

Kulturmidler lagseide idrettsanlegg og grendehus 2017				
Søker	Søkt 2016	Tilskudd 2016	Søkt 2017	Innstilling
Sandnes IL	235 000,00	32 000,00	221 000,00	18 000,00
Bjørnevatn IL	70 000,00	7 500,00	80 000,00	10 000,00
Langvasseid Bygd.	21 210,00	2 500,00	26 000,00	2 000,00
Sør-Varanger Riderforening	70 000,00	12 000,00	30 000,00	7 000,00
Kirkenes Rytterspkl	40 000,00	4 000,00	23 000,00	3 000,00
Kirkenes IF	71 000,00	12 000,00	35 000,00	7 000,00
Kirkenes Froskemannskl	9 500,00	3 000,00	3 000,00	2 000,00
Pasvik Hauk	20 000,00	2 500,00	20 000,00	5 000,00
Jarfjord Ungdomslag	35 000,00	8 000,00	25 000,00	5 000,00
Kirkenes Skytterlag	105 500,00	8 000,00	35 000,00	5 000,00
Kirkenes Puckers	ikke søkt	ikke søkt	30 000,00	7 000,00
Langfjorddalen skytterl	ikke søkt	ikke søkt	30 000,00	7 000,00
KOS	20 000,00	12 000,00	120 500,00	12 000,00
Bølgen	ikke søkt	ikke søkt	30 000,00	8 000,00
Sør-Varanger Travlag	50 000,00	5 000,00	ikke søkt	
IL Nordlyset	50 000,00	10 000,00	ikke søkt	
Jakobsnes IL	15 000,00	2 500,00	ikke søkt	
Kirkenes Klatreklubb	30 000,00	5 000,00	ikke søkt	
	842 210,00	126 000,00	708 500,00	98 000,00

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Rådmannen går for følgende innstilling:

Kulturmidler lagseide idrettsanlegg og grendehus 2017				
Søker	Søkt 2016	Tilskudd 2016	Søkt 2017	Innstilling
Sandnes IL	235 000,00	32 000,00	221 000,00	18 000,00
Bjørnevatn IL	70 000,00	7 500,00	80 000,00	10 000,00
Langvasseid Bygd.	21 210,00	2 500,00	26 000,00	2 000,00
Sør-Varanger Riderforening	70 000,00	12 000,00	30 000,00	7 000,00
Kirkenes Rytterspkl	40 000,00	4 000,00	23 000,00	3 000,00
Kirkenes IF	71 000,00	12 000,00	35 000,00	7 000,00
Kirkenes Froskemannskl	9 500,00	3 000,00	3 000,00	2 000,00
Pasvik Hauk	20 000,00	2 500,00	20 000,00	5 000,00
Jarfjord Ungdomslag	35 000,00	8 000,00	25 000,00	5 000,00
Kirkenes Skytterlag	105 500,00	8 000,00	35 000,00	5 000,00
Kirkenes Puckers	ikke søkt	ikke søkt	30 000,00	7 000,00
Langfjorddalen skytterl	ikke søkt	ikke søkt	30 000,00	7 000,00
KOS	20 000,00	12 000,00	120 500,00	12 000,00
Bølgen	ikke søkt	ikke søkt	30 000,00	8 000,00
Sør-Varanger Travlag	50 000,00	5 000,00	ikke søkt	
IL Nordlyset	50 000,00	10 000,00	ikke søkt	
Jakobsnes IL	15 000,00	2 500,00	ikke søkt	
Kirkenes Klatreklubb	30 000,00	5 000,00	ikke søkt	
	842 210,00	126 000,00	708 500,00	98 000,00

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

VI ØNSKER Å HA DETTE ANLEGGET I SÅ GOD STAND SOM OVERHODE MULIG MED DE MIDLENE VI RÅR OVER, OG OM VI LAR DETTE FORFALLE SÅ GJØR VI EN STOR TABBE, NOE VI VIL UNNGÅ.

KOSTNADER TIL DRIFT PER ÅR LIGGER PÅ CA. 15000 KRONER, I ALL HOVEDSAK GÅR DISSE TIL GJØDSEL. OG NÅR VI SER OSS NØDT TIL Å REPARERE GJERDET SÅ STIGER DENNE KOSTNADEN VELI DEFOR TRENGER VI HJELP.

VI VIL IKKE INNVESTERE I NOE ANNET ENN TIDLIGERE NEVNT, DET ER GJERDE, GJERDE STOLPER, TAKPAPP.

OM VI FÅR MIDLER FRA KOMMUNEN HJELPER DET OSS BETRAKTELIG.

ESTIMERT KOSTNAD CA, 45000 KRONER

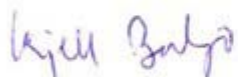
SØKNAD SUM: 30000 KRONER

18/4-2017

IL BØLGEN

V/LEDER

KJELL BULJO

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Sørensen, Harald Enhetsleder: Øvergaard, Nina Bordi, tlf. 78 97 74 12	Dato: 12.05.2017
Arkivsak: <arkivsaknr>	
Saksordfører: Pettersen, Tor Kristian	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for levekår	032/17	22.05.2017

KULTUR-FRI DISPOSISJON TIL UTVALGET FOR LEVEKÅR

Vedlagte dokumenter:

REGLEMENT FOR TILDELING AV KULTURMIDLER

Søknad Sor-Varanger kommune - Åpning av Å´vv.pdf

Åpen søknad

Vedlegg 1 Foreløpig program Å´vv skolttesamisk museum.pdf

Vedlegg 2 Omtale sentrale aktører.pdf

Vedlegg 3 Finansieringsplan.pdf

Vedlegg 4 Budsjett.pdf

SØKNAD OM MIDLER TIL ÅPNINGSARRANGEMENT

SØKNAD OM MIDLER TIL ÅPNINGSARRANGEMENT

Dokumenter i saken:

2017005638 SØKNAD OM STØTTE TIL KULTUR- ELLER IDRETTSARRANGEMENT
2016025795 SØKNAD OM STØTTE TIL BUGØYNES FESTIVAL (BF) 28. - 30.07.2017
2017006956 SØKNAD OM STØTTE TIL KULTUR- ELLER IDRETTSARRANGEMENT
2017008101 SØKNAD OM KULTURMIDLER 2017
2017008096 SØKNAD OM STØTTE TIL KULTURARRANGEMENT 2017
2017008094 SØKNAD PÅ MIDLER TIL KULTURARRANGEMENT
2017007616 100 ÅRS MARKERING BJØRNEVATN IDRETTSLAG
2017008725 SØKNAD OM KULTURMIDLER 2017
2017008083 SØKNAD OM KULTURMIDLER
2017007851 SØKNAD OM KULTURMIDLER
2017007818 SØKNAD OM KULTURMIDLER

Kort sammendrag:

I alt er det 13 søknader som behandles i denne kategori. Det er søkt i alt for kroner 603 000, altså over dobbelt så mye som er disponibelt. Nytt av året er at funksjonshemmedes organisasjoner tildeles midler. Førøvrig følger fordelingen tidligere praksis og sedvane.

Faktiske opplysninger:

I henhold til vedtak i Utvalg for Levekår 13.03. 2017 er det satt av kr 250 000 i tilskudd fri disposisjon for Utvalg for Levekår. I tillegg kommer kroner 4 000 som overføres fra kategorien Kulturmidler-kulturorganisasjoner. Nytt av året er at funksjonshemmedes organisasjoner gis anledning å søke om kultur- og idrettsmidler. Midlene har vært lyst ut i Sør Varanger Avis 17.03. 2017 og 21.03. 2017 og på kommunens hjemmeside. Søknadsfristen var 18.04.17.

Det er kommet inn kun en søknad som spesifikt har ønsket å bli behandlet innenfor denne kategori. Det er Kirkenes Event & Artist som arrangerer Grenseløsfestivalen og som søker om kroner 120 000. De øvrige søknadene er plassert i denne klassen på grunn av størrelse på omsøkt beløp. En annen grunn er at de ikke oppfyller kriteriene for tilskudd. Rådmannen finner det hensiktsmessig at Utvalg for Levekår vurderer disse søknadene innen for denne kategori.

I alt er det 13 søknader som behandles i denne klassen. Det er søkt for kroner 603 000, altså over dobbelt så mye som er disponibelt.

I år er funksjonshemmedes organisasjoner gitt anledning til å søke kulturmidler. Disse søknadene er samlet i denne bolken. Det gjelder

Mental Helse-Kirkenes søker om kroner 25 000 til verdensmarkering med Standup Show på Kirkenes videregående skole. Show med Jan Erik Larsen. I tillegg vil Mental Helse ha stand på skolen denne dagen. Ikke noe spesifisert budsjett til showet annet enn kr 6 000 i reise og opphold for foredragsholder.

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) -Sør-Varanger søker om kroner 8000 til å arrangere 2 bingokvelder for utviklingshemmede høsten 2017. Totalbudsjett er på kroner 10 000.

ADHD-Norge-Sør-Varanger lokallag. Søker om kroner 10 000 til aktiviteter og kroner 1000 til drift, altså i alt kroner 11 000. Foreningen fikk tildelt kroner 4000 til kulturaktiviteter for barn med ADHD i 2016 fra potten til Utvalg for Levekår – til disposisjon. Foreningen har ikke kultur som hovedformål.

Finnmark Fylkeslag-autismeforeningen. Foreningen har også søkt om kulturmidler idrett. Foreningen søker om kroner 5000. De har en egen nettverksgruppe i Sør-Varanger. Dette er en fylkessammenslutning. Autismeforeningen bruker kultur i formidlingsarbeidet. De søker om penger til søskenkino i Kirkenes.

Av andre organisasjoner som ikke har kultur som hovedformål er

Kirkenes FA-speidergruppe, startet opp i august 2016 og er en del av Frelsesarmeen. Har ikke kultur som hovedformål, men trenger penger til innkjøp av utstyr til friluftaktiviteter. De søker ikke om et eksakt beløp. De er en del av Norges Speiderforbund med ca 18 500

medlemmer.

Bugøynes Bygdelaag har søkt om kulturmidler til reparasjon av to grillplasser og innkjøp av sittebenker, samt til seminar i kultur- og dugnadsuka på Bugøynes. De søker om kroner 20 000.

Bugøyfjord bygde- og hyttelag søker om kroner 4 000 til å arrangere påskeaktiviteter spesielt rettet mot barn,- skirenn og uteaktiviteter. De fikk i 2016 kroner 4000 til dette formål av potten fri disposisjon fra Utvalg fra Levekår.

Øvrige søkere har kultur som hovedformål og disse er:

Bjørnevatn IL søker om kroner 40 000 til hundreårsmarkeringer – BIL – 100 år i 2017.

Pikene på Broen søker om kroner 250 000 til Barents Spektakel 2017. De søker om støtte til: Kickoff – Festivaluka med faste arrangementer og nye satsninger-Åpningsshow utendørs – Åpningskonsert – Spektakelutstilling – Transborderkafeer- Stedsspesifikk utendørs prosjekt- Musikkspetaketel – Performance & Scenekunst –Barne/Ungefestivalen- Byfest. Totalbudsjett kroner 6 922 455.

Bugøynesfestivalen søker om kroner 50 000 til gjennomføring av festivalen. Totalbudsjett på kroner 912 000.

Kirkenes Event & Artist søker om kroner 120 000 til Grenseløsfestivalen under potten «Til utvalgets fri disposisjon. Totalbudsjett på 2 970 000.

Oppstryk Finnmark søker om kroner 20 000 til arrangement i Kirkenes. Oppstryk Finnmark er en fylkesorganisasjon med postadresse i Hammerfest og ønsker å kjøre et delarrangement i Kirkenes. Totalbudsjett på kroner 444 000.

Tana og Varanger Museumsida/ Ä´vv Skoltesamisk museum søker om kr 50 000 til åpningsarrangement i Neiden 16. juni. Totalbudsjettet er på kroner 1 440 000,-

Rådmannen innstiller å avslå søknadene fra Finnmark Fylkeslag-autismeforeningen og Oppstryk Finnmark med bakgrunn av at dette er fylkesorganisasjoner. Selv om disse organisasjonene kjører aktiviteter i Sør-Varanger kommune vil det av preventive hensyn være viktig å ikke åpne opp for denne praksis. Dette er for øvrig momenter som bør drøftes når nye retningslinjer for kulturmidler skal utarbeides dette året.

Rådmannen innstiller også på å avslå søknaden fra Kirkenes FA Speidergruppe siden den mangler vesentlige opplysninger. Speidergruppa bør søke samarbeid med Ungdomsrådet i kommunen som har ubrukte midler til denne type aktiviteter.

Bjørnevatn IL søker om støtte til 100 års medlemsfest og produksjon av jubileumsbok. Medlemsfesten er et arrangement for BIL-medlemmer med inviterte gjester. Kommunens praksis er ikke å støtte lukkede arrangement. Men siden dette er et viktig jubileumsår for klubben finner Rådmannen det naturlig å gi støtte. Når det gjelder tilskudd av kulturmidler til produksjon av bøker, så har Sør-Varanger kommune ingen tradisjon i dette.

Når det gjelder de funksjonshemmedes organisasjoner så er dette eneste «kulturpott» de kan søke fra. Rådmannen vurderer derfor å gi disse god uttelling på søknadene.

Bugøynes Bygdelag og Bugøyfjord bygde- og hyttelag tilgodesees også med tilskudd. Førstnevnte siden de jobber med å planlegge en kultur/dugnadsuke på Bugøynes. Bugøyfjord bygde- og hyttelag tildeles støtte for aktivitetene de årlig kjører for barn og unge i påsken.

Tana og Varanger Museumsiida er en stiftelse hvor Sør-Varanger kommune er en av eierne sammen med Tana kommune, Nesseby kommune og Sametinget. Stiftelsen driver Saviomuseet i Kirkenes og Ávv Skoltesamisk museum i Neiden. Stiftelsen har postadresse i Nesseby. Rådmannen vurderer det viktig å gi støtte til en lenge etterlengtet åpning av museet, men kan ikke innfri i forhold til omsøkt beløp.

Når det gjelder festivalene så er disse meget kostnadskreven. Rådmannen vurderer for framtiden å skille ut festivalene i en egen budsjettpost slik at ikke disse konkurrer om samme midler som de små. Festivalene er flotte arrangement, trekker turister til kommunen og gir god reklame. Rådmannen finner det derfor viktig å støtte festivalene slik det framkommer i oversikten under:

Pikene på Broen: kroner 105 000

Grensløsfestivalen: kroner 55 000

Bugøynesfestivalen: kroner 20 000

Fordelingen total følger i oversikten under. Merk at midler tildelt Bjørnevatt IL i 2016 er summen av kulturmidler idrett, tilskudd til lagseide idrettshus og tilskudd løypekjøring.

Utvalg for Levekårs disposisjon			
Søker	tildelt 2016	søkesum 2017	tildeling 2017
Bjørnevatt Idrettslag	50 040,00	40 000,00	8 000,00
Bugøynes Bygdelag	-	20 000,00	8 000,00
Bugøyfjord bygd-og hyttelag	4 000,00	4 000,00	2 000,00
Mental Helse Kirkenes	-	25 000,00	20 000,00
Finnmark Fylkeslag-autismefor.	-	5 000,00	Avslag
ADHD-Sør-Varanger	4 000,00	11 000,00	9 000,00
NFU Sør-Varanger lokallag	-	8 000,00	7 000,00
Kirkenes FA Speidergruppe	-	ikke oppgitt	Avslag
Bugøynesfestivalen	22 000,00	50 000,00	20 000,00
Kirkenes event og artist	27 000,00	120 000,00	55 000,00
Oppstryk Finnmark	-	20 000,00	Avslag
Pikene på Broen	-	250 000,00	105 000,00
Tana og Var mus/Skolesamisk		50 000,00	20 000,00
		603 000,00	254 000,00

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Rådmannen går for følgende innstilling:

Utvalg for Levekårs disposisjon			
Søker	tildelt 2016	søkesum 2017	tildeling 2017
Bjørnevatn Idrettslag	50 040,00	40 000,00	8 000,00
Bugøynes Bygdelag	-	20 000,00	8 000,00
Bugøyfjord bygd-og hyttelag	4 000,00	4 000,00	2 000,00
Mental Helse Kirkenes	-	25 000,00	20 000,00
Finnmark Fylkeslag-autismefor.	-	5 000,00	Avslag
ADHD-Sør-Varanger	4 000,00	11 000,00	9 000,00
NFU Sør-Varanger lokallag	-	8 000,00	7 000,00
Kirkenes FA Speidergruppe	-	ikke oppgitt	Avslag
Bugøynesfestivalen	22 000,00	50 000,00	20 000,00
Kirkenes event og artist	27 000,00	120 000,00	55 000,00
Oppstryk Finnmark	-	20 000,00	Avslag
Pikene på Broen	-	250 000,00	105 000,00
Tana og Var mus/Skolesamisk		50 000,00	20 000,00
		603 000,00	254 000,00

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

REGLEMENT FOR TILDELING AV KULTURMIDLER

1. Søknadsfrist er 15. mars. Dersom søknadsfristen ikke overholdes, vil søknaden ikke bli behandlet.
2. Eget søknadsskjema skal benyttes.
3. Dokumenter som skal vedlegges søknaden:
 - Siste års regnskap
 - Siste årsberetning
 - Inneværende års budsjett
 - Aktivitetsplan
4. Søknaden skal inneholde en begrunnelse for hvorfor søkeren burde motta kulturmidler.
5. Kulturmidler skal benyttes til drift og aktivitet av foreningene.
6. Kulturmidler tildeles kun lag og foreninger hjemmевærende i Sør-Varanger kommune.
7. Kulturmidlene tildeles lag og foreninger som har kultur/idrett som hovedformål, og ikke til hobby- og interesseforeninger for voksne. Eksempler på foreninger som ikke vil motta tilskudd: Helselag, kirkeforeninger, pensjonistforeninger, bridgeklubber. Det samme gjelder foreninger som etter begrep hører hjemme under andre etaters områder, for eksempel hører hørselsforeninger, astmaforeninger. Foreninger for psykisk helse og lignende inn under helse- og sosialetaten.
8. Alle kjente aktiviteter og arrangement som for eksempel årlig tilbakevendende tiltak og arrangement skal inkluderes i den årlige søknaden.
9. Grupper innen foreninger skal inkluderes i en felles søknad fra hovedstyret i foreningen.
10. Kriterier for prioritering:
 - Foreninger som ivaretar barn og unges interesser prioriteres
 - Aktivitet prioriteres fremfor drift.
11. Kulturmidler tildeles ikke enkeltpersoner/grupper.

Sør-Varanger kommune
Postboks 406
9915 Kirkenes

Varangerbotn 23.01.2017

Søknad om støtte i forbindelse med åpning av Ä'vv Saa'mi mu'zei – Ä'vv Skoltesamisk museum

Innledning

Det Samiske Tusenårsstedet Ä'vv Saa'mi mu'zei – Ä'vv Skoltesamisk museum er endelig klar for å bli åpnet. Den offisielle åpningen av museet og basisutstillingen vil være fredag den 16. juni 2017. Museet åpnes da for inviterte gjester. På lørdag fortsetter arrangementet og museet åpnes for publikum.

Bakgrunn

Skoltesamer er urfolk i området der nasjonalgrensene til Russland, Norge og Finland møtes. Skoltesamene er en liten samisk minoritet som ble delt mellom tre nasjonalstater som en følge av grensetrekningene mellom disse tre landene.

Språk, kulturelle uttrykk og kunnskap om skoltesamisk kulturarv er bevart i ulik grad i de tre land. De russiske skoltesamene mistet kunnskap om en rekke kulturtradisjoner under sovjetperioden, og kun et fåtall av disse snakker skoltesamisk i dag. Også de norske skoltesamene har i stor grad mistet sitt skoltesamiske språk, mens i Finland er språket fortsatt i daglig bruk. De russiske, finske og norske skoltesamene har slektsbånd som knytter dem sammen, men kan ofte ikke kommunisere på grunn av språkforskjellene. Det er i nyere tid etablert et samarbeid mellom det skoltesamiske samfunn i Norge, Finland og Russland for å styrke det skoltesamiske språket og kulturen.

Sametinget har valgt etableringen av skoltesamisk museum i Neiden, Sør-Varanger, som det Samiske Tusenårsstedet. I 1998 vedtok Sametinget at «Østsamisk museumsanlegg/kultursenter» skal være det samiske tusenårsstedet i markeringen av tusenårsskiftet i Norge. Regjeringen sluttet seg til Sametingets forslag og dermed ble Østsamisk museum i Neiden et nasjonalt samisk tusenårssted.

Etter flere års politisk arbeid ble det i forbindelse med statsbudsjett 2003 bevilget midler til et museum og kulturbygg i Neiden. Kulturdepartementet ga Statsbygg i oppdrag å realisere byggeprosjektet. Grunnsteinsnedleggelse med påfølgende byggestart var august 2007. Museumsbygget ble satt opp allerede i november 2008 og ble overdratt til Statsbygg i mai 2009.

Ferdigstillelsen av museumsbygget har dessverre vært preget av mange utfordringer, men i løpet av de siste tre årene har det vært jobbet godt for å finne gode løsninger på de tekniske utfordringene. Arbeidet med bygget og ferdigstillelse av basisutstillingen nærmer seg slutten. De løsningene som man har kommet opp med gjør at basisutstillingen nå inkluderer nesten 300 unike arkeologiske og kulturhistoriske gjenstander fra området som sammen forteller den grenseoverskridende historien til den skoltesamiske befolkningen.

Prosjektet har med jevne mellomrom fått nasjonal oppmerksomhet på grunn av alle de utsettelsene som har vært, og dette har vært en ekstra belastning for hele det skoltesamiske samfunnet. Vi håper derfor at den lange og til tider uverdige behandlingen av dette prosjektet nå skal kunne krones med en fantastisk åpning. Vi ønsker både en verdig markering, en ny start og å åpne en kulturinstitusjon som skal være et samlingspunkt og en formidler av den skoltesamiske kulturen. Og som et ekstra element er dette den offisielle åpningen av det samiske tusenårsstedet. Vi håper det foreløpige programmet nettopp reflekterer dette – en blanding mellom en høytidelige og verdig åpning av det skoltesamiske museet, men samtidig mangfoldet reflektert gjennom stemmer fra deler av Sápmi.

Målsetninger

Åpningsprogram skal gjenspeile mangfoldet i Sápmi. Gjestene får en unik opplevelse der de blir kjent med skoltesamiske kultur. Fokus på skoltesamene vil også være et fokus på samarbeid og kontakt over landegrensene i Barentsregionen.

Arrangementet har følgende målsetninger:

- Øke kunnskap om skoltesamisk kultur både fra historisk og samtidsperspektiv
- Øke kunnskap om mangfold i samiske kulturuttrykk
- Være et møtested mellom skoltesamer, som i dag er bosatt i tre nasjoner: Norge, Russland og Finland, andre samiske grupper og øvrig befolkning både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Innhold

Programmet er under planlegging, men foreløpig kan vi skisseres følgende:

Åpningsseremoni fredag 16.6. 2017

Offisiell åpningsseremoni vil foregå i museets uteareal. Denne delen er åpen for alle. Årv er det samiske tusenårsstedet og kulturinnslagene vil gjenspeile bredden av forskjellige uttrykk i Sápmi. Vi ønsker å invitere samiske artister fra de forskjellige samiske områder. Taler og nøkkelseremoni vil inngå i denne delen av åpningen. Arrangementet tolkes til skoltesamisk, russisk og finsk.

Program for inviterte gjester fredag 16.6. 2017

Det inviteres om lag 300 gjester, deriblant:

- skoltesamer fra Norge, Finland og Russland
- offisielle gjester fra departementene, sametingene mm
- museets viktige samarbeidspartnere
- innbyggere i Neiden

Museets lokaler har begrenset kapasitet og derfor vil de inviterte gjestene deles i 4-5 grupper. Mens den ene gruppen er inne på museet og basisutstillingen, får de andre opplevelser i nrområdet. Under turen vil gjestene bli kjent med skoltesamisk kultur gjennom demonstrasjoner og aktiviteter samt bespising: lukte, prøve, smake, føle og ta eget initiativ til å få mer kunnskap.

Det arrangeres et *Skoltemarked* med demonstrasjon av samiske håndverk, håndverkernes marked mm. Dette skjer i Skoltebyen kulturmiljø. Skoltebyen ligger knapp 2 kilometer fra museet. Den tidligere sommerboplassen for skoltesamene i Neiden er i dag et fredet kulturmiljø område. Samiske håndverkere og lokale matprodusenter inviteres til å delta i Skoltemarked. Ved Skoltefossen vil folk få kunnskap om skoltesamisk kastenot tradisjon og det serveres smakebiter av årets elvelaks. Gjestene blir også kjent med skoltesamisk matkultur. På menyen er retter av lokale matvarer som elvelaks, sjølaks, reinkjøtt, bær og urter.

Program på lørdag 17.6. 2017

Museet åpnes for publikum på lørdag. Det vil være omvisninger på utstilling, kulturinnslag og matservering på museet.

Gjennomføring

For å gjennomføre et arrangement i denne størrelsesorden er det behov å engasjere flere personer som arbeider om planlegging og gjennomføring. Museet har kun en fast ansatt og vil trenge støtte fra følgende funksjoner:

- Regissør med produsentansvar
- Artistkoordinator
- Ansvarlig for Skoltemarked
- Mediaansvarlig

Museet er i dialog med flere personer. Teatersjef Bente Andersen ved Samovarteateret i Kirkenes har sagt ja til å være regissør med produsentansvar. Skoltesamiske kulturaktivisten og teaterregissøren Pauliina Feodoroff har takket ja til å være en artistkoordinator. Anu Forselius har hatt ansvar for årlige samiske Vuonnamarkanad arrangementet. Hun har sagt seg positiv til å planlegge og gjennomføre Skoltemarked-delen av arrangementet.

I tillegg er det behov for å engasjere flere personer til ulike oppgaver, særlig under arrangementet:

- stedsansvarlige for hvert stoppested
- koordinator for inviterte gjester fra Russland og Finland
- verter som følger gruppene
- samt folk til forskjellige mindre oppgaver før og under arrangementet
- oversettere og tolker

Det skal utlyses en tilbudskonkurransse vedrørende matservering under arrangementet.

Lokal forankring

Ä'vv Skoltesamisk museum vil gjennom basisutstillingen og virksomhet synliggjøre og formidle områdets skoltesamisk historie og samtidig både fra internasjonal, regional og lokal perspektiv. Åpningsarrangementet med kulturprogram vil sette fokus på det samme. Det er svært viktig at åpningen av museet trekker publikum fra regionen. Skoltesamer og annet befolkningen fra lokalsamfunnet (bygda Neiden) inviteres som gjester på fredag. Den viktigste målgruppen for lørdagens publikumsåpning er befolkning i Sør-Varanger kommunen og øvrig befolkning i Øst-Finnmark, samt folk fra grensenære områder i Finland og Russland. Kunnskap om skoltesamiske samfunnsforhold er noe som alle innbyggere i vår region bør ha glede av.

Regissøren med produsentansvar er fra regionen og vil gjennom sine kontakter trekke flere lokale aktører i produksjon av åpningen. Artist koordinator er fra skoltesamisk samfunn og vil gjennom sine kontakter kunne bidra at skoltesamer involveres i sterkere grad i gjennomføringen.

Samiske kulturutøvere og håndverkere lokalt og regionalt inviteres til å bidra i programmet. I tillegg vil vi bruke lokale foreninger i kommunen i selve gjennomføringen av åpningen. Vi trenger hjelp til lokale verter, plassansvarlige, parkeringsvakter etc.

Åpningen er forankret internt i museumssiidaen gjennom styret, direktør og museumsleder ved Ä'vv. I tillegg vil ansatte fra de tre andre museene i stiftelsen bidra med faglige ressurser til åpningen.

Med dette som bakgrunn søker vi herved Sør-Varanger kommune om del-finansiering av arrangementet med NOK 50.000,-

Med håp om et raskt og positivt svar på vår søknad.

Vennlig hilsen

Honna Havas
Museumsleder
Ä'vv Saa'mi mu'zei/
Ä'vv Skoltesamisk museum
(Sign.)

Johnny-Leo Jernsletten
Direktør
Deanu ja Várjåt museasiida/
Tana og Varanger museumssiida
(Sign.)

Vedlegg

Fra: Johnny-Leo Jernsletten
Sendt: tirsdag 24. januar 2017 14.44
Til: Postmottak
Emne: Åpen søknad
Vedlegg: Søknad Sor-Varanger kommune - Åpning av Ä'vv.pdf; Vedlegg 1 Foreløpig program Ä'vv skoltesamisk museum.pdf; Vedlegg 2 Omtale sentrale aktører.pdf; Vedlegg 3 Finansieringsplan.pdf; Vedlegg 4 Budsjett.pdf

AppServerName: dmvv.public360online.com
DocumentIsArchived: 0
FileUpdateStatus: 1

Vedlagt finner dere søknad fra Tana og Varanger museumssiida vedrørende åpningen av Ä'vv - Skoltesamisk museum i Neiden den 16-17 juni 2017

Hilsen

Johnny-Leo Jernsletten

Johnny-Leo L. Jernsletten
Direktør
Deanu ja Várjjat museasiida
Tana og Varanger museumssiida

Inggágoahti
N-9840 Vuonnabahta/Varangerbotn

Telefon dir.: 947 94087
Sentralbord: 41 07 00 50

Fakturainformasjon:
EHF-faktura: 894316462
PDF-faktura: 894316462@myPaperLess.no <<mailto:894316462@myPaperLess.no>>

Vedlegg 1

Utkast til program

Program fredag 16. juni 2017

Kl. 13 Offisiell åpningsseremoni ved museets uteareal

Offisiell åpningsseremoni vil foregå i museets uteareal. Denne delen er åpen for alle. Årv er det samiske tusenårsstedet og kulturinnslagene vil gjenspeile bredden av forskjellige uttrykk i Sápmi.

Det er tenkt følgende program:

- Offisielle taler
- Overrekkelse av nøkkel fra Statsbygg Oslo til Statsbygg Tromsø og videre til den eldste skoltesamen i Neiden, som foretar den offisielle åpningen av museet
- Seremonien har en konferansier og taler oversettes til skoltesamisk, finsk og russisk
- Kulturprogram som gjenspeiler Sápmi.

Kulturinnslag fra forskjellige samiske områder: skoltesamisk, kildinsamisk, nordsamisk, sørsamisk, lulesamisk, pitesamisk, inarisamisk. Kulturinnslag fordeles slik at noe av fremføringer skjer i Skoltebyen (se punkt lengre ned i programmet).

Kl. 14-18 Program for inviterte gjester

Inviterte gjester deles i grupper. Mens den ene gruppen er inne på museet og basisutstillingen, får de andre opplevelser i nærområdet. Under turen vil gjestene bli kjent med skoltesamisk kultur gjennom demonstrasjoner og aktiviteter samt bispising: lukte, prøve, smake, føle og ta eget initiativ til å få mer kunnskap. Transport skjer med busser og gruppene har med seg veivisere.

Det inviteres om lag 300 gjester, deriblant:

- skoltesamer fra Norge, Finland og Russland
- offisielle gjester fra departementene, sametingene mm
- museets viktige samarbeidspartnere
- innbyggere i Neiden

Program på museet

- Kl. 14 Gruppe 1 inn på museet (maks 60 personer)
- Kl. 15 Gruppe 2 inn på museet (maks 60 personer)
- Kl. 16. Gruppe 3 inn på museet (maks 80 personer)
- Kl. 17. Gruppe 4 inn på museet (maks 100 personer)

Det er tenkt følgende program på museet:

- en tale
- omvisning på utstillingen
- presentasjon av KORO kunstverkene
- servering
- kulturinnslag

Program utenfor museet

Stoppested: Skoltemarket i Skoltebyen

Skoltebyen er en gammel vår- og sommerboplass for Neiden skoltesamene. Skoltebyen ble fredet etter lov om kulturminner i 2000. Det er totalt ca. 100 skoltesamiske kulturminner i området.

Det er tenkt følgende program ved dette stoppestedet:

- demonstrasjon av skoltesamisk håndverk
- håndverkernes og lokale matprodusentenes marked
- servering av skoltesamisk te
- kulturinnslag: skoltesamisk sang og dans
- tenning av lys ved gjenbegravelses-stedet ved den ortodokse kirkegården
- det russisk-ortodokse St.Georgs kapell åpnes for publikum

Stoppested: Skoltefossen ved Neidenelva

Det er tenkt følgende program ved dette stoppestedet:

- presentasjon av kastenotfiske – «Käpäläfiske» og smakebiter av laks (ingen prøveasting)

Stoppested: Hotellet – matservering

- skoltesamiske retter, nærmat, økologisk profil
- presentasjon av skoltesamiske mattradisjoner

Program lørdag 17. juni

Museet er åpent for publikum, gratis inngang

Det er tenkt følgende program:

- omvisninger på utstilling
- servering
- kulturinnslag

DEANU JA VÁRJJAT MUSEASIIDA / TANA OG VARANGER MUSEUMSSIIDA

Vedlegg 2

Omtaler sentrale medvirkende

Omtale Bente Andersen, regissør med produsentansvar

Bente S. Andersen (født 1964) er en norsk regissør, skuespiller og daglig leder ved Samovarteateret i Kirkenes. Hun grunnla Samovarteateret i 1990. Hun er utdannet skuespiller ved Skandinavisk Teaterskole i København. Hun har tidligere vært tilknyttet Hålogaland amatørteaterselskap og Hålogaland Teater. I 1996 var Andersen med på å starte samtidskunst gruppen Pikene på Broen i Kirkenes. Andersen ble tildelt Finnmark fylkes kulturpris i 1999.

CURIUM VITALE: Bente Synnøve Andersen

Navn: Bente Synnøve Andersen
Født: 05.11.1964
Adresse: Kronprinsensgate 1, 9900 Kirkenes
Sivil status: Gift, 2 barn
Stilling: Kunstnerisk leder og regissør hos Samovarteateret as
E-post: bente@samovar.no
Mob nr.: +47 90 52 27 97
Førekort: Klasse B (inntil 7500 tonn), 8 passasjerer

Utdanning

2008/ 2009	Lederutdanning rettet mot kvinner og kulturinstitusjoner i Norge, underlagt KKD
1999/2000	Prosjektledelse, universitet i Tromsø
1998	PLP prosjekt lederprosessen kurs vis S.N.D
1996 - 1997	Bedriftsutvikling universitetet i Tromsø
1987 - 1990	Skandinavisk teaterskole, København, skuespiller linje
1985 - 1986	regi rekke arranger av HATS og Hålogaland teater
1984 - 1985	Delartium Oslo katedralskole
1982 - 1983	Lakselv husflid skole, videregående kurs søm
1981 - 1982	Åsane folkehøgskole estetisk linje
1980 - 1981	Estetiskefag Kirkenes videregående skole grunnkurs
1970 - 1980	Kirkenes barne- og ungdomsskole

Regi og manus/dramaturgi

2014 - 2016	Statens arbeidsstipend
2015	Hjerterom, manus og regi, barneforestilling
2014	Sånn kom hele verden inn døra, regi og manus
2013	Vodka vann og glasnost – en foxtrot for tre, regi og dramaturgi
2012	
2011	«Arctic Voices» regi og ide produsert for inn og utland, turne bla i Kaukasus
2010	Laka La Minja regi og dramaturgi og manus et samarbeids prosjekt støttet av EU
2009	"Ung ny og naken i hellvetes drittbygda" regi og dramaturgi, turne i Norge
2008	" i ett hjøren av verden" regi og dramaturgi produsert for turne i Norge og Russland
2008	"Voices" en dramatisering av nordområdemeldingen. Regi og bearbeiding av manus
2008	"Pikevann - en border cross experience" uteforestilling Regi og manus

Administrasjon:

Inggágoahti
N-9840 Vuonnabahta/Varangerbotn

Telefon: + 47 41 07 00 50
Org.nr: 894 316 462
Bankkonto: 4930 14 27386

2007	Grunnsteinnedleggelse på østsamisk museum (Regi)
2007	"Busses and stories" en border crossing production. Manus og regi med utøvere fra Barentsregionen og Kaukasus
2007	"Bare et steinkast" Dramaturgi og regi
2007	"The drums of Harstad" åpningen av festspillene i Nord-Norge, regi
2006	"Hot arctic" åpningen av Barents Spektakel, uteforestilling. Regi og dramaturgi
2005	" Snow" utendørsforestilling med utøvere fra Kaukasus, Russland, Finland og Norge. (Manus og regi)
2005	" En som mæ" samarbeidsproduksjon mellom Stellaris Dansteater og Samovarteateret. (Bearbeiding av manus og regi)
2004	"Spor i snø" uteforestilling, med utøvere fra Barentsregionen. (Manus og regi)
2004	Åpningen av Barents Spektakel, uteforestilling. (Regi)
2003	"Bølleberter og heltefiser" barneforestilling. (Manus og regi)
2002	"Den som har begge beina på jorda står stille" (Regi)
1990 - 1991	"Tenn en gnist i bankende sinn" stor forestilling med profesjonelle og amatører. (Regi)

I perioden vår 2014 – vår 2016 har jeg hatt statens arbeidsstipend for å utvikle eget kunstnerisk arbeid. Jeg har bla jobbet og hospitert ved det karelske nasjonal teateret i Petrozavodsk, Tornedalsteatern i Pajala, Jobbet med scenekunstnere i Slovakia og Ukraina.

I tillegg har jeg utviklet og gjennomført flere kunst laboratorier med ulike scenekunstnere fra inn og utland Disse har resultert i forestillinger som har blitt vist i Kirkenes, Petrozavodsk, Russland, Istanbul, Tyrkia og Presov i Slovakia.

Forestillinger hvor jeg har medvirket som skuespiller

2009-	"Mor Courage" skuespiller
2009	"Klassisk kulturspa" skuespiller
2004	"Josef – Verdens første helt?" tekster fra Bibelen, Märta Tikkanen. (Skuespiller)
2003	"Historier fra en glemt koloni" nyskrevet dramatik av Kristin Eriksen Bjørn. (Skuespiller)
2001	" Dråges eventyrlige reise" av Tommy Sørboe. (Skuespiller)
2000	" SPOR" nyskrevet dramatik av Liv Marie Austrem. (Skuespiller)
1999	"Fang mine stigende stjerner" en forestilling bygd på tekster av lyrikeren Harald Sverdrup og nykomponert musikk av Kjetil Nicolaisen. (Skuespiller)
1998	"Det leikar so mangt" en familiefeststilling basert på tre eventyr av Asbjørnsen og Moe. (Skuespiller)
1997	"Vår Herres klinkekule" bygd på tekster av Erik Byes mangfoldige diktning. (Skuespiller)
1997	"Den som har begge beina på jorda står stille" tekster av Thor Åge Bringsværd. (Skuespiller)
1996 -1998	"Androkles og løven" monologforestilling, tekst Thor Inge Gullvåg og Bente S Andersen. (Skuespiller)
1995	"The greitest showw ån ørt" en sirkusforestilling for barn. (Skuespiller)
1994	"Svensk Ongan" bygd på historiske beretninger om barn fra Finnmark som etter krigen ble sendt til Sverige. (Skuespiller)
1993	"Flåtten og Småtten" barnehage forestilling. (Skuespiller)
1992	"Leoparden" en monolog av Terje Nordby. (Skuespiller)
1992	"Hanens egg" en samproduksjon mellom Finnmark fylkeskommune, Beavvas Sami Teater, distriktsmusikerne i Finnmark. (Skuespiller)
1991 -1992	"Sett ditt hjerte mot mitt" en kabaret bygd på tekster av Cornelis Vreesvik. (Skuespiller)
1990	"Fottrinn" av Beckett produsert av Tromsø danseater. (Skuespiller)
1990	"Løft konkylien til øret" Nordland Teater. (Skuespiller)

Tv/film arbeid

1999	Voiceover på dokumenter filmen "Historien om Barentsregionen", produsert av Murmansk TV/Barentssekretariatet. Total lengde på 5 timer.
2004	Lydbok, "Det er bombevær i natt" .

Utmerkelser

1999	Fylkeskultur prisen i Finnmark
1999	Æresrallar i Kirkenes for arbeidet i Samovarteateret

Styreverv

2016 -2017	Medlem i fag jury for festspillene i Nord Norge
2010 -	Vararepresentant til styre i Dramatikkens hus, Norge
2002 - 2006	Nestleder i Pikene På Broen
2003 - 2004	Styreleder i Pikene På Broen

Annen kunstnerisk virksomhet:

1996	Etablerte jeg samtidskunst gruppen Pikene på broen, for mer info se www.pikene.no
1991 - 2008	I 1991 startet jeg teaterundervisning for barn og ungdom i Kirkenes, i dag er denne formelt sett en del av kulturskolen i Kirkenes, som kjøper teaterfaglige tjenester fra Samovarteateret. Flere av disse elevene har valgt å ta utdanning innen skuespillerfaget, produsent, og lysdesign.
1990 - 2008	I tillegg til det som Samovarteateret har produsert og som er nevnt ovenfor, har jeg vært involvert i andre sammenhenger som skuespiller, instruktør og produsent i landsdelen.

Referanse:

Thor Inge Gullvåg mob. 90 92 46 84

Omtale Pauliina Feodoroff, artist koordinator

Pauliina Feodoroff (f. 1977 i Inari, Finland) er en skoltesamisk film- og teaterregissør og manusforfatter. Hun har en regissør og dramaturgi utdanning fra Teaterhøyskolen i Finland (2002). Hennes første film Non Profit fikk Finlands Kritikerförbundets pris i 2007. Hun har fungert som leder for Samerådet i 2007-2008. Hun arbeider i dag som kunstnerisk leder for teatergruppen Rospuutto. Feodoroff er samisk kultur- og miljøaktivist. Hun har blant annet vært leder for skoltesamisk kulturorganisasjon Saa´mi Nue´tt.

DEANU JA VÁRJJAT MUSEASIIDA / TANA OG VARANGER MUSEUMSSIIDA

Vedlegg 3

Finansieringsplan

Søkes	Sum	Bevilget
Sametinget	400 000	400 000
Norsk kulturråd	300 000	
Statsbygg	200 000	
Barentssekretariatet	200 000	
Kulturdepartementet	100 000	
Kommunal og moderniseringsdepartementet	100 000	
Finnmark fylkeskommune	50 000	
Sør-Varanger kommune	50 000	
Nesseby kommune	20 000	
Tana kommune	20 000	
	1 440 000	

**DEANU JA VÁRJJAT MUSEASIIDA /
TANA OG VARANGER MUSEUMSSIIDA**

Vedlegg 4

Budsjett, åpning av Á'vv skoltesamisk museum

Utgifter	Sum kr
Honorarer	
Produsent /regi	80 000
Artist koordinator	60 000
Mediaansvarlig	50 000
Andre honorarer	40 000
Kulturprogram fredag og lørdag	
Honorar artister	150 000
Reise + innkvartering	50 000
Skoltemarked	
Skoltemarked koordinator	50 000
Tilrettelegging boder mm	20 000
Teknisk utstyr	
PA anlegg + lys + teknikere + scene platter	80 000
Tolking	
Honorarer	45000
Reiseutgifter tolker	15000
Servering	
Åpningsdagen	300 000
Åpen dag - lørdag	50 000
Inviterte gjester. Skoltesamer FI og RU	
Koordinator på museet	25 000
Koordinator Russland	10 000
Reiseutgifter Finland	10 000
Reiseutgifter russiske gjester	90 000
oversetting	5 000
transport under arrangement	
transport under arrangement	50 000
Oversetting	
Oversetting program	4 000
Oversetting talene	6 000
Diverse honorarer	
Veivisere	20 000
Ansvarlige for stoppesteder	20 000
Parkeringsvakter	10 000
Dokumentasjon av arrangementet	40 000

Administrasjon:

Inggágoahti
N-9840 Vuonnabahta/Varangerbotn

Telefon: + 47 41 07 00 50
Org.nr: 894 316 462
Bankkonto: 4930 14 27386

Annonsering	
	100 000
Inviterte gjester (museets samarbeidspartnere)	
reise og opphold	30 000
Utforsatte utgifter	
	30 000
TOTALT	1 440 000

Fra: Kjersti Schanche
Sendt: mandag 13. mars 2017 13.17
Til: postmottak@nesseby.kommune.no; postmottak@tana.kommune.no;
Postmottak
Emne: Søknad om midler til åpningsarrangement

Viser til vår søknad om midler til åpning av Ä'vv Skoltesamisk museum.

Museet har foreløpig fått tilsagn om midler fra Sametinget, Kulturdepartementet, Statsbygg og Finnmark fylkeskommune.

Museet ønsker snarest inngå avtaler med artister til åpningsarrangementet og vi vil gjerne få tilbakemelding om når vår søknad vil bli behandlet.

Vi har dialog med flere samiske artister, blant annet med Niko Valkeapää band og Gájanas, som fant prisen for årets artist under Kaustinen folkemusikkfestivalen.

Komponist Mio Negga ønsker å lage en nykomponert verk til åpningen med skoltesamiske solister.

Vil også samtidig orientere at vi har bestemt at museet åpnes for alle på fredag, og ikke bare for inviterte gjester.

Vi har fått mange signaler fra folk som allerede har tenkt å reise til Neiden på fredag den 16. juni.

Hilsen

Kjersti Schanche

Konstituert direktør

Deanu ja Várjjat museasiida

Tana og Varanger museumssiida

Inggágoahti

N-9840 Vuonnabahta/Varangerbotn

Telefon: 95262154

Sentralbord: 41 07 00 50

Fakturainformasjon:

EHF-faktura: 894316462

PDF-faktura: 894316462@myPaperLess.no <<mailto:894316462@myPaperLess.no>>

Fra: Kjersti Schanche
Sendt: fredag 28. april 2017 12.02
Til: Postmottak
Emne: SV: Søknad om midler til åpningsarrangement

Hei,
Er denne søknaden behandlet? Når kan vi forvente svar?

Mvh

Kjersti Schanche
Konstituert direktør
Deanu ja Várjjat museasiida
Tana og Varanger museumssiida
Inggágoahti
N-9840 Vuonnabahta/Varangerbotn
Telefon: 95262154
Sentralbord: 41 07 00 50
Fakturainformasjon:
EHF-faktura: 894316462
PDF-faktura: 894316462@myPaperLess.no <<mailto:894316462@myPaperLess.no>>

Fra: Postmottak
Sendt: tirsdag 14. mars 2017 13.58
Til: Kjersti Schanche <Kjersti.Schanche@dvmv.no <<mailto:Kjersti.Schanche@dvmv.no>>>
Emne: SV: Søknad om midler til åpningsarrangement

Din henvendelse er registrert, og videresendt til saksbehandler for videre oppfølging.

Med vennlig hilsen

Sør-Varanger kommune
telefon 7897 7400
postmottak@svk.no <<mailto:postmottak@svk.no>>

Fra: Kjersti Schanche
Sendt: mandag 13. mars 2017 13.17

Til: postmottak@nesseby.kommune.no <mailto:postmottak@nesseby.kommune.no>;
postmottak@tana.kommune.no <mailto:postmottak@tana.kommune.no>; Postmottak
<postmottak@sor-varanger.kommune.no <mailto:postmottak@sor-varanger.kommune.no>>
Emne: Søknad om midler til åpningsarrangement

Viser til vår søknad om midler til åpning av Ávv Skoltesamisk museum.

Museet har foreløpig fått tilsagn om midler fra Sametinget, Kulturdepartementet, Statsbygg og Finnmark fylkeskommune.

Museet ønsker snarest inngå avtaler med artister til åpningsarrangementet og vi vil gjerne få tilbakemelding om når vår søknad vil bli behandlet.

Vi har dialog med flere samiske artister, blant annet med Niko Valkeapää band og Gájanas, som fant prisen for årets artist under Kaustinen folkemusikkfestivalen.

Komponist Mio Negga ønsker å lage en nykomponert verk til åpningen med skoltesamiske solister.

Vil også samtidig orientere at vi har bestemt at museet åpnes for alle på fredag, og ikke bare for inviterte gjester.

Vi har fått mange signaler fra folk som allerede har tenkt å reise til Neiden på fredag den 16. juni.

Hilsen

Kjersti Schanche

Konstituert direktør

Deanu ja Várjjat museasiida

Tana og Varanger museumssiida

Inggágoahti

N-9840 Vuonnabahta/Varangerbotn

Telefon: 95262154

Sentralbord: 41 07 00 50

Fakturainformasjon:

EHF-faktura: 894316462

PDF-faktura: 894316462@myPaperLess.no <mailto:894316462@myPaperLess.no>